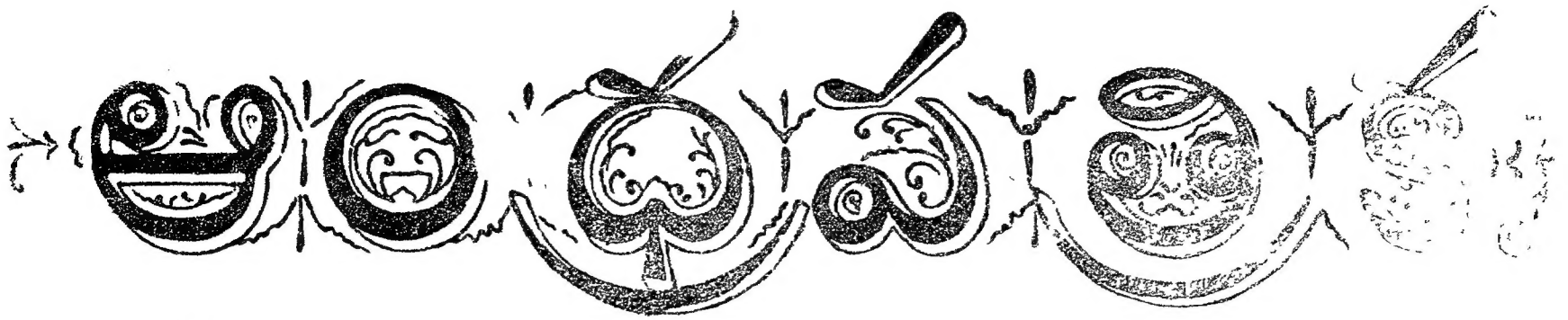


మొత్తము కా
న్నగు ఉద్యోగ
జరుగనిచో బాధ
బడిన పార్లమెం
పాలకవర్గమంతట

కాంగ్రెసు సంచిక

Number No M. 1118

చందానం 1-కి 24-0-0. పి డి వ త్రిక 1-కి 0-1-6



311447

ప్రతినిధి నము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్నపట్టణము 1926-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 26-వ తేది ఆదివారము

No. 225

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామనందన తనూజుల మార్గశిరమాన బహుళ సప్తమి.

సంచిక ౨౨౫

41-వ భారత జాతీయ మహాసభ

నేటి దినము గౌహాతిలో సమావేశమగుట

అధ్యక్ష, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసములు

ద్వంద్వభుత్వముక్రింద దోడ్కొంగుముల సంగీకరింపగూడదు. సంస్కరణములు స్వరాజ్యమునకు దారిజూపవు. శాంతియు లైకమత్యముతో మెలగవలయును.

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి
అధ్యక్షోపన్యాసము

శుభాకంక్ష

మిత్రులారా!

అవిముక్తమగు భారతదేశము నానందించిన యీ మహా
గౌరవమునకు నేను మిక్కిలి కృతజ్ఞుడనుగా నున్నాను. గాంధీ
మహాత్ముడు నుడివినట్లు నిరుపమానమగు కష్టపథంలో గుర్రపిన్ద
నాయకు లగవారిచే ఆధిష్టించబడిన యీ స్థానసంబంధ
ముగు బాధ్యతను వహించుట కంగీకరించుటలో యిందు
వలన దక్షిణరాష్ట్రమునకు అధికముగ గౌరవము కలుగు
ననియునుమీ రందరును మనఃపూర్వకముగ నాకు సహా
యము జేతురనియును నాకుగల నమ్మకమే కారణము.

ప్రజాప్రతినిధులకోరిక దానిఫలితము.

ప్రజాప్రతినిధులు ప్రభుత్వమువారిని కోరిన సమ
స్యనుగూర్చి మనమందరమును పట్టుదలతో పనిజేయుట
రానున్నవత్సరమునందలి కార్యక్రమముగ ముఖ్యతమమై
యున్నది. 1924 సం॥ ఫిబ్రవరి నెలలో భారతశాసన
సభలో స్వరాజ్య స్వతంత్రపక్షము మేల్కొనమువలన ఏర్ప
డిన జాతీయపక్షమువారి అనుమతి ప్రకారము పండిత
మోతీలాల్ నెహ్రూగారు యీకోరికలను దొరతనము
వారి కెరించిరి. భారతదేశమునందు సంపూర్ణ బాధ్య
తాయుత ప్రభుత్వమును నెలకొల్పుట కనుమగ నట్లు
భారత ప్రభుత్వమును నుద్బుటకు ఏర్పాటులు చేయ
బలెను. ప్రాముఖ్యత గల అల్పసంఖ్యాకసంఘముల
హక్కులకు భంగము కలుగని పద్ధతిని భారతదేశ రా
ష్ట్రాంగవిధానమును గూర్చి నూచించుటకు శీఘ్ర
పద్ధతిగ అభిలషింపజేసి ప్రతినిధిసభను జరుపవలెను. అటుల
సదపరుపబడిన విధానమును యిప్పుడు భారతశాసనస
భను ముగించిక్రొత్తకొనెనుకొనబడిన సభ్యులు గల
భారతశాసనసభవారి యెదుట నుంచి వారి యామో
దమును బడయవలెను. సిహట్టు చట్టముల పోత్తమున

చేర్చుటకు దానిని డ్రెటినుదేశపు పార్లమెంటువారికి పంప
వలెను. అని ఆ సభలో నెహ్రూ గారు పాపపాదించిన
తీర్మానమునకు 76 గారు అనుమతులు కుగను 48 మంది ప్రతి
కులురుగ నుంటచే ఆ తీర్మానము అంగీకరింపబడెను.
ఈ రీతిగ భారతశాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారు
అత్యగ్రాహముతో గూడిన సహకారమును నూచించు
నే పనిని ప్రారంభించిరి గాని దొరతనమువారు దురభిమానము

తో ఆ మానసు తృణీకరించిరి. ఈ ప్రధానాంశమువంకనుండి
ప్రజల దృష్టిని మరల్చుటకు వారు సంస్కరణల విచారణసంఘ
ము నేర్పాటు జేసిరి. భారతప్రభుత్వ చట్టముయొక్క నిర్మా
మునకును పద్ధతికిని అనుగుణముగ రీతిని దాని ననంతమునకు
తెచ్చుటలోగల యిబ్బందులను లోపములను తొలగించుటకు
అవశ్యకతను అవకాశములను గూర్చి విచారించుటకు ఆసంఘ
మును నియమించిరి. భక్తిశ్రద్ధలతో ద్వంద్వపరిపాలనమును కొన
సాగించినవారు ఆ సంఘమునెదుట నొసంగిన సాత్త్వమును
బట్టియును విచారణసంఘములో అల్పసంఖ్యాకులు ప్రత్యేక



శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

గౌహాతి కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు

ముగ ప్రాసిన వివేచనబట్టియును ద్వంద్వపరిపాలనము బాధ్య
తాయుత ప్రభుత్వమునకు సోపానముగ నుండు విషయమునను
యితర విషయములందునుగూడ విశ్మలమయ్యెనని స్పష్టముగవెల్ల
డయ్యెను. విచారణసంఘమువారిలో హెచ్చుమంది ప్రాసిన
నివేదికను భారతశాసనసభవారు ఆమోదించునటుల జేయుట
ఇండియా దొరతనమువారు మరల ప్రయత్నించినపుడు గూడ
1924 ఏప్రిలులో ఆమోదించబడిన తీర్మానమునందలి విషయ

ములనే 1925 సెప్టెంబరులో జరిగిన భారతశాసనసభలో
గూడ సభవారు విఫలముగ మరియొక తీర్మానరూపమున
నుపపాదించిరి. ఆ తీర్మానమును స్వరాజ్య స్వతంత్రపక్ష
పక్షములవారు 72 మంది అనుమతులుగ సమ్మతులను తెలిపిరి.
45 మంది మాత్రమే ప్రతిపాటురగుటచే రెండవసారి గూడ
ఈ తీర్మానము ఆమోదించబడినది. రెండవసారి గూడ
దొరతనమువారు దానిని తృణీకరించిరి.

1925 డిసెంబరులో కాన్పూరునందు జరిగిన కాంగ్రెసు
మహాసభవారు గూడ శాసనసభలో నామోదించబడిన తీర్మాన
మునే స్థిరపరచిరి. దొరతనమువారు దానిని తృణీకరించినయెడల
దానిని నిలువజేయుటకును స్వరాజ్య సమరమును సాగించుట
కును శాసనసభలోను దేశమునందును జరుగవలసినవిధానమును
గూడ కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించిరి. కాంగ్రెసు మహాసభ
యొక్కపద్ధతిని దేశీయులకందరకును బోధింపవలెననిరి. భారత
రాష్ట్రీయ శాసనసభలోని స్థానముల నన్నింటిని కాంగ్రెసు
వారు ఆక్రమించుటకు ప్రత్యేక ప్రయత్నములను గావించి ఎన్ని
కలకు నిలువవలెనని ఆజ్ఞాపించిరి.

1926 మార్చిలో దొరతనమువారు ప్రజల కోర్కెలను
నిరాకరించినపుడు కాంగ్రెసువారి ఉద్దియప్రకారము స్వరా
జ్య పక్షమువారు రెండరును భారతరాష్ట్ర శాసనసభ లన్నింటి
నండియు ఏకకాలమున వెవరిపోయిరి. దొరతనమువారు నిష్కా
రముగ ప్రజల కోర్కెలను నిరాకరించినందులకు దేశీయులు
తగిన ప్రత్యుక్తరమును ఇయ్యగల రనియు నితరకక్షలు బల
వంతముర ఆజ్ఞ నొసగి మరల మమ్ములనే యిత హెచ్చుమం
దిని శాసనసభలకు పంపగల రనియు భగవదనుగ్రహమున ప్రజల
ఆజ్ఞలను నెరవేర్చుటకు ఆవసరముగ ఉత్తరవులు గూడ నీయ
గలరనియు, మేము ఆశించుచున్నాము" అని భారతశాసనస
నుండి స్వరాజ్యపక్షమువారు వెవరిపోవునపుడు వారిశాస
లకు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నుడివిరి

శాసనసభల ఎన్నికలు - వాటిభావము

ఈ క్షణ ప్రారంభింపబడిన ఉద్యమశక్తిమును విమృశ
జరిగి యిప్పుడు ముగిన శాసనసభల యెన్నికల ఫలితములనుబట్టి
జూడ భారత రాష్ట్రీయ శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షము
రచలంబించినట్టియు, కాన్పూరులో కాంగ్రెసు మహాసభ
స్థిరపరచినట్టియు గొప్పప్రయత్నము సహేతుకమని నిర్ణ
యయినది. ఎన్నికల సంవత్సరమున కాంగ్రెసువారు 'దే'
దొనరించిన ప్రచారమువలన ప్రజలలో రాజకీయ!
అత్యధికముగ వ్యాపించినది. కేవల మతసాంఘికాది
లకు సంబంధించిన ప్రతిఫలమును అత్యధికముగ చే

కాంగ్రెసువారి విధానము చాల శ్రేష్ఠము మనియు, ప్రజలకు కాంగ్రెసుపక్షం యభిమాన పుట్టించునట్లు స్పష్టపడుటకీ యది కారణమైనది. మనరాసు వంగ బహుళ ఉత్కలరాష్ట్రములు అత్యధికముగను పంజాబు మున్నగు యితర రాష్ట్రములు కొంత వరకును కాంగ్రెసువారి శక్తిగలను కరవేర్చి కాంగ్రెసు నియమములకు భక్తులై యుండెను. కొన్ని రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసువారికి సంపూర్ణ విజయము కలుగకపోవుటకు కారణము ఆయా రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు గాంధీజీ పరస్పర వివాదాలు కలుగుటయే గాని యితర రాజకీయపక్షములగు శ్రేష్ఠమున విధానముల శ్రేష్ఠమగును. కాంగ్రెసువారు భారత జేతమునం దంతయు శాసనసభ ఎన్నికల విషయమున పని జేయుచు కిదియే తొలిసారి. దానికి తోడుగా కాంగ్రెసు నాయకులలోను అనుచరులలోను ప్రజలములకు నభిప్రాయభేదములుగూడ కలిగినవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఎన్నికలలో ఎన్నుకొనబడినవారి సంఖ్య బట్టియు నామర్థమును బట్టియుగూడ కాంగ్రెసు మహాసభవారి యుత్తరపుష్కరాము కిలిగిన యావిజయము మహాత్తరమనియే చెప్పవలయును. ఇట్టి విజయములను మనకు వింతకలగలేదు. కాని నిరంకుశాధికారులకు వారిమిత్రులకు ప్రతిరాష్ట్రమునందును చాల మనస్తాపము పూత్రము కలిగినది. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకు పోటీగాని చివన్న కొనబడినవారిలో చాలమందిగూడ మిత్రులు కాంగ్రెసు ప్రమాదములకు ఆమోదము తెలుపకపోయినను వారుగూడ కాంగ్రెసు వారియని ప్రజలు భావించుచున్నారే నగు విజయమును బడయగలిగి. ముత్తమియే ఎన్నికల ఫలితములను బాగా గమనించినచో రాజకీయ గాంధీజీ కేంద్రము నిరంకుశాధికార వ్యవస్థ వారి హక్కులకు లోబడినది బాతీయనానాభయము కలిగి పడినవని స్పష్టముగా మనదు.

శాసనసభల ఎన్నికలలో మనకు గలిగిన విజయము అనగా కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు మహాసభవారి యజ్ఞం సమసిరించినవారికి కలిగిన విజయముయొక్క భావము మనము సామాన్యముగ విస్మయపడాలము. భారత శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులు వెల్లడించిన ప్రజాభిమతమును దానిని దొరతనమువారు తృప్తి రించుచునే కానాసభలు సభను నవలీనావుటకు జేయుటకు మనఃపూర్వముగ నామోదించిరియే ఎన్నికల ఫలితము స్పష్టపరచుచున్నది. రాజకీయ విషయములకు మిత్ర నాంధికాధికారులు ప్రధానముగానియు గాఢముగా బాతీయనానాభయము ప్రధానముగాని ఎన్నికలలో స్పష్టమైనది. కాంగ్రెసువారి యిష్టానుసారము ప్రజాప్రతినిధుల వివాదాలు విశేషము నిరంకుశాధికార వ్యవస్థకు మూలాగూడె యుండెను గాని యిప్పుడు కొలపోయినది. ప్రతి విధాన రాష్ట్రములందు కాంగ్రెసు పక్షమునంజేరి ఎన్నికలలో విజయమొందుటగూడ సంతోషకరమున విషయమై యున్నది. అన్నిటికంటె ముఖ్యముగ ద్వంద్వపరిపాలనము సంస్కరముల చట్టములను ఏర్పడిన యితర రాజకీయమిత్రములను నిరుపయోగ మని జేసి యుట నిస్సంశయముగ ప్రకటించిరి. ప్రతి శాసనసభలోను గల వివిధపక్షముల సంఖ్యను బట్టిమాత్రమే తిరిగి ఒక్కొక్క పక్షమువారికంటె అన్ని రాష్ట్రములందుగూడ కాంగ్రెసువారి హెచ్చుగానున్నారని విచారించు కలిగియున్నాము. కొన్ని శాసనసభలలో కాంగ్రెసువారి సంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నది. "భారత శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధుల గోరిన కోర్కెలకు ప్రభుత్వమువారు సరియైన ప్రతిపత్తిని నిచ్చునరకు మేము మంత్రివర్గముల సంగీరింపజాలము" అని ఎన్నికలకు నిచ్చినపుడు కాంగ్రెసు పక్షమువారు స్పష్టముగ తెలిపియున్నారు. ఎన్నికలసందర్భమున ఎన్నియో కష్టములకు మనల పెదుకొనినను స్వరాజ్యమునకు మనకుగల సామర్థ్యముగూర్చి కవనమున పరీక్ష జరిగినది మనము గ్రహింపలేము. ఓర్పునైపుణ్యము శాంతియుతోగూడిన ఆత్మవిశ్వాసము, జేతమునంతటను సంఘోషసంఘుని రాజ్యము, స్వపక్షమునకు విధేయత సంపూర్ణము ప్రజాధికారపరమము మున్నగునవి ఎన్నికలాలనమనకు లభించినవి.

ద్వంద్వపరిపాలనము సాగించుట

మనమిత్రులు కార్యమును ప్రారంభించుటకు ఆభ్యంతరము లన్నింటిని చాలవరకు నివారించితిమి. ఇటువైని ప్రజలకోర్కెలను కొనసాగించువిషయమున ప్రభుత్వమువారు నిష్పక్షింబులలో అధికముగ శ్రద్ధను జూపాలసియున్నది. మనగౌరవమునకు దిగములేకుండెను న్యాయముగను వారు సహజానుభవము చేయవలసినచో అంగులకు మనము అనకాశము గలగజేయుట ప్రస్తుతము అనసము. అటుల భారతీయులకోర్కెలను కరవేర్చుటగాని ఆవిషయమున రాయబారముల జరుపుటగాని భారత ప్రతిపక్షములను గమనించుటకు నన్నునవి భావించుట నట్టి భావంతయే. వారికి తీయనిమాటలుచెప్పుటలో మంచి ప్రజ్ఞగలను ఫలితముపూత్రము కూర్చును. కాలగూపనము జేయుటకుగలిన నమత్కరములన్నింటిని వారు చూపుచుందురు. వివిధపుడు స్వరాజ్యమును కోరగూడదు. మనఃపూర్వముగను విశే

కముతోను ద్వంద్వపరిపాలనము సాగింపాలెను" అను శ్రద్ధ త్వమునే దొరతనమువారు పలుసార్లు పలుత్యముతో మన కొనసాగించునాగు. మొదటి శాసనసభలలో మిత్రవాదులు మున్నగు రాజకీయ నాయకులు మనఃపూర్వముగను వివేకముతోను ద్వంద్వపరిపాలనము సాగించియున్నారను విషయమును తమపడుపాదముకొరకు దొరతనమువారి పురుషులకు మరుగుపరచుచున్నారు. కాంగ్రెసువారు శాసనసభల బహిష్కరించుట వలన సంస్కరములకు చక్క కొనసాగించుటకు సౌలభ్యమేర్పడినగాని నిరోధము లేంతమాత్రము కలుగలేదు. ఎలనగ ప్రభుత్వమువారి విశ్వాసమునకు పాత్రులైనట్టియు ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసము కలిగినట్టియు చితర రాజకీయపక్షములవారు మనఃపూర్వముగ సంస్కరములను కొనసాగించుటలో దొరతనమువారికి తోడ్పడియున్నారు. రెండవసారి శాసనసభలలో పెక్కు రాష్ట్రములందును ముఖ్యముగ మనరాసు బాంబాయి రాష్ట్రములందును కొన్ని తెలంగాణ రాజకీయనేతలు దొరతనమువారు కోరినట్టి సంగస్కరములను కొనసాగించియున్నాగు. ఈరీతిగ దొరతనమువారితో మనఃపూర్వముగను వివేకముతోను సహకార మొనరించుటకు పూనుకొని భారతీయులు గత 6 వర్షములలోను ద్వంద్వపరిపాలనమున పరిగె పరీక్షించుచు యిప్పుడు దొరతనమువారిలకు జెప్పగలరు. రెండవ శాసనసభలలో ఎంగ ముఖ్య రాష్ట్రములందున్న తిరిగిన రాష్ట్రములలో స్వరాజ్య పక్షమువారు చేసిన ప్రతిపక్షముల వాద మెందు పద్ధతిని కొంతమైన నతిగ్రహించియుండలేదు. ద్వంద్వపరిపాలనమును కాంగ్రెసువారు కొనసాగించినను మిత్రవాదులు కొనసాగించినను దొరతనమువారికి సహన పీయము. కావున యప్పుడు దొరతనమువారు కోరునదేముగా కాంగ్రెసువారు స్వరాజ్యమును కోరగూడనని నిరంకుశాధికారులలో చేరకలెనయే

మనమిత్రులు మనభావముల కనుగుణములైన పోలికలను భావించుచున్నందులగాని ప్రతికావితీతులులే లే పెదు చిత్రములు సూచనలందును, పెద్దయందొగలలో పరియము గల్గి యుండునా తెలిపేకీ వార్తలందును, ప్రతిపక్ష యులయొక్కయు అదటి రాజకీయ పక్షములయొక్కయు భావములను వార్తలల బాధనను మనకు సలహా జెప్పుటలో మాత్రము చాల సమర్థులగు పార్లమెంటుసభల వాక్యములలోను హృదయపరి నర్తనముకు నివర్తనములకు కనుగొనుటయందును కాలమును న్యూ జేయుట వివేమని మనమిత్రములతోపాటునా కావున ఇంకెమో దొరతనమువారుగా, ఇంగ్లాండు దొరతనమువారుగాని కంగ్రెసుగాను బహిరంగముగను స్పష్టముగను సంప్రదించుగను, అనుసారమున భారతీయులను తమభావమున వెల్లడింపాలెనని మనము గట్టికోరుట విధియైయున్నది. ఈలోగా మనకు కలిగిన విజయములకు ఉపయోగముకొని మనజేతములను బలపరచుకొని శాసనసభలలోను జేతమునందును దొరతనమునకు అధికముగ ఒత్తిపెని కలిగించుచుండలేము. మనకు సహాయముల సంపలర్పించిని మనము కేంద్ర రించి, అసహాయపరిపాలన అసంజేతమైన నిరంకుశాధికారులను గట్టిగా దిద్ది వనకొంగ గట్టములేనివారి నెంతమండి స్వరాజ్యమును బలపరచుగ స్వీకరింపవలెను. ఈరాజకీయ సంస్కరములు వచ్చి ఆరేండ్లుమందన వాని మిక్కిలి స్వరాజ్యమునుగూర్చి జేయుటకు ముఖ్యకలిగి యుండవలయు సహవాసదోషమున వానిపై నేడు క్రొత్త క్రేము గలిగి యుండవలయు నేను నచెప్పెను. సంస్కరములాలన ప్రజాప్రతినిధులకు నిజమగు సహకార మెంతమాత్రమునకలుగలేదు. ద్వంద్వపరిపాలన మాటయటుండ కల్పింపాలనమైనను కలిగించుటకు యాసంస్కరములం దనకాశములేదని వన యనభావములాలనమనకు స్పష్టముగ తెలిసియే యున్నది. సంస్కరముల చట్టముయొక్క ముఖ్య లక్షణములను సంగ్రహముగను నిష్పాక్షికముగను పరీక్షించినచో మన మిత్రులు గానివైని క్రొత్తనయ్యమును కలుగజేసికొనినచో, మనఅభివృద్ధి నిరోధించినవార మగుదుమని నిశ్చయముగ మనము గ్రహింపగలము.

ద్వంద్వపరిపాలనమును సాగించుట సాధ్యమా?

భాష్యతాయత్రప్రభుత్వము సమహర్షులుగాని సత్వరీపాలనమైన ఏర్పగుచుటగాని ద్వంద్వ పరిపాలనము సహాయముగ ప్రధమ సాధనము మాడకాజాలదని అనభిజ్ఞులందరును ఏకగ్రీవముగ తెలిపియున్నారు. ఇప్పుడందరుగూడ యావిషయము నామోదించియున్నారు. ద్వంద్వపరిపాలనమును భారతీయులు సాగించలేనని బర్మెను హెచ్చుప్రభుత్వ పట్టుకొనుచున్న అది లోపభూయిష్టమని ఆతడుగూడ పెక్కుసార్లు లోపముకొనక తప్పినదికాదు. ద్వంద్వపరిపాలనము ననుసరించి రాజకీయశాఖలలో కొన్నిటిని పరిపాలించుటకు గవర్నరుకును అతని కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు సంపూర్ణాధికారము గల్గుటయేగాక మంత్రిమండలికారమును తిరిగించుటయును ప్రజాయత్ర శాఖలపై శాసనసభవారి పరికిలము కొరతజేయుటయును గూడ ఏర్పడుచున్నది.

ఈవిషయపద్ధతి ననుసరించి మంత్రిలు ఎల్లప్పుడును ఉద్యోగుల చెప్పుచేతులలో వారి యధీనముయ్యె యుండవలసి వచ్చు

విద్యావిషయక సమానత

మనది. వారు న్యాయతయై ప్రజలవారి అవకాశములేదు. మంత్రిలును భుక్తులును కలిసి ఆలోచించెనని విన్నవెప్పుకొనెనుగాని అది ప్రభుత్వము స్పష్టమయినది. భుక్తులును ప్రజాయత్రములనుగూర్చి ప్రభుత్వము త్ర శాఖాధికారులు ఆలోచించవలసియుండును. అందులన వారియభిప్రాయముగూర్చుకొనే యాకాఖల పరిపాలనముగూడ జరుగుచుండును. సంస్కరముల విచారణసంఘమువారియెదుట నీయబడిన సాక్ష్యములలో ఈ విషయము స్పష్టముగ చెలుపబడెను. సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులందరును ప్రభుత్వమునకు చెందినవారేయగుటచే సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులలో సులభముగల సంబంధములందు మంత్రి లేమియును చేయజాలకున్నాడు. ధనసంబంధములైన నిరోధములనుగూర్చిన నిధన సమ ప్రభుత్వము త్ర శాఖాధికారియగు ఆర్థికసభ్యుల ప్రజాయత్ర శాఖలనుగూడ పరికిరింపవలసి యుండుటలనను, మంత్రిమండలికారము చేలయు నామోదించెను యగుచున్నది. వారు కిలుబొమ్మలగుచున్నాడు. రాజకీయ శాఖలలో విద్య, చుట్టలో గూడ ముఖ్యమైనవాటి నన్నింటిని ప్రభుత్వమువారి పరిపరచుకొన్నాడు. మంత్రిమండలి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారికిని ఏవిషయమునందైన చర్చ గొగినచో గవర్నరు ఉత్తమనే కడపటి తీర్పుయియున్నది. గవర్నరు అధికారమునుబట్టియే ద్వంద్వపరిపాలనము సాగవలసియున్నది. శాసనసభవారు చేసిన తీర్మానమునకు వ్యతిరేకమగు స్వతంత్రించివట్టుచు జేయుటగూడ గవర్నరుకు అధికారముగలదు. సంస్కరములు రాకపూర్వముండెడి శాసనసభలనుకొని అధికారముగూడ ఇప్పటి శాసనసభలకు లేనటులు యిదియే ముఖ్యనివర్తనము. శాసనసభ్యులందరును కలిసియున్నట్టి తీర్మానములకు రద్దుపరచి వారందరును కారముచున్ననుగూడ తానొక్కడే చట్టమును జేయుటకు గవర్నరు అధికార మొనగలుగుటలనా ఆపట్టు దేశమునందు అటులు జరుగవలయుటకు సంస్కరముల చట్టము ప్రకారము ప్రభుత్వము త్ర శాఖలలో భాష్యతలేని నిరంకుశ్య మేర్పరుపబడెననుటకు మనకు గట్టిగా భావము లభించుచున్నది.

సంస్కరముల చట్టమునందు ద్వంద్వపరిపాలన మొక్కటియే ఆపద్ధి కనునీయు, దానిని తొలగించినచో మనకు కష్టములన్నియు నివారించుననియు తరుమగ పలువురు సుమెపు మందురు గాని ప్రజాయత్ర శాఖలనిగూడ నెంతమాత్రము బాగా లేదు. ప్రజాయత్ర శాఖలనిమయమున భాష్యతాయత్ర ప్రభుత్వమేలేదు. ఇప్పుడు మంత్రిమండలి వశపరుపబడి. శాఖలను గూర్చి జరిగిన యేర్పాటుల ప్రకారమే యితర శాఖలనుగూడ మరీకొందరు మంత్రిమండలి వశపరచినను ఎట్టిలాభమును కలుగదు. ప్రతిశాసనసభలోను ప్రజాయత్ర శాఖలనుగూర్చి నియోజితసభ్యులందరును ఒకవిధముగ తీర్మానించినను నిరంకుశాధికారులపద్ధతిని భావములను బలపరచుటకు అధికారసభ్యులను నియమితసభ్యులను హెచ్చుమంది యుండవలయుండురు. ఈరీతిగ నియమిత సభ్యులు, ప్రత్యేకసంఘ ప్రతినిధులు, నోరువిప్పబాలనివాడు ఇతరమునకు ప్రతిపాటులకు నిరోధములు మున్నగు వారు శాసనసభలలో హెచ్చుమంది యుండుటవలన మంత్రిమండలి గవర్నరువైనను కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థమైనను ఆధారపడుట విధియే అయియున్నది. శాసనసభలో నియోజితసభ్యులు పెక్కుమంది గలయొకపక్షమునైనను ఆపక్షమునుండిగాక అల్పసంఖ్యాకులు గలమరొకపక్షమునుండి మంత్రిమండలి నియమించుటకు గవర్నరు కట్టి కష్టములేదు. నియమితులు ఉద్యోగులు మున్నగుసభ్యులు ఈయల్పపక్షమునకు తోడ్పడుచునే యుండురు. ప్రతిశాసనసభలోను ఈపద్ధతిని చాలసార్లు దొరతనమువారు అలంబించియున్నారు. శాసనసభలనిర్మాణమునందు సహజముగ ఈ యనర్థక ముండుటచే శాసనసభలను నిజమయిన ప్రాతినిధ్యమును నియోజితసభ్యులకు సరియైన అధికారమునులేకుండ పోవుచున్నది. గవర్నరు మంత్రిమండలి నియమించవచ్చునను అధికారము అధికసంఖ్యాకులకు పక్షముయొక్క నాయకులను నియమించుటమాత్రమేగాదు. గవర్నరుపద్ధతిని కొనసాగింపగల యే అనామకునినైన ఒకనాయకునిగ నేర్పరచి ప్రభుత్వమును సాగింపగల అధికారముగూడ గవర్నరుకు గలదు. ప్రజాయత్ర శాఖలలో సుపీరియరు సర్వీసుకు చేరిన ఉద్యోగుల జీతము, గవర్నరులు మున్నగు వ్యయములనుగూర్చిగూడ శాసనసభల కట్టి పరికిరణాధికారము లేదు. ప్రజాయత్ర శాఖలన్నింటిలోను గూడ యాన్వయములు చాలహెచ్చుగానే యున్నవి. ప్రజాయత్ర శాఖలలో ఉద్యోగులగుండు, సివిల్ సర్వీసు సర్వీసు వారి సంసరిని నియమించు సధికారముగూడ గవర్నరుకే గలదు గాన మంత్రిమండలి వారిపై సధికార మేమియులేదు. ఇండియను సివిల్ సర్వీసు వారి స్వాతంత్ర్యమే సంస్కరముల చట్టముయొక్క ముఖ్య లక్షణము. శాసనసభ్యులందరును ఎన్నుకొనబడినవారే కావలెను.

మౌత్రిలు శాసనసభలకు బాధ్యులు కావలెను. నివిలసర్వము మున్నగు ఉద్యోగములందు మౌత్రిలకు విధేయులు కావలెను. అట్లు జరుగనిచో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు రుతుతో యేర్పరుపబడిన పార్లమెంటుపద్ధతిగల అధికస్వయప్రద మగు యాపరి పాలకవర్గములకును నిరర్థకాడంబరమే యగును. ప్రజాయత్ర శాఖలలోగూడ మౌత్రితేసిన నిర్ధారణను రద్దుజేయుటకును తన యిష్టప్రకారము మౌత్రిచే పనిజేయించుటకునుగూడ గవర్నరున కధికారముగలదు. ప్రజాయత్రశాఖలవ్యయమునుగూర్చి శాసనసభవారోకవిభముగ నిర్ధారణచేసినను దానిని రద్దుపరచి తన యిష్టానుసారము స్వయము జరిపించుటకు గవర్నరుకు అవసరాధికారము గూడ గలదు. ఆ అవసరాధికారమును విస్మయించు అధికారము గూడ గవర్నరుకే విడిచి పెట్టబడినది. ప్రజాయత్రశాఖలను గూర్చి శాసనసభవారు యు చట్టములను ఆపివేయుటకు గూడ గవర్నరు కధికారము గలదు. ప్రజాయత్రశాఖలను గూర్చి శాసనసభవారోక చట్టమును జేసి గవర్నరు కంపినపుడు గవర్నరు తన అభిప్రాయమును వానిచేన వ్రాసి మరల శాసనసభ కంపవచ్చును. అప్పుడు శాసనసభవారు గవర్నరు యిష్టానుసారము చేయవలసిన వారే యగుదురు. చెన్నపురి శాసనసభలో హిందూధర్మా దాయములగూర్చి గవర్నరుగానుండిన వింగ్డుడుప్రభువు యాయధికారమును విజృంభింపుముతో జూపించియున్నాడు. మంత్రివర్గము గవర్నరు శాసనసభను సంస్కృతికరముగ సాగించలేనపుడు మౌత్రిలతో పనిలేకుండ తానే ప్రజాయత్రశాఖల పరిపాలించుటకు గూడ గవర్నరు కధికారముగలదు. మన్యరాష్ట్రములలో గవర్నరు యారీతిగానే చేసెను. ఒకప్పుడు గవర్నరు అనుగ్రహ మున్నంతకాలమే మౌత్రిగ నుండగలడు. శాసనసభవారి యిష్టముతో నెంతమాత్రము యిష్టములేదు. వంగరాష్ట్రమున లెట్టుప్రభువు దీనిని స్పష్టపరచియున్నాడు. ప్రజాయత్రశాఖలనుగూర్చి గూడ అవసరమగు విషయములను చర్చించుటకు యితరకార్యక్రమముల నిలిపివేయుటకు శాసనసభ్యులైన నుపపాదింప గోరినచో ఆ తీర్మానమును తిరస్కరించుటకుగూడ గవర్నరు కధికారము గలదు. ప్రజాయత్ర శాఖలకు సంబంధించిన ఆదాయమును నిర్ణయించు నధికారము గూడ గవర్నరునకును కార్యనిర్వాహక సంఘమునకును మాత్రమే కలదు గాని శాసనసభల కెంతమాత్రమును లేదు.

వీనినిబట్టి చూచినచో ద్వంద్వపరిపాలనము పోయినను గవర్నరు అనుమతించినపుడు తప్ప ఎల్లప్పుడును ప్రజాయత్రశాఖలపై శాసనసభలకు అధికారముండవని స్పష్టముకాగలదు. గా "ద్వంద్వపరిపాలనము చాలచిక్కులతోగూడిన పద్ధతి అయినది. దీనికి సహేతుకముగ ఆధారమేదియు గనపడదు. విశ్లేషణను సామరస్యమునైననే ఆధారపడవలసియుండును. తాత్కాలికప్రయత్నమును కారణముననే యిది సమర్థింపబడవలయున్నది" అని సంస్కరణములనుగూర్చి విచారణజేసిన వారలలో హెచ్చుమంది వ్రాసిననివేదికయందే యున్నది. స్వరాజ్యమునొసంగుటకును లేక స్వరాజ్యములకు సాధకములను మంచి సంస్కరణములను చేయుటకును కాలనిలంబనమును కలిగించుటకు యాద్వంద్వపరిపాలనము సాధనమునగాని మరెటుల నిది తాత్కాలిక సాధనమునో యెటుల సమర్థనీయమో దురూహ్యముగనున్నది. "ద్వంద్వపరిపాలనము సరిగ నెరవేరినదని నిర్ధారణ జెప్పుటకు యావృత్తి అమలులోనికి వచ్చి చాల స్వల్పకాలముమాత్రమే అయినది. కాని దేశీయులు మాకేరిగించిన విషయములను బట్టిచూడ యావృత్తి విఫలమైనదని మాత్రము మే మంగీకరించుటకు మా కెట్టి సూధారమును కనబడదు" అనిచూడ ఆ నివేదికయందు వ్రాయబడినది. ఈసంఘమువారి నచోనైపుణ్యముతోగూడిన యాపరిస్మరము చాల విచిత్రమైనదిగాని దీనివలన నెవరును మోసపోజాలరు. సంకరములను కార్యనిర్వాహకవర్గములను, నియోజిత నియమితసభ్యులతో గూడిన శాసనసభలను మరి పెక్కు కృత్రిమపద్ధతులను కలవనియు వానివలన వాదలు కలుగుట కవకాశము కలదనియు యీసంఘమువారే యొప్పుకొనియున్నారు. కావున వారి నివేదికయే సంస్కరణములచట్టమునకు బలవత్తరమగు ఖండిత యగుచున్నది. "సంస్కరణములచట్టము విఫలమైనది. ఇకముందుగూడ దీనివలన మంచి ఫలములు కలుగవు" అని విచారణసంఘమునందలి అల్పసంఖ్యకులు తమ నివేదికయందు స్పష్టముగ వ్రాసియున్నారు.

భారత ప్రభుత్వము

భారత ప్రభుత్వము భారత శాసనసభకు బాధ్యమైయున్నది చెప్పుట కెంతమాత్రము వీలులేదు. భారత శాసనసభకు ప్రభుత్వములపై నెట్టియధికారము లేదు. వ్యయములలో వ్యయము గాకుండ మొత్తములో



గాంధీ మహాత్ముడు

ఖద్దరు ప్రదర్శనమును నిన్నటిదినము ప్రారంభించిరి.

ముప్పాతికవంతుడైన శాసనసభకెట్టి అధికారమునులేదు. మిగిలిన నాల్గవంతులతో నైనను శాసనసభవారు నిరాకరించిన దానినిగూడ మరల వ్యయపరచుటకు దొరతనమునకు అధికారమున్నది. ఏ న్యాయమునైనను అనుమతించుటకు గవర్నరు జనరలుకు వ్యక్తిత్వ ప్రత్యేకాధికారముగూడగలదు. ఏ చట్టమునుగాని మరతునుగాని సవరణనుగాని నిలిపివేయుటకుగూడ అతనికి అధికారముగలదు. తాత్కాలిక నిబంధనలను (ఆర్డినెన్సులు) జేయుటకుగూడ గవర్నరు జనరలు కిప్పుడు కొత్త అధికారము లభించినది. సంస్కరణముల చట్టము రాకముందు గవర్నరు జనరలు కెట్టి అధికారములేదు. శాసనసభవారు తిరస్కరించిన యే చట్టమునైనను సర్టిఫికేటు ద్వారా సీరమగు చట్టముగ జేయుటకు గూడ గవర్నరు జనరలుకు సీరమగు నధికారమియ్యబడినది. ఏ విధముగ జూచినను భారత శాసనసభకు పూర్తిగాని కొంతవరకుగాని ప్రజా ప్రాతినిధ్యమును ప్రజాధికారమునుగూడ లేదు. ఆ క్షణంలో నాల్గవంతుకు హెచ్చుగను మూడవంతుకు లెక్కచేయని నియమిత సభ్యులుండరు. ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులలో ముప్పాతికవంది ఏకీభవించినగాని దొరతనమువారిని ఓడింప వీలులేదు. దొరతనమువారికి నలుబది ఓట్లు నికరముగ నున్నవి. ఇవిగాక రాష్ట్రీయసభలందువలె భారత సభలోగూడ ప్రత్యేకసంఘముల ప్రతినిధులుగూడ దొరతనము పక్షమున చేరుచుండురు. ఇనన్నియునుగాక స్టేటు కాన్సిలు ఇండియా దొరతనమునకు పెట్టనికొట్టయైయున్నది. ఆసభ ప్రాతశాసనసభకు అంకుశప్రాయముగ నున్నది. ఆసభ యొక్క అంగనిర్మామ ఆర్థిక యేర్పాటుచేయబడెను. అని ప్రభుత్వమునకు ఆభేద్యసానమే. చాలసారులు శాసనసభవారా మోదించిన ముఖ్యతీర్మానములను స్టేటుకాన్సిలువారు త్రోసి వేసియున్నారు. ఉప్పుపన్నును హెచ్చించుటకు వారు సమ్మతించిరి. ఆర్థిక చట్టమునుగూర్చి శాసనసభవారు జేసిన తీర్మానమును రాజప్రతినిధి రద్దుపరచినపుడు స్టేటుకాన్సిలువారు రాజప్రతినిధి సమర్థించిరి. క్రిమినల్ సవరణ చట్టమును సవరించుటకు శాసనసభవారు చేసిన చట్టమునుగూడ స్టేటుకాన్సిలువారు త్రోసివేసిరి. వంగనిర్బంధితుల విషయమున దొరతనమువారి చట్టమును శాసనసభవారు తిరస్కరింపగ స్టేటుకాన్సిలువారు దాని నామోదించిరి. లీ కమిషను సూచనల విషయమునగూడవారలులేనే సమర్థించిరి. సంస్కరణల విచారణసంఘములో హెచ్చుమంది వ్రాసిన నివేదికను శాసనసభవారు నిరాకరించినను స్టేటుకాన్సిలువారు నామోదించిరి.

కావున యెటుల జూచినను ప్రాత శాసనసభలోను రాష్ట్రీయ శాసనసభలోను ప్రజాయత్ర శాఖలలోను ప్రభుత్వాయత్రశాఖలలోను, క్రియలోను సూత్రములలోను గూడ అధికారము ప్రభుత్వమునందే అనగా నిరంకుశ వర్గమునందే కేంద్రీకరించియున్నది. ఇట్టికృత్రిమ ప్రభుత్వయంత్రీయన స్వపరిపాలన జీవాణువుల కొరకు మన మింకను నెదుకగోరినచో అది వ్యర్థ ప్రయత్నమే యగును.

దేశబంధు దాసుగారి సూచన

భారతశాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధుల తీర్మానము తిరస్కరింపబడుటయేగాక యోగ్యమార్గమున దేశబంధుదాసు గారుజేసిన సూచనకుగూడ ఎట్టిప్రత్యుత్తరము రాలేదు. సమాధానమును కోరుచు భరతువారులో దాసుగారు చేసిన మనసులను కరగింపజాలునట్టి గంభీరోపన్యాసమునందు గోచరించిన సూచనకంటె న్నాన్యమైనదేదియు నుండజాలదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున (కామనువెల్తులో) ల్యూరలో స్వరాజ్యమును స్థాపించుటకు మాకుగల అధికారమును దొరతనమువారు పూర్తిగా ఆమోదించినట్లు మాకు నివర్తనములను జూపవలెను. స్వరాజ్యము వచ్చులోగా స్వరాజ్యమునకు నమ్మకమైనట్టియు అధికమైనట్టియు ప్రారంభప్రయత్నములను జరుపవలెను. ఇప్పుడు దొరతనమువారికి ప్రజాప్రతినిధులను నిరోధింపగల అధికారము అపారముగ నున్నది. దొరతనమువారు ఆ యధికారమును పూర్తిగ వలచివేయవలెను. మరియు రాజకీయ ఖైదీలందరినిగూడ వదలివేయవలెను." అని దేశబంధు దాసుగారుప్పుడు సూచించిరి. మనము స్వరాజ్యముకొరకుజేయుచున్న ప్రయత్నముగూర్చి చిరకాలమునుండి దొరతనమువారు రాజకీయ నాయకులను దారుణశిక్షలను పాలుజేయుచునేయున్నారు. ఈతీగ కత్తిశిక్షలను సంస్కరణములను లంకగానే వచ్చుచున్నవి. కఠిన శిక్షలకు మెరుగుగ సంస్కరణములను సంస్కరణములను శుష్కింపజేయుటకు కఠిన శిక్షలను కలియేవచ్చుచున్నవి. ప్రజల ప్రధాన హక్కులను నిగ్గత్వముగ దొరతనమువారు తృటికరించినటుకు వంగనాయకులను సిక్కుదీరులను కారాగృహములకుంపుటయే నిదర్శనము. వంగరాష్ట్రమునందలి కఠినచట్టముల దారుణచరిత్రయును ఇంట్లర్బుజేయబడిన యితరుల స్మృతాంతమును పంజాబునందలిసంతాపయుతముగ ప్రాచీనచరిత్రమును పరికించిచూడ అనమానమును అగౌరవమునే మనకు చిహ్నములుగ కనబడుచున్నవి. స్వరాజ్యము మనకు జన్మహక్కుగ కనబడుటలేదు. వివాదకరముగ నీచక్రభ్రమమున మనము చిక్కుకొని యున్నాము. ఇప్పుడున్న కఠినశాసనములన్నియును పూర్తిగ రద్దుబరచుటకును యికముందు మరల నిట్టి శాసనముల జేయుటకును దొరతనమువారు పూచీబడని యెడల ఆత్మగౌరవమునకు అనుగుణ్యమును న్యాయమునగు సమాధానము దొరతనమువారితో కలుగ నవకాశములేదు.

నిగ్గతకాలము వచ్చువరకు ఇండియా ప్రభుత్వమును మార్చువీలులేదని జెప్పుచున్నవారు లీసంఘమువారి సూచనల ప్రకారము చట్టమునుమార్చుటకు నిరభ్యంతరముగ సాహసింపగల్గిరి. ఉన్నతప్రభుత్వశాఖల జీతములలో 1కోటి 25 లక్షల రూపాయలను ప్రతిసంవత్సరము హెచ్చించుటకు దొరతనమువారి కెట్టినిరోధమును కలుగలేదు.

భారతదేశ గౌరవనీతి

భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమును వారిచ్చుటలేదు. కాని అధినివేశములు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమున సంపూర్ణ స్వపరిపాలనముగల స్వతంత్రదేశములనియును, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమున సమానాధికారముగల ప్రత్యేకములనియు దేశీయవిషయములందును విదేశీవిషయములందునుగూడ యాదేశములలో ఒకదేశము మరియొకదేశమునకు లాంగీయండ్ పనిలేవనియును వికవత్సయమును ప్రాతియేకాగమనియును అన్నిదేశములను బ్రిటిష్ దేశపురాజ్యసంస్థ భక్తిగ్గయుండుననియును సామ్రాజ్య ప్రధానమంత్రుల ఆశీస్యసంబంధ సభమువారు స్పష్టముగ మరల ప్రకటించియున్నారు. ఏదేశముయొరివరకు యితరదేశములకు సేవకముగ సహాయము చేయగల్గునదియును నిర్ణయించునధికారముగూడ ఆయాదేశములకే నీయబడినదనిగూడ వారు ప్రకటించిరి. ఇట్టి ప్రత్యేక హక్కులను గలిగిన దేశములలో భారతదేశమునుమాత్రము వారు చేర్చలేదు. ఇతరదేశములై భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును సమాన గౌరవమును కలిగియుండుటకు చేరుటగాని మనశ్శల్యముగనుండు సామ్రాజ్యవ్యయమును మాత్రము భారతదేశము భరించుచుండవలెనట. భారతదేశము తేయవలసిన సహాయమును నిర్ణయింపునధికారముగూడ ఇతరదేశములవారే నిర్ణయించుటకు. కావున మనము మనయభిప్రాయములను స్పష్టముగ చెప్పవలసిన తరువాతముచ్చివది. భారతదేశము బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునందే యుండుననని అంగీకరింపజేసిన పైన పేర్కొనబడిన స్వాతంత్ర్యములన్నియుగూడ యిచ్చినవేగాని అదిసాధ్యముగాదు. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి యితరులు మితిని యేర్పరుపగూడదు. ఏర్పరుపజాలరు.

ద్యవస్థపరిపాలనమును తొలగించినంత వాత్రమున ప్రత్యేకాధికారమును గవర్నరులు నడుపుకొందురా? భారతప్రభుత్వము బాధ్యతాయంతముకానపుడు రాష్ట్రప్రభుత్వములు బాధ్యతాయంతములయినమాత్రము ఏమిటాభిప్రాయభేదములు భారతప్రభుత్వము పూర్తిగా బాధ్యతాయంతము కానంతవరకును ప్రవర్తనస్వరూపము మారినను సంస్థలమును భావమును మాత్రముమారవు. భారతప్రభుత్వమును రాష్ట్రప్రభుత్వములుగూడ బాధ్యతాయంతములే యయినను సివిలసర్వీసు శాఖాధికారము చెక్కుచెరుకుండునన్నచో స్థితి యెప్పటివలెనే యుండును. యజమానులగా మాత్రమేయును కలుగదుగాని విదేశీయ నిరంకుశస్వరూప వారి ఆచరణల భారతప్రతినిధుల సంఖ్య చాలపెచ్చును. మంత్రపరపులకు పోషిగూడ చాలమిక్కుటముగును. కావున సివిలసర్వీసు మున్నగుశాఖల ఉద్యోగులను నియమించుట పరిశీలించుట మున్నగు విషయములందు మన మెంతమాత్రమును చొరవీయగూడదు. ఈశాఖలపై నిరంకుశస్వరూపము ప్రజాప్రతినిధులగునగూడ పరిశీలనాధికారముండుటయును లాభకరముగాదు. సైన్యము నాకాదేశము భారతదేశపు సంస్థానములు నీనినిగూర్చి శాసనసభలకు సంపూర్ణాధికార మొసంగినచో గాని స్వపరిపాలనము సార్థకముగాజాలదు. విదేశీప్రభుత్వముల సంబంధముపై పరిశీలనాధికారము నీయకపోయినను భారతసంస్థానములపై మాత్రమేప్రతినిధికారమును ముఖ్యముగ యిచ్చితరచేయెను. అట్టివిధికారము నీయనిచో భారతప్రజలపైనను సంస్థానాధికారులపైనను స్వరాజ్యప్రభుత్వమునకు ఆధికారాజీయ పరిపాలనాధికారము సమగ్రముగ లభింపజాలదు. మరియును సేన విదేశీయుల అధికారముక్రింద నున్నచో స్వపరిపాలనమునకు అది హానికరమును. స్వపరిపాలనమునకు లాభదని సంస్థానముల ప్రక్కలలో బద్దెములేయరును. ఈ శాఖలిపుడు అధినివేశాధికార నిర్వహణనునందు చేర్చబడినవి. ఒకటి మొదలు నాలుగువరకును ప్రస్తుతము భారతప్రభుత్వమువలన పరిపాలించబడుచున్న యశాస్థానము స్వరాజ్యప్రభుత్వ మేర్పడుటకు యిది మున్నమైనవిగానున్నవి.

సైనికదళము-నౌకాదళము

మనలోకొందరు సేనను నాకాదేశమును పరిపాలింపమనకపుడు శక్తిలేదని మానవగమమువుటచే సేనను నాకాదేశమునలేకుండు మొరెలుల రాజ్యముజేయగలరని ప్రతిపక్షులు మనలవద్దకును వకకాశముగలుగుచున్నది. మనము సేనను నాకాదేశమును పాలింపలేమని దలచుటలన మన చిత్తశ్రుతియందు గల నైకకల్పము వెల్లడియగుచున్నది. ఇది యెంతమాత్రము నిజముగాదు. ఇప్పుడన్న భారతసైన్యము చాలసుప్రసిద్ధమైనది. ప్రపంచమునందు అనేకయుద్ధములలో విజయమును బడసియున్నది. ప్రాచీనకాలమున అప్పటియేర్పాటుల కనువగునీతి మహమ్మదీయులను మహారాష్ట్రీయును సైన్యములేర్పరచి విజయములను సాగించియున్నారు. కావున సేనలకు పరిపాలించు విషయమున భారతీయులకు సాధ్యము లేదనుటకు చారిత్రక నిదర్శనమేమియును అరుపడదు. ప్రాచీన నరీత్రలు భారతదేశమున కార్యాధిరేవుననే వేవిగముల బ్రకటించియున్నవి. ప్రాచీనకాలమును భారతీయులు నౌకలనునిర్మించి సముద్రప్రయాణ

ములనుసర్పి దూర్గదేశములలో భారతజనసామలను నిర్మించియున్నారు. వనకు స్వాతంత్ర్యము లభించినచో మనము కొత్తపద్ధతిని శ్రేష్ఠమయిన నాకాదేశమును సైన్యమును సేర్పరుచుకొని సైన్యసంకేతమునుగూడ భవవిషయమునను సైన్య శిక్షావిషయమున గూడ యెట్టి సంకేతమును నేడు. జపాను చీనా మున్నగు స్వపరిపాలనగల చిన్నదేశము లన్నియునుగూడ స్వతంత్రముగ సేనలను నాకాదేశములను సేర్పరచిచో యున్నవి. అట్టిచో భారతీయులమాత్రము వాని సేర్పరచుట లభింపకు ఆధారమేమియును లేదు. కావున స్వరాజ్యమునగానేమామీరు బాగుగ విచారించి దాని అంగములను కొరబట్టి లేకమైన సంకేతము పగూడదని సేనా నౌకాదేశమునున్నను.

ఈమాటా దొరతనమువారి కుభిమానవలకొరకు మన మెంతమాత్రము నిరీక్షింపగూడదు. దేశీయులందరును స్వరాజ్యమును మనశ్శల్యముగ కొరబట్టుకొనిన ప్రచారమును వెనుకటికంటె వేయిరెట్టిధికముగ మనమిపుడు చేయవలెను.

శాసనసభలో జరుగవలసిన పని

జాతీయభివృద్ధికి సాధకములగు అన్నివిషయములందును ఆత్మ విశ్వాసమును జాతీయభివృద్ధికి నిరోధకములగు అన్నివిషయములలోను ప్రతిఘటనమును మనకు ముఖ్యాధికారములకు నుండవలెను. అసహాయోద్యమము ప్రబలముగనన్న గోలలలో యీరెండు మాత్రములే ప్రజలకుందరికిని ముఖ్యాధికారములగుండును. ఈవిషయమున ప్రస్తుతము దేశమునందు శాసనసభలలో జరుగవలసిన పనినిగూర్చి కాన్పురులో కాంగ్రెసు మహాసభవారు జేసిన యేర్పాట్లలో ముఖ్యమైనవాటిని మార్పులకు నెట్టి అంకాకమును గమపడదు.

భారతశాసనసభలలోను యితర శాసనసభలలోను దొరతనమువారును యితరులును స్వరాజ్యప్రాప్తికి నిరోధకములగు కార్యములను చేసినపుడు ప్రతిఘటన మేకర్తవ్యము.

మరియును(1) ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కెలకు దొరతనమువారు సరియగు ప్రత్యుత్తర మొసగువరకును దొరతనమువారిమృత్యువ్యతిరేకములను వేదినిగూడ కాంగ్రెసువారు స్వీకరింపగూడదు.

(2) భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు మరియొకరికి నిర్ణయించినపుడు తప్ప సాధారణముగ సస్థలయినత్రోసి వేయవలెను.

(3) ఆర్థిక పత్రములను నికారించవలెను. నిరంకుశద్యోగులు తమ అధికారములను బలపరచుకొనుటకు చేసేదినాచనల నన్నిటిని తిరస్కరింపవలెను.

(4) జాతీయత సరియగు పద్ధతిని అభివృద్ధిగొందుటకు ఆర్థిక వ్యవసాయ పరిశ్రమ నాణ్యత విషయముల యభివృద్ధికిని సాధకములగు చట్టములనుపాదించుచు బలపరచుచు నుండవలెను.

(5) అమీందారుల హక్కులకు భంగము కలుగకుండ స్వసహాయవిషయమున రాయతులకీతిని బాగుజేయుటకు పెర్యాయునెట్టి మెంటు మున్నగువానినిజేయుటకు తగినప్రయత్నములను జేయుచుండవలెను.

(6) ధూన్యాములకును రయితులకును పరిశ్రమల యజమానులకును పనినాండ్లకును పరస్పరము సహృదయము కలిగించుచు మొత్తముమీద వ్యవసాయపురుషులు జేయుపనినాండ్లయొక్కయు యంత్రకాలలలో పనిజేయు కార్మికుల యొక్కయు హక్కులను కాపాడుచుండవలెను.

అను నీయేర్పాట్లు అనుభవముమీద రాజకీయము లందు దేశసేవజేయవారిలో హెచ్చుమండికి సంపృప్తియగునటుల కాన్పురు మహాసభలో ఆమోదించబడిన. మనయుద్ధమును సఫలముగలుగు యిదియే కనీసపక్షముగ ప్రతిఘటనము.

పదవులను స్వీకరించుట

ఈవిషయమునుగూర్చియే యిపుడు చాలవివాద మేర్పడినది. నిరంకుశద్యోగులతో మనకు కలిగియున్న సంఘర్షణమునకు నిజముగ నుద్దేశమేమని బాగుగ నాలోచించినచో నీ సమస్యను సులభముగనే పరిష్కరింపగల్గుదుము. కాంగ్రెసువారు పదవులను స్వీకరించి తమ సంకల్పమును గవర్నరుకు కార్యనిర్వాహకవ్యవహారును నెరవేర్చునట్లు చేయుటకు శాసనసభలలో కాంగ్రెసువారిసంఖ్య మెక్కిరి హెచ్చుగ నుండవలెను. ఇప్పుడు ఒకరాష్ట్రమునందుగూడ కాంగ్రెసువారి సంఖ్య అంతహెచ్చుగ నుండియుండలేదు. ఇపుడు కాంగ్రెసువారు మంత్రపరపులను స్వీకరింపవలెననిన తమ వ్యక్తిత్వమును వదలుకొని తమ పతాకమును క్రిందకు నింపి యితరపక్షములవారితో చేరవలసినవచ్చును. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఏపక్షమువారుగాని మంత్రపరపులను సేర్పరచినను దొరతనమువారిసహాయము లేకుండ పరిపాలనమును సాగింపజాలరు. ఇతరపక్షములవారు మంత్రపరపులను స్వీకరించి చేయగలదానికంటె కాంగ్రెసువారును హెచ్చుగా నేమియు చేయగలిగియుండరు. అట్టి స్థితిలో మంత్రపరపులకు రాజీనామానైన నిర్ణయవలెను. లేక తమపరాజయమును దీనముగ ప్రకటించవలెను. దృఢచిత్తుడగు మంత్ర పరిపాలనాధికారములలో కొన్ని చిన్నమార్పులను చేయగల్గునేమా గాని గొప్ప గొప్పమార్పుల నేమియును చేయజాలరు. ఇక ప్రభుత్వపనిని

మార్పుల అసంభవము. ఈరీతిగ చిన్నచిన్న మార్పులను చేయుటలన ఈనిరంకుశప్రభుత్వమునకు మంత్రులు మరింతబలమును కలిగించినవారే అగుదురు. ఆయా రాష్ట్రములలో మంత్రులు చేసిన పనిని శ్రద్ధగ గమనించినచో స్వపరిపాలనావిధానము చక్కగ యేర్పడినవేగాని మంత్రులు సర్వరిపాలనను కలంగజేయజాలరని స్పష్టముకాకపోదు.

ఒక శాసనసభలో ప్రతిఘటనమువారి సంఖ్య హెచ్చుగానుండి వారు కట్టుబట్టుకుగ నున్నచో వారికిగత సౌకర్యములు మంత్రుల కెంతమాత్రమును లేరు. వారి అధికారము నిజమయినది. వారు తమపదవిని సులభముగ కొనసాగింప గలవు.

దొరతనమువారు తగినప్రత్యుత్తర మిచ్చువరకును పదవులను స్వీకరింపకుండుటలో దొరతనమువారు లాంగీకమచ్చుటకు తగినంత ఒత్తిడిని కలిగింపవలెనను భావము ఇదిమిదియున్నది.

కాంగ్రెసువారు పదవులను స్వీకరించినచో అప్రయత్నముగ వారు నిరంకుశస్వరూపమును తోడ్పడినవారగుదురు. ప్రభువుగ కాంగ్రెసుపక్షము ఇట్లు చేసినచో నికరదేశమునందు ద్వంద్వ పరిపాలనమును నిర్మాణించుటకును స్వరాజ్యము బడయజుటకును శాసనసభలలో ప్రతిఘటించగల పక్షము మరేదిగలదు? మంత్రులను వారిపక్షమువారును శాసనసభలలో ప్రజాప్రతినిధులను గూర్చి ప్రతిఘటనముగ చూడగూడదు; ఓట్లుజేయగూడదు. మనకోర్కెకు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చలేదు. రాజీయంత్రే ఓటము ఓట్లులను వదిలలేదు. ఈ సందర్భములలో మనము మంత్రపరపులను స్వీకరించినచో వనము. పూర్తిగా లాంగీకమయి ప్రపంచమునకు గ్రహించెదరుగాని, మరీ యొక్క గ్రహించగలరు! మనవల్లు లొంగకున్నచో మనకు విజయము నిశ్చయమయ్యెనుపుడు ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరముగ ఈనచ్చమునకు మనమేల ఒడంబడింపవలెను?

మనము వెంటనే శాసనసభల ఘనమును ప్రారంభింపజాలనపుడు మనము లొంగిపోతిమని ఒప్పుకొని పదవులను స్వీకరించుటయే మంచిదని కొందరభావించుచున్నారు. ఇది వట్టి భ్రాంతి. మనపద్ధతి చాల సమచితమైనది. పట్టుదలతో కొంతకాలము సాగించినచో విజయము నిశ్చయము. సంస్కారముల చట్టమును వేలకొలది సభలలో నాయకులు పూర్తిగా నిరసిచియున్నారు. పదవులను స్వీకరించుటలన లాభములేని స్పష్టపరచియున్నారు. అట్టిచో నిపుడు మనము మంత్రపరపులను స్వీకరించవలెననట యిదియేటివేరే? వివేకముతోను మనశ్శల్యముగాను నిరంకుశస్వరూపమును కార్యనిర్వాహక వ్యవహారము సహాయము చేయగోరిననే కాంగ్రెసువారు మంత్రపరపులను స్వీకరింపవలెనని దొరతనమువారి అభిప్రాయముని సేన దలంచుచున్నారు. స్వాధ్యాయములేకండ మనమేదియును సాధింపజాలము. నిరంతరప్రతిఘటనము సాగించుటకు మన యుద్ధనకు మాతనోత్సాహము అత్యవసరము. ఎప్పటికిని మేము లను స్వీకరింపము అని మేము చెప్పుటలేదు. ఫరీదుదేశబంధు దాసుగారు చేసినమానవలకు గాని యింకమిందుగ నట్టివానికిగాని దొరతనమువారు అంగీకరించినచో మనపద్ధతిని మార్పుల కెట్టిగా జేయవలెను లేదు.

గత మూడేండ్లలో శాసనసభలలో మీరు ప్రతిఘటనము సాగించినను అందులన జెట్టిలాభమును కలుగలేదని కొందరినుచున్నారుగాని యిట్టినిజముగాదు. వెనుకటి భారతశాసనసభలోను గాష్ట్రీయసభలోను మనపక్షమువారుచాలమనుకార్యముల చేసియున్నారు. ఎన్నికల ఫలితముగూడ దీనికి ప్రబలనిదర్శముగ నున్నది. దేశమునందును శాసనసభలలోను ప్రజలలోను ప్రతిఘటనకీర్తిని వృద్ధిపొందించుటకే మనము శాసనసభలకు వెల్లియుంటిమి. మనము వెల్లిన విదప శాసనసభలలో అడ్డురము మార్పు కలుగనే కలిగినది. ప్రతిఘటనకీర్తి మన కింకను పూర్తిగా కలుగనేలేదు. కార్యనిర్ధితి నెంత అధికముగ నది కలుగవలెనో అంత అధికముగ దానిని మనము అలవరచుకొనవలెను. ఈసారి మనము దేశమునందు గూడ అధికముగ జేయవలెను. అపు డీప్రతిఘటన కీర్తి అత్యధికముగా వృద్ధిపరవము అబరచుకొన గల్గును.

భారతదేశ చరిత్రలో కాన్పురు కాంగ్రెసు నశకారకమనదగను. ఆసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారి విమును కాంగ్రెసు స్వీకరించి ఆపక్షమును తనలో నీముచ్చుకగల్గెను. దొరతనమువారిచే సేర్పరచబడిన శాసనసభలను గువతపరచుకొని వానిని జాతీయసంస్థలగు జేయవలెనని సంకల్పించెను. కాంగ్రెసువారు యారితిగా శాసనసభలను గుతీర్పానించినందులకు వెక్కిరి సంఘములవారు తీవ్రముగ ర్పించిరి. శాసనసభలపై కాంగ్రెసువారు పరిశీలనాధికారంకొరబట్టుచితమనిరి. కాని యిది సమున్నతమైనసాక్షి. యఅసహాయోద్యమము ప్రబలముగ నున్నచోజాతీయ శాసనజాతీయతను నిర్మాణించుటకు సాధనములేవని. కాప్రయత్నములకు ఆంకములను కలిగించినది. కా

మూలము ప్రజలును ఏర్పరచిన సంస్థలన్నియును జాతీయ సంస్థలుగా మారి ఏకరీతిని పనిచేయుట అత్యవసరమై యున్నది.

జాతీయ ప్రభుత్వము

స్వరాజ్యమును గూర్చియే మన మెల్లప్పుడును ధ్యానించుచుండవలెను. స్వరాజ్యమునగ నేమి? దానికొరకు మన మేమి చేయవలెను? ఏమిచేయగూడదు? అను విషయములనుగూర్చి లెలపోయు చుండవలెను. ప్రజలపైని కాంగ్రెసు నకు సంపూర్ణాధికార ముండవలెను. గాఢమగు నైకమత్యమును ఆ తృధికమగు దేశభిమానమును స్వాధీనత్యమును గల దేశారాధకులు నేల కొలది గనుల త్తుల కొలది గనుల వీక్షింపించి నిరంతరము దేశ సేవ జేయుచుండవలెను. కాంగ్రెసుకు ప్రజలపై సర్వకారమునంత అధికమగు హక్కు దానిపైనే మన మేర్పరుపగల స్వరాజ్య మధారపడి యుండును. భారతీయు లొనగ్గునట్టి సకల కార్యములకును కాంగ్రెసు మహాసభయే శ్రేష్ఠస్థానముగ నుండవలెను. కాంగ్రెసు నందును కాంగ్రెసు సహాయమునను మనము స్వరాజ్యమును ఏర్పాడేయవలెను. కావున కాసనసభలకును స్థానిక సంఘములకును ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు అధికారముగల ప్రజలందరిని వశపరచుకొని వారిలో లేగిన కట్టుబాటును కలిగించుట కాంగ్రెసువారి కర్తవ్యమైయున్నది. కాంగ్రెసు మహాసభవారి యాజ్ఞలే జాతీయ ప్రభుత్వమువారి యాజ్ఞలనుభావముతో ఆయుజ్జలకు నడుగుదాటుకుండునట్లు నియోజకాధికారము కలిగినవారగు లేనివారగు అగు భారతీయులందరిని కాంగ్రెసు వారు సరియైన పద్ధతిలోనికి దీనికొని రావలసియున్నది. అసహాయోద్యమము ప్రకారము రాజకీయ పరిపాలకవర్గములను ప్రభుత్వమునకు వదలివేసి ప్రత్యేకముగ జాతీయపరిపాలనను నేర్పరుచుటకు ప్రయత్నింపబడెను. ఇప్పుడు రాజకీయ పరిపాలకవర్గములకు చేరనివారిని వారివిషయమున శ్రద్ధగ ప్రసక్తయున్న వారినిగూడ కాంగ్రెసు పరిగెలనక్రిందకు తెచ్చుటకే ప్రయత్నింపబడినది. దేశీయులలో హెచ్చుమందికి కాంగ్రెసుపై ప్రేమగలదనియు వారు కాంగ్రెసుఆజ్ఞలకు బదులు కాగోరుచున్నారని యోగమున్నటి యెన్నికలవలన స్పష్టమైనది. కాంగ్రెసు భావమునకు ననుగుణ్యమైన భావమునే కాసనసభలకును స్థానిక సంఘములకును నియోజితముల వారందరును కలిగియుండునట్లు ప్రచారము జేయుట ముఖ్యతమము. గ్రామసంఘములు స్థానిక సంఘములు కాసనసభల మున్నగు వాటి నన్నింటికని కాంగ్రెసువారి ఆజ్ఞల నీయవలెను గాని దొరతనమువారు కారు. అటుల జరిగినచో దేశమునందును కాసనసభలలోను జరుగు పనికి మిక్కిలి సన్నిహితసంబంధ మేర్పడును. అందువలన దొరతనమువారి కతృధికమగు ఒత్తిడి కలుగును. నియోజక వర్గములును కాసనసంఘములును కాంగ్రెసును ఏక సంఘముగ పనిచేయ గల్గినపుడు ప్రజల హక్కులను కొరకలను అనులు జరుపుటకు ఉత్తరపులు సహజముగనే లభించ గలవు.

ఇప్పుడు ప్రజల ముఖ్యహక్కులన్నియో నిరాకరింపబడుచున్నవి. తమకట్టి హక్కులు గలను విషయముగూడ చాలమందికి తెలియదు. కావున యీవిషయమున కాంగ్రెసువారు శ్రద్ధ బూనవలసియున్నది. దేశమునందు అన్ని రాష్ట్రముల కాసనసభలందు సభ్యులుగ నుండు కాంగ్రెసువారు ప్రత్యేకజాతీయ చట్టనిర్మాణభాగ నేర్పడి ప్రజలనుసరింపదగిన ఆదర్శక చట్టములను జేయవలెను. ఇబ్బందులను తొలగించుటలో ఆత్మవిశ్వాసమును ప్రతిఫుట్టనమునే మూలమూలములుగ నుండవలెను గాని ప్రభుత్వముతో సహకారము మూలమూలముగ నుండగూడదు. ప్రజలు తమహక్కులను ప్రకటించి ఆత్మ విశ్వాసముతో ప్రతిఫుట్టించుటకు లేగిన శక్తిని ప్రజలలో కల్పించవలెను. మద్యపాన నిరసనము భూములపై పన్ను నిరుద్యోగ సమస్యమున్నగు సమస్యలను మనము పరిష్కరింప గలిగినచో మన కధికమగు నభివృద్ధి చేపరగలదు.

కాసనసభ్యులును నితరులును కాంగ్రెసువారందరును శ్రద్ధ బూని గ్రామము లలోను పట్టణములలోను నిరంతరము ప్రచారమునుసాగించి దేశసేవలో నొండొరులకు తోడ్పడుచు ప్రజలకు అధికమగు యిబ్బందిని కలిగించుచున్న సమస్యలనుగూర్చి ప్రజలలో కట్టుబాటును కలిగిగొనవలెను. త్వరలోనే ఫలసిద్ధి కలుగగలదు.

కాంగ్రెసువారి ప్రత్యక్షప్రకారము స్వరాజ్యమునకు శాశ్వత ఉపకాళిగానుండి గ్రామపరిపాలనమును సాగించగల గ్రామసభలను మన మేర్పాటుజేయవలెను. ఈవిషయమున చాల కష్టములు మనల నెదుర్కొనునని మనము నిరూపింపమున చెందవూడదు. వానినన్నిటిని అతిక్రమించగల ఉత్సాహమునే కలిగియుండవలెను. దీక్షతో గూడిన విప్లవమునలనే కార్య

సిద్ధి చేపరచును. స్వరాజ్యముకొరకు గ్రామములలో కట్టుబాటును జేసి గ్రామనాయకత్వమును వహించుటకు ఆశలను జయించి దీక్షబూనుటయందే భారతీయనాయకుల దేశభిమానమును నిర్మాణశీలమును ప్రస్ఫుటము కావలసియున్నది. గ్రామపునర్నిర్మాణము నెరవేరుటకు సమర్థుల నాయకులను అశ్వేషించుటయే పరిమరహస్యము. ఈరీతిగ జేయగల్గినచో కాంగ్రెసు త్వరలోనే జాతీయప్రభుత్వము కాగలదు.

స్థానిక సంఘములను వశపరచుకొనుట

అటుపిమ్మట జేయగల్గిన ముఖ్యకర్తవ్యము స్థానిక సంఘములను వశపరచుకొనుటయే. నిర్మాణ విధానమునుగూర్చియు, యితరకార్యముగూర్చియు యిది అత్యంతావశ్యము. స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘముల సలహాప్రకారము నిర్మాణకార్యమును సాగించుటకు దీక్ష బూనిన కాంగ్రెసు వారు మునిసిపాలిటీలలోను లోకలు బోర్డులలోను అధికమగు స్థానములను వశపరచుకొన గల్గినచో జాతీయోద్యమమునకు అపారమగు శక్తి లభింపగలదు ముఖ్యముగ మద్యపాన నిర్మూలమునకు ఘనముగ సహాయము చేయగల్గుదును. స్థానిక సంఘముల క్రింద నున్న విద్యాశాలలలో జాతీయోద్యమ శిల్పి లోకము. ఆ పాఠశాలలలోని విద్యార్థులలోను ఉపాధ్యాయులలోను, స్థానిక సంఘముల ఉద్యోగిలలోను, నియోజకులలోను బుద్ధులను భాగగ వ్యాపింపజేయ వలెను. ప్రజలలో చాలమందికి జీవనాధారమును కలిగించుటకుగూడ అవకాశము లభించును. స్థానిక సంఘములు కాంగ్రెసువారి పరిపాలనకు వచ్చినచో ఆయుద్యోగ లం దరునుగూడ జాతీయవాదు లగుదురు. స్థానిక సంఘములు ప్రజల కెట్టి సదుపాయములు జేయనుద్దేశింప బడినచో అట్టిసదుపాయముల నిపుడసంఘములు చేయజాలకున్నవి. ఆలోచనను తీర్చుటకును యింకను అధికమగు సహాయము జేయుటకు కాంగ్రెసు వారు వానిని వశపరచుకొనవలెను. అందువలన ఆసానిక సంఘములకు సంబంధించిన ప్రజలుగూడ కాంగ్రెసునకు నకులగుదురు. కాంగ్రెసు నాయకుల వాయకత్వమునకు వారు సమర్థులగుదురు. ప్రస్తుతము యీ ప్రజలు కొన్నిచోట్ల జాతీయవాదులు కానివారికే వశపరచులై యున్నారు. కొన్నిచోట్ల మనకును అట్టి వారిగూడ పలుకుబడి విభజింపబడియున్నది.

ప్రస్తుతము స్థానిక సంఘములపైని నిరంకుశోద్యోగలకును వారిమిత్రులకునకల ఫలకుబడిని తొలగించి ప్రజలపై కాంగ్రెసుయొక్క పలుకుబడిని చాల వృద్ధిపొందించవలెను. అందువలన మీలోనుండు గాఢమగు దేశభక్తిని యితరులలోగూడ మీరు వ్యాపింపజేయ గల్గుదురు. కాంగ్రెసువారిలో అన్ని తెగలవారను ఏకీభరించి కాంగ్రెసుసంఘముల సంఖ్యలు వృద్ధిపొందింప గలరు. అందువలన స్వరాజ్యసమరమును అధికముగ కొనసాగింప వలెను. గ్రామపునర్నిర్మాణమును జరుపుటకు స్థానిక సంఘముల సహాయము లేకుండ పూనుకొనునప్పటికంటె స్థానిక సంఘముల సహాయముతో పూనుకొనినచో సౌలభ్య మధికమగును. స్థానిక సంఘములను జాతీయసంఘములుగజేయు ప్రయత్నమునందు మన కిదివరకే కొంత జయము సిద్ధించియున్నది. అది సాగ్యమనిగూడ జూపించగలియున్నాము. ఒకపుడు మనకు విజయము కలుగకపోయినందువలననే కేవల కాస్తాధికారములకు ప్రతిపాద వాదములవలననే పక్షములను యేర్పాటుజేసి సాగించుటలోను యెన్నికలకు ప్రయత్నించుటలోను కలుగు మితిలేని యిబ్బందుల వలననే మనపట్టుదలను పరిత్యజింపగూడదు. స్థానిక సంఘములలో సభ్యులను నియమించుపద్ధతిని పూర్తిగ తొలగించవలెను. కాంగ్రెసుసంఘములు జాతీయసంఘములు గావలెను.

నిర్మాణవిధానము

కాసనసభలలోను స్థానిక సంఘములలోను పనియంతయు ఖ్యమో నిర్మాణవిధానముగూడ అంతముఖ్యమైనదేయగును. ఖడ్గరు మద్యపాననిర్మూలము, అస్పృశ్యతానివారణము మున్నగు నిట్టి నిర్మాణకార్యములు ఆత్మోత్తమములు అందరుగ్రహింపవలెను. రాజకీయములు మున్నగు యితరకార్యములభారము యెంత హెచ్చుగనున్నను నిర్మాణవిధానమును మాత్రము ఆశ్రయజేయగూడదు.

ఖడ్గరు

పూజనీయుడగు గాంధీమహాత్ముని ప్రోత్సాహమువలనను దృఢముగ దీక్షవలనను దేశమునందు రాట్టముల పనిత్రెవ్వనులు మరల అధికమయినవి. విదేశీవస్త్రధారినీయులను చాలవరకు నెరవేరినది. దేశమునందు దేశీయపరిశ్రమలన్నిటియందు ప్రజల కభిమానమధికమయినది. జాతీయభావము వృద్ధిజెందినది. స్త్రీలకును పురుషులకును ఆత్మోత్తమము పెంపొందినది ప్రపంచమునందు భారతదేశ విఖ్యాతిపొందినది. మొదట కేవలము ప్రతిపూలురుగనండి నిరసించినవాడ యిప్పుడు దానినామోదించియున్నాడు. దేశములో చాలమంది పనులులేక అల్లాడుచుండగ దొరతనమువారేమియు చేయజాలకున్నను అట్టివారికి పనులను కల్పించుటకు ఖడ్గరు యువ్యమును ఆధారమయినది. ఈయువ్యము మనకు ప్రేమయే జీవనము. ప్రేమవలననే పలుకుబడి కలుగును. విదేశీవస్త్రధారినీయులను కలుగనట్టి రాజకీయమును సత్తిది యిప్పుడును నిలచియున్నది. కాంగ్రెసువారు ఖడ్గరుకాళిపరిపాలనను ఒక నిపుణుల సంఘము నుట

నశపరచుటవలన ఆశాఖకు సంయక్తమేర్పడినది. కాంగ్రెసులో కలుగనట్టి రాజకీయసంబంధములను మార్పులనలన తంతుకారక సంఘమున కెట్టి చలనమును కలుగదు. దేశమునకు నీ సంఘము చలన కలుగు లాభ మపారము. గ్రామపరిపాలనమునకును గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు యీ సంఘము అధికముగ సహాయము జేయ గలదు. 1925-26 లో 19 లక్షల వెల గల ఖడ్గరు బబ్బలు లింగూరయినవి. 1926-27 లో ఆముత్తముపై నూటికి 25 వంతున హెచ్చుగగూడ తయారాను. బబ్బలు నాణ్యము అందమునుగూడ వృద్ధియయ్యెను. ఖడ్గగూడ చాలతగ్గినది. కాని అవ్యక్తము మాత్రము జరుగవలెననిపించి హెచ్చుగ నింకను జరుగుటలేదు. ఆ విషయమై దేశీయులను నాయకులను గూడ చాలశ్రద్ధగ పనిచేయవలెను. గాంధీమహాత్ముని సాధింపగల్గిన ఘనకార్యములుచెందు. ఒకటి ఆహారోద్యమము చెందు ఖడ్గరు ఈ రెంటిలో నేటి ప్రపంచ గ్యామును విషయవిపుడు నిర్ధారా జేయజాలముగాని ఖడ్గరు మాత్రము ఆత్మవిశ్వాసమునకు ప్రతిఫుట్టిన శక్తిక ప్రకాశవంతమును చిహ్నమునకు మాత్రమెట్టి సంకేతములేదు.

మద్యపాన నిర్మూలనము

ఈ విషయమున యింకల మనమంతగా శ్రద్ధ బూనుటలేదు. ప్రజలకు ఈ సమస్యయందు అధికమగు శ్రేష్ఠ మనము కలిగించినచో మన యోద్యమమునకు నైతికమగు వైభవమువెలడగును. ఆ సహాయోద్యమము ప్రబలముగ నున్న జోజులలో పలువురు ఘనమున త్యాగమునుజేసి అధికోత్సాహముతో పనిచేసినమాట నిజమే. కాని యిది తాత్కాలికోదేశమగుటవలన సిరిమగు లాభమేమియు గలుగలేదు. మద్యమును పూర్తిగ బహిష్కరింపవలెననునట్లును నుపపాదించుటకును దానిని నుపపాదించగూడదనినను లేక తిరస్కరించినను తన పదవిని రాజీనామానిచ్చుటకును ధైర్యపాపములుగల మంత్రీ యిదివరకారేండ్లలోను యెవరును కనుబడలేదు. ఇకముందైన కనుపడుదురనుట సంకేతాస్పదమే. స్వరాజ్యముకొరకు దేశమునందును కాసనసభలలోను యాందోళనమును జరుపుచుండియు ప్రజల దారిద్ర్యమును వృద్ధిజేయుటకు ముఖ్యకారణముగ త్రాగుడును అడవిదేయటకుగూడ గట్టిశ్రద్ధను పూనవలెను. మదరాసు రాష్ట్రమున శాసనసభలోని కాంగ్రెసుపక్షమువారు స్వరాజ్య సమస్యతో సమానమగు ప్రాముఖ్యతను మద్యపాన నిర్మూలన సమస్యగూడ నొసంగుటకు దీక్షబూనియున్నారు. అట్టి మదరాసు రాష్ట్రములో మొత్తము ఆదాయము 16 కోట్లలో త్రాగుడువలన వచ్చు ఆదాయమే 6 కోట్లయ్యున్నది. ముఖ్యమువలన దొరతనమువారికి వచ్చు ఆదాయమునకు కనీసము రెండు రెట్లధికముగ ప్రజలకు నష్టముకల్గుచున్నది. మద్యపానమును నిర్మూలించినచో దొరతనమునకు నష్టముకలుగుననుపాదము నిర్ధారము. మద్యపానమును నిర్మూలించినచో దేశమునందైత్యర్యము అధికమగుట నిశ్చయము. కావున యీవిషయమున మనము గట్టిశ్రద్ధబూనుటకు సంకేయంపగూడదు. ప్రస్తుతము యీ విషయమున ప్రజలలో సంపూర్ణోత్సాహము యింకను కలుగలేదు. కాని మనము శ్రద్ధబూనినచో హిందూమతమును మహమ్మదీయమతమునుగూడ మనకు తోడ్పడగలను.

అస్పృశ్యతానివారణము

అస్పృశ్యతా నివారణము గూర్చి చాలకాలమువరకు వేదికలపై నుపన్యసించుటలేవ మరేమియు జరుగలేదుగాన ఆవిషయమై యభివృద్ధి యేమియు యగుపడలేదు. వెనుకటిరోజులలో సంఘసంస్కరణసభల యందుమాత్రమే ఆవిషయమై ర్పలు జరుగుచుండెను. ఇప్పుడు గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద ఈవిషయమునుగూడ నిర్మాణవిధానమునందొక యంశముగ చేర్చుటచే విద్యాధికులలోను జనసామాన్యములలోను గూడ అత్యల్పకాలములోనే అతృధికమగు భావపరివర్తనము కల్గినది. ఇకచేయవలసినదేమనగ అస్పృశ్యుల ఆర్థికస్థితినిబాగుజేయుటే. ఈసమస్య త్వరగ నెరవేరుటకు అధికమగు శ్రద్ధను పూనవలసిన సమయమునచ్చినది. ఖడ్గరువిషయమున ప్రత్యేకముగ నిపుణుల సంఘమునకు పరికిలసాధికార మిచ్చినట్లుల అస్పృశ్యతానివారణవిషయమున అత్యుత్సాహము గల సంఘసంస్కరలకు లేగిన ప్రోత్సాహమొసంగినచో కాంగ్రెసువారిచే ప్రశంసనీయముగ ప్రారంభింపబడిన యీసమస్య సఫలముకాగలదు. కాని యీసమస్య స్వరాజ్యమునకు ప్రబల నిరోధమునియు యిచ్చూర్చియై తక్షణమే స్వరాజ్యమువచ్చుననియు, విదేశీయులలోను స్వదేశీయులలోను కొందరుజేయు వాదము యెంతమాత్రము సరియయినదికాదు. వర్తమానమునందువరకు మన మెవలెన తోడ్పడవలెను అయితే అస్పృశ్యులకు తొలగవలసినదా



పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు

భారతసంస్థానములు

స్వరాజ్య సంపాదన ప్రయత్నముల సందర్భమున సంస్థానములపై ఆలోచించుట అవసరము. సంస్థానములందు ఒకవిధమున అసంపూర్ణమగు స్వరాజ్య మున్నది. మన ముత్సాహము ఎట్టిదశయందున్నది ఇప్పుడు ఎట్టి అభిగతి పాలనదియు ఈ సంస్థానములపై తెలుపుచున్నది. అసెంబ్లీ వర్గముల ననుసరించి సంస్థానాధీశులు తమకుగల నిరంకుశాధికారము వదులుకొనిన, తమకును తమప్రజలకును లాభము కలుగజేయు. సంస్థానములందు ప్రజాపాలన ప్రతిష్ఠాపనలు స్థాపించబడలేదు. అప్పుడే సంస్థానాధీశులకు ఎక్కువ గౌరవ మేర్పడును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి సహాయము అనవసరమును. సంస్థానములందు 7 కోట్లమంది ప్రజలున్నారు. రాజకీయ పాల్గొనదాయములందు భేదమున్నది కాని బ్రిటిషు ఇంకియ ప్రజలకును సంస్థానములందు ప్రజలకును ఇతరవిషయములందు ఎట్టిభేదము లేదు. మనము బ్రిటిషు భారతదేశమున సలుపుచున్న స్వరాజ్య ఆందోళనమునకు ప్రతిస్పందనలు సంస్థానములందు వివరించబడుచున్నవి. మనకు స్వరాజ్యము లభించుటకు పూర్వము సంస్థానములందు పరిస్థితులు కూడ చక్కబడుట అవసరము. వారినికూడ మనము దగ్గరేర్పరచుకొని ఈ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమును జరుపవలయును. కేంద్రశాసనసభయందు సంస్థానప్రజలకుకూడ ప్రాతినిధ్య ముండవలెను.

విదేశములందలి భారతీయులు

పూర్వము ప్రపంచమున భారతీయులెంత అధికముగ గౌరవింపబడుచుండినో నేడు అన్ని దేశములందు భారతీయులు నిరాదరింపబడుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా, కెన్యా, ఫిజీ, మలేషియా మనవారు అనూనకరమును విధమున జీవితములను గడపుచున్నారు. భారతీయులే ఈదేశములకు విద్యార్థులు కలుగజేసిరి. కాని తానుజేసిన కష్టములన్ని వీర్వడిన విద్యార్థులమందు పాలుకొనుటకు భారతీయులకు అధికారము లేకున్నది. స్వాతంత్ర్యము సమానముగ హక్కులు అట్లుండ గౌరవనీయముగ జీవించుటకు కూడ వీలులేకున్నది. భారతీయులు కూలివారిని ఈదేశములందు పిలువబడుచున్నారు. మనము స్వాతంత్ర్యము సాధించినగాని విదేశములందలి మన సోదరులపై చక్కబడదు. ఇంగులకు విదేశములందు ప్రచారము సోపిత అంతర్జాతీయ సామూహిని సంపాదించవలయును. దక్షిణాఫ్రికాకు పోయిన రాయబారములన్ని కొంత లాభము కలుగనివి నమ్ముచున్నాను.

ఆసియాఖండపు జాతులనెఱుఁగి

ఆసియాఖండపు జాతులన్నియు తమ స్థితిని అభివృద్ధి పరచుటకై ఒకసమితి నేర్పరచు విషయమై తీవ్రముగ ఆలోచించుట అవసరము. ఆసియాఖండమునందలి దేశములలో ముఖ్యమైనవి ఇరవైవను నిరంకుశాధిపతులచే పరిపాలింపబడుచుండెను. కాని నేడు పరిస్థితులు మారినవి. అంగోర పర్షియా వైవా నైవీరీ గూలయందు ప్రజాపాలన ప్రతిష్ఠాపన లేర్పడి యున్నది. కావున ఆసియా ఖండపు జాతులపమితి వీర్వడుట అసంభవమని చెప్పు సమయము పోయినది. మన చుట్టుప్రక్కల నున్న రాష్ట్రములవారు మనదేశపు వ్యాపకముల విషయమై ఎక్కువశ్రద్ధ వుచ్చుకొను చున్నారు.

కావున మనముకూడ ఇతరదేశములవిషయమై ఎక్కువశ్రద్ధ వహించుట అవసరము. ఆసియాఖండమునందలి వివిధజాతుల వారికి అన్నీవృత్తి విధములు అప్పుడప్పుడు ఒకదేశమువారు మరియొక దేశమునకు రాయబారముల సంపుట లాభకరము.

సాంఘికాభిమానముల జాతీయత

సాంఘికాభిమానమునకును జాతీయతకును వ్యత్యయము సంఘర్షణమును సురక్షింపట అవసరము. ఇటీవల దేశమునందంతయు వ్యాపించిన అల్లరులల్ల జాతీయ దురభిమానములన్ని ఎట్టి విపరీత నష్టములు కలుగజేసే తెలిసికొనవచ్చును. ప్రజలయందు జాతీయతాభిమానము క్రమముగ వృద్ధియగుచున్నదనియు సాంఘికదురభిమానము ఊడించుచున్నదనియు చెప్పుటకు పెక్కు నిదర్శనములు కనపడుచున్నవి. పంజాబు సంయుక్త రాష్ట్రములందు ఈవిధముల కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఓడి పావులకు కాంగ్రెసు పక్షమునందేర్పడిన విభేదములేకాక వివిధ సంఘముల సంఘర్షణము కూడ కారణ మని చెప్పవచ్చును. కాని ఈరెండు రాష్ట్రములవారు సాంఘికవాదులను ఆమోదించుచున్నారని చెప్పుటకు వీలులేదు. వీలైన హిందూ మహాసభవారు నియమించిన అభ్యర్థులన్న కాంగ్రెసువారిచే నియమింపబడిన అభ్యర్థులే అధికముగ విజయముగాంచిరి. భారతదేశమునందలి ఇతర రాష్ట్రములందును అందు ముఖ్యముగ ఔరంగాబాద్ హిందూ వ్యవ్రాసలయందు సాంఘికవాదులు ఎంతమాత్రము పనికిరాదని ప్రజలు తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. విలీనుడను ప్రభువుగారి ఆచరణ ఈ సంవత్సరము లనుండి వచ్చింది అభ్యాసాలకును బ్రాహ్మణేతరులకును విభేదములను సృష్టించుచున్న జంతుపక్షమువారిని వ్యవ్రాసు వోటర్లు సంపూర్ణముగ మూలకు నెట్టిరి. జాతీయతకును వివిధసంఘముల వికాసమునకును నెలకు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాపనము పట్ల ప్రజలు నిరసననుచు భక్తివిశ్వాసములను ప్రకటించిరి. బ్రాహ్మణేతరవోటరులతో నింపిన నియోజకవర్గములు జాతీయతాభిమానముగల బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులనే ఎన్నుకొనినవి. హిందూలో కాంగ్రెసు భక్తి అత్యధికముగ ప్రకటింపబడినది. వ గ రాష్ట్రమున కాంగ్రెసు పక్షము బలపడినది. పూర్వమునలేనంతగాలు రాజకీయవిషయములందు ఇతర రాష్ట్రములకు దారిమార్గమగునని నమ్ముచున్నాను.

సాంఘిక దురభిమానము జాతీయతాభివృద్ధికి ఆటంకకరమును సత్వమును ప్రజలు ఇప్పుడెప్పుడు గుర్తించుచున్నారు. చక్కని ప్రచారము జరిగి సాంఘిక దురభిమానములన్ని కలుగు నష్టములు వివరింపబడిన ప్రజలు సాంఘికాభిమానమును విడనాడి జాతీయభిమానమును ప్రకటింపగలరని అనుభవములన్ని చెప్పుచున్నాను. వివిధసంఘములవారు తమలో తాము తగవులాడుకొనుచున్నంతకాలము విదేశీయులచుట్టున రైత్తును తప్పనిసరియగును. జాతీయైక్యతను ఆచర్యముగ నుచుకొనవలెను. హిందువులు మహమ్మదీయులు కేవలము తమ సంఘముల ప్రతినిధులను తలపక తమ భారతీయుల ప్రతినిధులని తలపవలయును.

గ్రేటు బ్రిటనులో ఇంగ్లీషువారు, స్కాట్ వారు, వెల్లుల భిన్న సాంప్రదాయములు గలవారు. భాష వేరు జాతివేరు అయినను ఈమూడుజాతులవారు కలసి రాజకీయస్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నారు. ఇంగ్లండు ప్రాప్తు కనడాలయందు ప్రాతి

స్థాంతులకు రోమును కాథలికులకు ఎన్నియో తగవులు అట్లుగూ జరిగినను ఈదేశములు స్వాతంత్ర్య మునుభవించుచున్నవి. దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారియందు ఎన్నియో భేదములున్నను, వారు స్వాతంత్ర్య మునుభవించుచున్నారు. వీరియమునందు తగవులను జాతికంతయు సంబంధించిన విషయములందు స్వాతంత్ర్య సంగ్రామవిషయములందును కలిసి పనిచేయు అవసరమును సమస్య ఇతరదేశములవారివలె మనము తెలిసికొనవలెను.

ఒక్కొక్క మతమునకు ప్రత్యేక సాంప్రదాయములు ప్రత్యేకమతప్రతిష్ఠాపనలు నున్నవి. ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపన హక్కులను గౌరవమును కాపాడుట అవసరము. స్వరాజ్యము లభించినను మతసాంప్రదాయముల గౌరవమునకుగాని వ్యక్తిమత స్వాతంత్ర్యములకుగాని ఎట్టి భంగముండరాదు. సాంఘిక సంఘర్షణమును అంతమొంది ఆల్పసంఖ్యాకుల హక్కులను సంగ్రహించుటకై ఈక్రింది నిబంధన అవసరమని కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు తీర్మానించివారు.

ఒక శాసనసభయందు మతసంబంధమైన బిల్లును ఆమతమునకు చేరిన వారిలో వాదించు మూడు వంతులు సభ్యులు బిల్లును ఆక్షేపించిన, అట్టిబిల్లును కాంగ్రెసు సభ్యులు ఉపహరింపకూడదు. శాసనసభయందలి సభ్యులందరు ఇట్టి నిర్ణయమును ఆచరించునట్లు కాంగ్రెసు పక్షమువారు పనిచేయవలయును. సరమతసహనము

ఇతరమతములవారిని తమ మతమునందు చేర్చుకొనుటకై మతభేదములు పలువురు ప్రయత్నించుట సాంప్రదాయమైనది. కాని ఈకాలమున ఇట్లుచేయుట అనాచారము అను విషయమై ఆలోచించవలయును. ఒక్కొక్కసంఘమునందలి ఉత్కృష్టపురుషుల పనితీరుతెలుపునే ఇతర మతములకు ఆమతముపై గౌరవము అభిమానము వీర్వడవలయును గాని మతభేదముల ప్రచారములన్ని లాభము కలుగుట అసంభవము. మతభేదములు కూడ బహిరంగముగ క్రమసభకుల ననుసరించి ప్రచారము పలుపవలయును గాని రహస్యముగ కుట్రచేయు ఇతర మతములవారిని తమమతమునందు చేర్చుకొన ప్రయత్నించకూడదు. కేవలము అనుచరుల సంఖ్య బట్టి మతగౌరవము వీర్వడ దనియు, మత సాంప్రదాయములు శత్రుత్వప్రేరేపననుసరించు మతమునకు గౌరవము వీర్వడవనియు గుర్తించవలయును.

ఇతర మతములను గాని ఇతర మతములవారిని గాని ద్వేషించుటవల్ల స్వతంత్రము వృద్ధిచెందునని తలచుట అవివేకము. పరమతసహనమును బోధించుచు ఆశోకుడు ఈక్రింది శాసనమును ప్రకటించెను: "తన మతమునకు గౌరవము కలుగునను ఉద్దేశముతో ఎవరైతే తన మతమును గౌరవించుచు ఇతర మతములను దూషించునో వాడు నిజముగ స్వమతమునకు కళంకము తెచ్చుచున్నాడు."

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

జాతీయంతయు ఒకటియని భావించి ఏసంఘమువారు నృద్ధి చెందినను ఇతర సంఘములవారు సహించుచున్న గాని జాతీయృద్ధి చెందజాలదు. అన్నిసంఘముల అభివృద్ధికి పాలుపడుట అవసరము. ఒక్కొక్కసంఘమువారు తీవ్రము సాంఘికాభిమానమును ప్రకటించుచుండుట నష్టప్రదము. స్వసంఘాభివృద్ధిని కోరుట తప్పు కాదు గాని ఇతరసంఘముల అభివృద్ధియు సహింపజాలకుండుట నష్టప్రదము. ఒకసంఘమునకు చేరినవృత్తి ఒకఉన్నతోద్యోగము సాంఘికము అన్నింటలో జయముగాంచినను ఆసంఘమునకు లాభముకలుగునని తలచుటకు వీలులేదు. గొప్పఉద్యోగమునందున్న వారు తమవర్గమునకు విరుద్ధముగ తమచేతియందు ఉద్యోగములన్నియు తమసంఘమువారికే ఇచ్చుట అసంభవము. ఒకసంఘమునకుచేరిన ఇరువురు ప్రతినిధులు పలువిషయములందు భిన్నాభిప్రాయాలై పోరాడుచుండుట మనము చూచుచునేయున్నాము. కావునసాంఘిక ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము అగ్రములేనిమాట. దేశమునకు సంబంధించిన అన్ని సమస్యలు తత్పరిష్కారవిధానము అన్నిసంఘములవారికి సమానముగముఖ్యమైనది. పన్నులభారము ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశపరిపాలనము అన్నిసంఘములవారికి దుస్సహమైనదే. తెగపెట్టి ఒక్కొక్కసంఘమువారికి ఇన్నిన్ని ఉద్యోగముల నోసినన్యాయముగ ప్రసంగించినట్లగునని చెప్పుటకు వీలులేదు. అన్ని సంఘములవారికి సమానము హక్కులు గౌరవములు అభివృద్ధిచెందుటకు సమానముగ అనకాశములుండవలయుననుట కాంగ్రెసు ఆదర్శమైయున్నది. భారతజాతీయవాదులు ఈ ఆదర్శము ననుసరించే ప్రయత్నించుచున్నారు.

మతము-రాజకీయములు

మతవిషయములను రాజకీయముల ఎంతమాత్రము సరికాదు. ఇట్టి సంబంధము కీయములకు కూడ నష్టప్రదము. రాజకీయమునందు (సభ్యులు)

సంబంధము లేకున్న హిందువులను హిందూమతములు చెందును. మహమ్మదీయమతములను సత్యము ఒకటి. కాని మతోద్దేశము నష్టప్రపంచని నిర్మలముగ నున్నది. మతావేళలుగల దేశములందు సత్యమపరిచాలన ముండుట అసంభవము. ఇట్టి దేశములు విశ్వవ్యవస్థను నగుట అసంభవము.

హిందుమతము-ఇస్లాము

హిందువులమతముల మహమ్మదీయమతమునకుగాని, మహమ్మదీయమతముల హిందుమతమునకుగాని నష్టముకలుగునని నెలమింపరాదు. ఈ రెండుమతములు అతివ్రాచినమైనవి. వివిధ సాంప్రదాయముల సంకల్పములను సహించి పరిశ్రమై ఇంతకాలము నిలిచియున్నవి. వాగరికములు నశించినను, సామ్రాజ్యములు అంతరించినను ఈమతములు నిలిచియున్నవి. భిన్నమతములకు చేరిన రాజుల పరిపాలనమునందుమాడ ఈమతముల చలువ తగ్గలేదు. ఈకాలపురాణాలు మతవిషయములందు జోక్యము పుష్కలముగలవు. పరమతసహనము అనసర మను సిద్ధాంతమున అందరు ఆవరించుచున్నారు. అట్టి ఈకాలమున ఒకమతమునల్ల మరొక మతమునకు నష్టముకలుగునని తలచుట విచిత్రము. అధిక సంఖ్యాకులు మహమ్మదీయులున్న రాష్ట్రమున హిందూమతము అపాయకరమున నిలిచియుండునని తలచుట కట్టి ఆధారములేదు. ఒకమతమునుండి మరొకమతమునకు చేర్చుకొను ప్రచారము ఎంత వ్యాపించినను మతములకు నష్టము కలుగజాలదు. మహమ్మదీయమతమునూపుమాపయత్నించు హిందూ సంస్థానము ఒక్క టూములో అంతరించును. హిందూ మతమును అంతరింపజేయు మహమ్మదీయసంస్థానమునకు మాడ ఇట్టి గణయే వుండును.

ఈమతముగల బలము ప్రభుత్వములయొడను న్యస్తమయినను ప్రభుత్వములయొడను. మతవిశ్వాసముగల మహాపురుషుల ఆత్మబలముపైనుండెదము. ఆధారపడి యుండును. స్వరాజ్యము తత్త్వములన్నియు చేరు, చరిత్రను మరచివేరవచ్చుచేరు. ప్రస్తుతులంతటి నాకు మరచివేరవచ్చును నిలువజేయుదురు. విదేశీ ప్రభుత్వములుగాని స్వదేశీ ప్రభుత్వములుగాని ప్రజాయై పరిపాలనావిధానములుగాని, నిరంకుశాధికారములుగాని, మతవిశ్వాసమును నిర్మూలించజాలరు. ఇహలోకమున కవిండుటకును పరలోకమునకు నుద్దామింపజేయు మతవిశ్వాసము అనసరము. ప్రపంచ జీవితమునకు మతము పూనానకావున న్యాయవిశేషమున అన్ని విషయములందును మతవిషయం సంబంధముగ లేక లోకమున ప్రవృత్తియు నుండును. కావున హిందువులు మహమ్మదీయులు లను విభేదములను విడనాడి జీవించు కై నాలుపడుట అనసరము.

వికమత్యము అనసరము

మనలో మనము తగవులాడుకొనుచుండుటచే స్వరాజ్య సంపాదనము విషయమై మన మైదు నెము ఆశ్రయించి యున్న క్రితై ముములను పెంచుకొనుచున్నాము. స్వర్ధనివాదముతో కాలము గడపక కలసి పనిచేయుట అనసరము. న్యాయము పరమార్థమును మార్చుము విడనాడి మన స్వాంత్యమునకై పాటుపడుట అనసరము. అనసరముగ ఆలోచనతో కాలముగడపక తన నిర్భాగ్యము నేర్పరచుకొని కార్యము కార్యక్రమమును కొనసాగించు విషయమై పట్టుట విచారించు అనసరము. భారత దేశమున రంజితులములు మాత్రము ఉండుటకు అనకాశమున్న ప్రభుత్వముకలదు. ప్రజాపక్ష మొకటి. ప్రజల ఆశయములను నిర్దాంబు పక్షమొకటి స్వరాజ్య సంపాదనమునకై కృషిచేయు పక్షమొకటి. ఒక నీచులో పలు అంగములుండినవియును. కాని ఒక కేవల దేశీయతే చివరలో తాము తగవులాడుకొనుట ఆశ్రయివాదముకలదు! కావున మనశ్రుతి విచారము ప్రతిమ. శ్రుతివును నాధిమ్యమున స్వరాజ్యసంపాదనాధికారుల నారంభించి స్వస్థులైవలయు విడనాడి వికమత్యముతో కలసి పనిచేయుట కర్తవ్యము.

మన ప్రతిపక్షము గొప్పబలముగలదు. నేర్పు నామ కృషియుగలదు. ఇట్టిపరిస్థితులలో న్యాయ పూర్వాకము ప్రవృత్తియును మాత్రము కర్తవ్యము. భంగముకల కేయ పూను కొనుట ప్రజాపక్షముల విషయము. తన ఆశ్రయముపై ప్రమాదములను ఎంతో ప్రమాదము. తన పై తిర ఆశ్రయమును సంబంధించినవిషయమై ఎవరి ఆశ్రయములు (ములు. కాని దేశీయవ్యవహారములందు న్యాయము కాలముచే ప్రమాదములను నిలబడి జీవించుట కిష్టించి తస్యతీరకముగ ప్రవర్తించుట సరియములున్నను ప్రజాస్థియమును ఆవరించి

తదనుగుణ్యముగ ప్రవర్తించుట అనసరము. ఇట్టి క్రమాత్మకు మనము లోబడకున్న మనము వృద్ధిచెందజాలము. స్వరాజ్యము సంపాదించజాలము. ఒక యుద్ధమునందు పోరాడు ప్రతిపక్షముడు తన కిష్టముచేసిన విధమున యుద్ధవిధానము నిర్ణయింపజడవలయునని కోరిన ఆసన కట్టిగతి పట్టునో వేరుగ చెప్పవలయునా? మనము స్వాంత్యము కోరుచున్నాము. స్వాంత్యము సాంధుటకు కొంత త్యాగము చూపక తప్పదు.

సమయము వచ్చినప్పుడు వెనుతీయుట ఆర్యగర్భము కాదు. నిర్ణయము ననుసరించి పనిచేయుటకు అంగీకరింపము. ప్రజలయందు నూతనోత్సాహము పురిగొల్పి స్వరాజ్య సైనికుల సంఖ్యను బలము వృద్ధిచేయుటకు మార్గముల నన్వేషింపవలయును. పట్టుదల విడనాడి, ప్రభుత్వనిరోధమును శాంతముగ భరించుచు ప్రాస్థవృత్తి గలవారై, సత్యమును విడనాడి తాత్కాలిక లాభము కొరకు దేవులకుటుకు మొదలైన అధోగతిపాలయ్యెదము.

ప్రస్తుతము భారతదేశమునంతయు పరిపాలించుచున్నది భారతీయులే కాదు. పేదనకు ఆంగ్లేయులు పెద్ద ఉద్యోగము లందున్నారు. ప్రభుత్వనిర్మాణమును నిర్వహించుచున్నది మన వారేకాదు. ఇట్టి సీతిలో మనము స్వరాజ్యము ననుభవించు నర్హులముకామని చెప్పుట ఎంతమాత్రము సరికాదు.

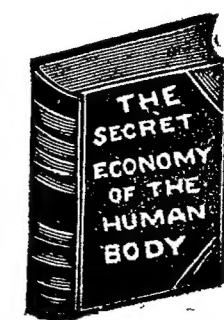
మనలను బంధించియున్న సంకల్పము తెంచినై చికిత్సముట అనసరము. విదేశీయుల సహృదయ ప్రయత్నము మనము లోబడి న్యక్తి స్వాంత్యములేవివారమైయున్నాము. మనము నిజముగ పట్టుదలతో పనిచేసిన సులభముగ స్వరాజ్యముసాధగలమున నమ్మకము నాకున్నది. ఒక్కొక్క గ్రామమునందును ఒక్కొక్క నగరమునందును ఒకరు లేక ఇరువురు నాయకులే ర్పడి ప్రజలను సరియగు దారికి తీర్చిన మనదేశము విముక్తి గాంచగలదు. సత్సంకల్పము, నిష్క్లంకముగ దేశభక్తి దైర్య సాహస మున్న చేయజాలని పనిలేదు. పై పూతలతో ఇంతవరకు మనము తృప్తిచెందుచుంటిమి. పునాది ఏర్పడినగాని పై నిర్మాణము రహ్యముగను స్థిరముగను నిలవజాలను. ప్రతి గ్రామమునందును ప్రజోక్తము వ్యాపించి నాయకులు, నాయకులందు విశ్వాసముగల ప్రజలు ఏర్పడినగాని మనము స్వరాజ్యము సాధజాలము. ప్రతి గ్రామమునందును పంచాయతీలు ఏర్పడి గ్రామనాయకులపై గ్రామమునందలి ప్రజలను విశ్వాసము ఏర్పడిన గాని మనము స్వరాజ్య మనుభవించ అర్హులము కాజాలము.

కావున నాయకులు, ప్రచారము, ప్రజలు అందరు ఒక సంకల్పకాలము తమ విశేషములను విరచి స్వరాజ్యసాధనమున కలసి పోరాటము జరుపవలయునని విషయములో ప్రాధాన్యమున్నాను. అన్ని పక్షములవారు వికమత్యము కురవలయునని కోరుచున్నారు. విశేషములు వృద్ధిగాంభీర్యములను విషయము కోరుచున్నారు. అందరు స్వరాజ్యసంపాదనార్థమై యున్నారు. కాని స్వరాజ్యకాంక్షయే ప్రధానముగ నైకొని వృద్ధి విశేషములను పాటింపక వికమత్యముతో కలసి పనిచేసి ఈ సంకల్పసహాయమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ఆశ్చర్య సంత్రములను కలుగజేయవలయునని కోరుచున్నాను. ఒకరిపై ఒకరికి విశ్వాసము ఏర్పడిన మనబలము అధోమన. 1922 సంవత్సరమున ప్రపంచమునకు ఆచ్చెరువు కలుగజేసిన నిర్భాగ్యము క్రమాత్మ మార్గ మనము ప్రవృత్తింపవలయునని కోరుచున్నాను.

స్వరాజ్య సంపాదనకు వివేకసంపదన్న మన శ్రుతిమే ముఖ్యము. సంఖ్యావిశ్వాసముతో మామీ ఆదర్శమును పూరించవలయును. సరలు దూషణధూషణములుగాని, మిత్రుల ప్రోత్సాహములుగాని శత్రువుల తికనాగర ఆగ్రహములుగాని, ప్రతిపక్షుల నిందలుగాని దేశభక్తి ఉత్సాహమును క్షీణింపజేయరాదు. కార్యక్రమము భంగముకలుగజేయరాదు. స్వరాజ్యమే తాళముగలయుగ భావించి ప్రత్యుత్పన్నులందు ఏర్పడు ఆటంకములను పాటింపక, నిష్క్లంకముగ దేశభక్తితోను, సంజయమును విరచించి కార్యక్రమమును, కారాగృహాది నిర్బంధముల భయములేని సాహసముగ నుత్పత్తి సలుపవలయును.

మహా పుష్కల సరస్వతీ కావ్యం కన్యకాదు అనంత హృదయ కర్మ పరమాపూర్తి పూరుష కర్మజీవహి సంకల్ప ముగ్ధి తా జనకాయ లోకసంగ్రహపాణి సంపత్కన్ కర్తృ యుగి యర్థ బాహుళ్య శ్రేష్ఠత ప్రవృత్తిచేత జన సయత్నమునకు తుది లోక ప్రవహనైతే.

శరీర మర్త శాస్త్రము



ఆంగ్లభాషయందలి పూర్ణమైన రహస్య శాస్త్రము ఇంతవరకు ఎవరి చలనను బహిరింగముగా ప్రచురింపబడలేదు. ఇందులో స్త్రీ, పురుష లక్షణములు, వాటియొక్క ధరియైన యుపయోగములను, మొగ, ఆడ, శిశుత్వ స్త్రీ విస్తరములు, స్త్రీ పురుషులకు కలుగువ్యాధులును, వాటి పోగుట్టు చికిత్సలును, మహర్షులు మర్మముగా పూర్వము వ్రాసిన సంసార సుఖసాధ్యములను బహుచక్కగా వ్రాయబడియున్నది. ఇది వివాహమైనవారికిని ఇకవివాద వివాహము చేసుకొను స్త్రీ, పురుషులకు శ్రేష్ఠమైన శాస్త్రము తప్పక ప్రతిగృహస్థుడును చదివి తీరవలెను. వి. స. గృహ 5 అకౌలు.

64 చిత్రములతో 40 పే. 1-0-0

గజదొంగలు



ఇదియొక యత్నద్భుత అపరాధక పరిశోధక నవలరాజము. రహస్యశాస్త్ర పాండిత్యముగల దొంగలు చేయగల ఘాతుక కృత్యము లెంతయు భయమును గలిగించును. ఈ నవల చదువుటకు చాల ఉత్సాహకరముగానుండును. 1-0-0 అకౌలు 6, పీ. పి.

ఖర్చు అకౌలు 3 2 నవలలు కొనువారికి 1 పీ. పి. ఖర్చులేదు.

సుఖసంజీవిని

ఇది స్రుతి పురుషులను చాలా ఉపయోగకరమైనది. దీనితో వచ్చెడు డైరక్షన్ నోటిసుప్రకారము ఉపయోగించిన చాలసంతోషము సాంవత్సరము సంజీవిని 1-కి ధర రూ. 1.

ఎం. ఎస్. సరస్వతి అండు కంపెనీ

కె 6 9 ఆరు గోవింద, చాపూకారు పేట, బొంబే న్యూరౌన్

మద్రాసువార్కుఫేరు

మొదట ఇ. డి. సస్సాన్ & కంపెనీ లిమిటెడ్.,

వారు పైన తెలుపబడిన స్థలమునందు జూలైయిలో పలుకముల మిల్లులందు తగురుకాబడిన అనేకరకముల జవిలీ దినుసులను ప్రదర్శింపజేయుచున్నారని యిందుములముగా అందరికిని తెలియజేయుచున్నారు. ప్రస్తుతము హిందూదేశము నందు అనేక దుకాణములందు విక్రయింపబడుచున్నట్టి వాటియొక్క శ్రేష్ఠత్వము మీకు తెలియుటకొరకే ఈ ప్రకారము చేయబడుచున్నది. హిందూదేశమునందున్న ఏయూరివారైనను గర్భకు, ఇర్ర పవరములను మామ నేరులో తెలుపగోరవము. మద్రాసు రాజధానినారివద్దనుండి వచ్చు విచారణలు ప్రత్యేకముగా గమనింబడి, ఏరకము కావలసినను విక్రీలి జాగ్రత్తతో వారికోరిక మేరకు సంపదము

పై కంపెనీ ప్రతినిధి బంబాయి మిల్లు

ఓచర్ల వైలునద్ద స్రుతిలోను హాజరుగా నుండి మీకు కావలసిన వివరములను తెలుపును

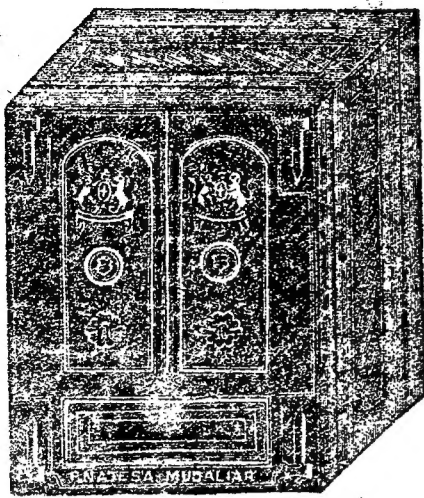
మీరు మేలురకము

ఇండియా జిల్లీ దినుసులను షోక గిరలపే కొనుటకు మీకు నున్నప్పుడు మీ దుకాణ పోస్టెకమును విదేశములకు పంపవలెను?

సరసమైన వెల!

దృఢమైనది !!

నమ్మకమైనది !!!

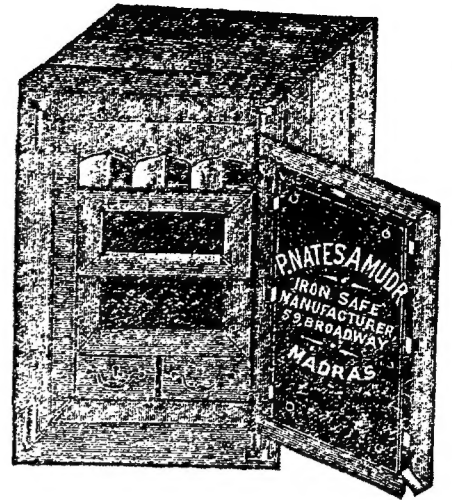


పి. నటేశ మొదలియారు

ఇనుప పెట్టెలు చేయువారు

59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అండు



ప్రాప్తి:—నటరాజన్ ఎంజనీరింగువర్క్స్, ఐరన్ అండు బ్రాస్ పాండర్స్,
సుబ్బరాయప్పిళ్ళవీధి, పెద్దనాయకపేట,
మద్రాసు.

క్రొత్తపద్ధతుల ననుసరించి నమ్మకముతో తయారుచేయబడు ఇనుపపెట్టెలు మావద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగ నున్నవి.

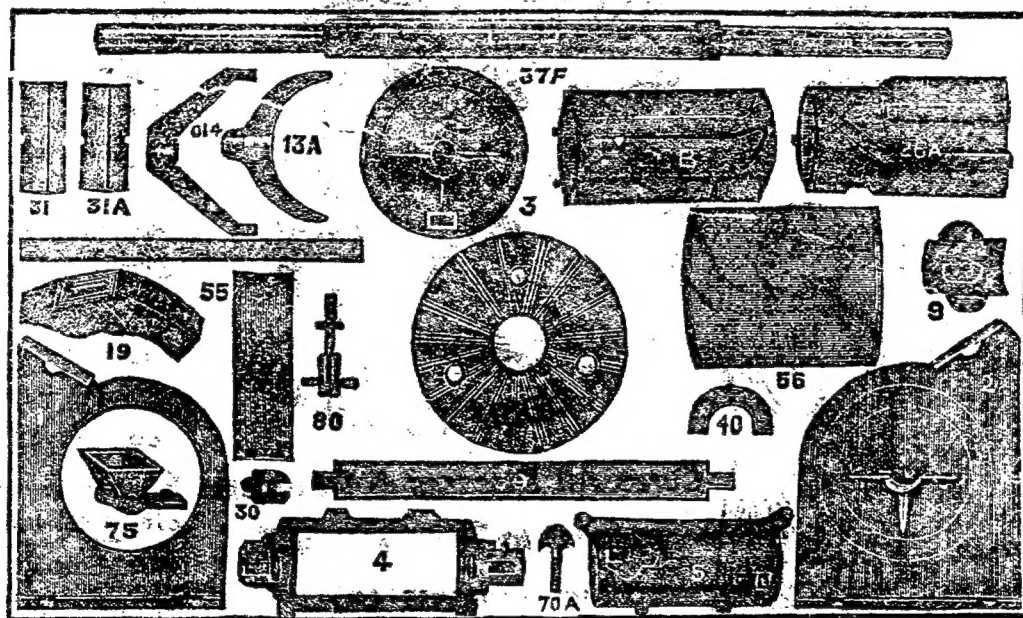
ఇచ్చవచ్చిన రీతినిగూడ ఆర్డరిచ్చినవారికి అతిస్వల్పకాలములో తయారుచేసి యియ్యబడును.

మాచేత తయారుకాబడిన యినుపపెట్టెల సనేకము బ్యాంకులకు, లిమిటెడ్ కంపెనీలకు, ఇతరకార్యాలయములకు, కోఆపరేటివ్ సంఘములకు గవర్నమెంటుకు, రైల్వే కంపెనీలకురఫరా చేయుచున్నాము.

సైజువారిగా
దొరకును

గట్టి నమ్మకమైన
యిను మువ

యోగింప బడును



వేసకు వేలు
ఖర్చుపడి

యున్నవి.

చాలకాలము
మన్నును.

కార్యాలయాధి

కారులే స్వయం

ముగదగ్గరనుండి

తయారు
చేయించెదరు.

ఇంతేగాక

ఆయిలు యింజనులు, మోటారులు, మెషీనిభాగములు, మున్నగునవి రిపేరు చేయుటయందు గూడ ప్రసిద్ధి వహించియున్నాము. డైనమిల్లులకు కావలసినవి యెల్ల సరసముగ యియ్యబడును, ఆర్డరుకు తయారుచేయబడును.

P. NATESA MODALIAR,

IRON SAFE MANUFACTURERS

59, Broadway,

MADRAS.

& Proprietor, Natarajan Engineering Works,
Subbaraya Pillai Street, Peddinaickpet, MADRAS.

1927-వ సంవత్సరము జనవరి సంచికతో నాలుగవ సంవత్సరము ప్రారంభ మగుచున్నది.

ప్రతిమాసము

7-వ కేడిన రేపుక

ప్రకటితమగుచున్నది.

సంవత్సర చందా రూ. 6-0-0;

ఆరుమాసములకు రూ. 3-0-0;

విశేష ప్రకటన అ. 0-10-0.

సుప్రసిద్ధులగు చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన రంగులచిత్రపటములు, ఇతర చిత్రపటములు, ప్రాచీనశిల్పములకు సంబంధించిన చిత్రములు, ప్రచురింపబడుచుండును.

విద్యాధితులచే వ్రాయబడిన సర్వకళలకు సంబంధించిన వ్యాసరాజములు చిత్రవిచిత్రము లగునట్టియు, నవీనగాన పదపదలతో నిండినట్టియు పద్యములు కథలు ప్రచురింపబడుచున్నవి.

జనవరిమాసమునకు ప్రకటింపబడు ప్రతివ్యాసమునకును వ్యాసకర్తయొక్క నామమును కూడ యుండునట్లు.

సోతన సంవత్సరారంభమునుండి కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన శ్రీనాథుడు (అను నాటకమును)

క్రొత్తపల్లి సూర్యారావుగారిచే వ్రాయబడిన ఆనందకందము (అను నవలయును)

ప్రతిమాసమునను కొంతభాగము ప్రకటిత మగుచుండును.

చందాదారులుగ చేరువారు వెంటనే వ్రాసికొనుట యుత్తమము.

వినియోగము:- భారతీ కార్యాలయము, తపా వెట్టె 212, మద్రాసు.

కేశరి - లోధ

గర్భాశయరోగ నివారిణి

శ్రీలక్ష్మణుని 'వరప్రసాద' మనిన్ని, 'కల్పవృక్ష'మనిన్ని, 'కామధేను'నిన్ని, కొంక బంగారమనిన్ని, రత్నఖచిత్ర యాభరణమనిన్ని, సర్వాభిష్టప్రదాయని యనిన్ని వాడిన వారు పలువిధములగ స్తోత్రము చేయుచున్నారు.

ఈ ఔషధరాజము హిందూదేశపు వన ఓషధులతో తయారుచేయబడినది. దీని స్వరూపము, రుచి, జాతి తేనెను బోలియుండును.

ఇది ఋతుకూల, ఋతుస్థానవోషము, ఋతుస్థానము హెచ్చుతక్కువలకు, ఋతుస్థానము అధికశక్తిగలకు (ప్రసవం, ప్రసవ రోగము, అస్తిస్థానము, సోమరోగము, నూలికావాతము, సంతానహీనత, నూలికావాతము, యార్ష్, పిశాచవాద, మొదలగు ఈ గర్భాశయరోగములను కుదుర్చుటయేగాక రక్తహీనత, అశీర్తి, మలబద్ధము, ఎముకనొప్పి, కాళ్ళచేతులు మంట, ఉబ్బసము, మొదలగు వ్యాధులనుగూడ నశుకముగ కుదుర్చుచున్నది.

ఇది అన్ని వంతులపావులలో దొరకును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0 చిన్నబుడ్డి రు 1-10-0

కేశరి కుటీరం,

ఆయుర్వేద ఔషధశాల, ఎన్నూరు, మద్రాసు

తెలిగ్రాం: "కేశరి" మద్రాసు.

తెలిఫోన్: 8486.

166



Kesari's Locking
A BOON TO WOMEN

Cures All Diseases & Disorders peculiar to THE FAIR SEX.

ASK YOUR CHEMIST OR

KESARI KUTEERAM.
EGMORE. MADRAS.

ఆశాభంగము కలుగ కుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరునుపంపుడు.

ఆంధ్రభాష తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్లభాషను నేర్చుకొనవచ్చును

ఆంగ్ల ఆ సాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఈ దిక్కుపైన గ్రంథము ఇప్పటికి 10,000 మందిచే పదువది ముప్రసిద్ధిచెందినది. రెండవసారి ముద్రింపబడినది. తక్షణమే ఆర్డరు పంపుడు. ఆంగ్ల ఆంగ్ల భాషలయందు ఎక్కువ ప్రావీణ్యముగల పండితునిచే పరిశీలించి వ్రాయబడినది. ప్రతియొక్క ఆంగ్ల ఒక ప్రతిబంధిగిని. 60 దినములలో ఎవరైనను ఆంగ్ల భాషను గురువహాయము లేకయే నేర్చుకొనవచ్చును. ఇది ఆంగ్ల భాష మాట్లాడుటకును చదువుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా కేర్చును.

600 పుటలుగల పెద్దగ్రంథము ధర ప్రతి 1-కి రూ. 2-0-0. ఆశాభంగము కలుగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు. తపాఖర్చు రూ. 0-8-0 లగును.

ఆపారమైన విషయము గలదు. ఈపుస్తకము 10000 జనులచే ప్రసిద్ధిచెందినది. 700 పుటలుగలది. రెండవసారి సీమకాటికొరెండు. శ్రీరామలవారి పట్టాభిషేకము క్రీ.శ. 1927 వివాహము మొదలగు 8 ఆఫ్టోకావములు గలదు.

ముఖ్యగమనింపు:- మోసముపొందుటకై మా రిజిస్టర్డ్ లేడి ప్రెసుమార్కు వర్తకగుర్తు గల పుస్తకమును గమనించి తీయుడు. మోసపోకుడు ఈ ప్రకటనయందు తెలుపబడిన ప్రకారము ఈపుస్తకమును తేనినో కైకము గావకు పంపింపుడు.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302, టంకశాలపీఠి, మింటుబోసు, మద్రాసు.

మూడవ అసెంబ్లీ సమావేశము

ఎన్. సి. కెల్కార్ గారి ప్రశ్నలు

పునహా, డిశంబరు 28:- రాబోవు అసెంబ్లీ సమావేశములో అడుగుటకు కొన్ని ప్రశ్నలను ఎన్. సి. కెల్కార్ గారు ముందుగా దొరతనమునకు తెలియజేసితి. రైల్వేలకు సంబంధించిన వ్యవహారముల గురించి నైనముల డెలివరీస్ గోరుచు చాలప్రశ్నల కెల్కార్ గారు సభయందు వేయవలయుచున్నాడు. ఒకటి రెండవ తరగతులందు నిద్రించుటకు నియమితమును సంఖ్యకంటె ఒక ప్రయాణికునిరేటు తగ్గించి హారానుండి తూర్పుయిండియా రైల్వేయొద్ద స్టేషనులకు రైలుబండ్లు నిర్వహణ ప్రత్యేకముగ నుండుకొనుటకు నూతనముగ సేర్పాటుజేయుటకు కారణము లేమి యనియు, ఒకటి రెండవతరగతులందు కూర్చుండుటకుగల నియమితసంఖ్య ప్రమాణమునకు బదులుగా నిద్రించుటకు తగినప్రమాణమునకు రిజర్వుజేయుట కేర్పాటుజేయ యింటరు, మూడవతరగతుల బండ్లయందు ఎంతమంది కూర్చుండుటకు పరిమితి గలదో అంతపండిటిక్కుట్టపై యింటరు మూడవతరగతుల బండ్లు రిజర్వుజేయుట మామూలు గలదా యనియు, లేనియెడ దేకారణములపై ఈభేదము మాపబడుచున్నదనియు కెల్కార్ గారు అసెంబ్లీలో ప్రశ్నించెదరు.

రూ. 7,40,000 ల వెచ్చించి బొంబాయి-హారానునరైండు మేలుబండికొరకు రెండు రేకుల కట్టింప యత్నించుట గురించి, పెట్టుబడిపై (అద న మ గా కుం డ) ఎం గ ఆదాయమువచ్చునని తలంచుచున్నారనియు దొరతనమున కెల్కార్ గారు డెలుపగోరెదను. పానెంజరు ట్రాఫిక్కును అమెరికాయందువలె ఒక పద్ధతివీడ ప్రస్తుతముకంటె విస్తారముగ వ్యయభారములేకుండ విభజించుటకు అమలునందు కష్టములు సంభవించునాయనియు, ఆధమము గవర్నమెంటు నిర్వహించు రైలుమార్గములమీద నను ఎంతదూరము ప్రయాణము జేసినను రేట్లు ప్రయాణదూరమునుబట్టి హెచ్చుతక్కులు లేకుండ యేర్పాటుజేయుటకు దొరతనము ఆలోచించుచున్నారాయనియు పునహా సభ్యుడు దొరతనమునకు అడుగనున్నాడు. ఆసియావాసులపై మాత్రమే కెన్యాలో తలపన్ను వసూలు జేయబడుట గురించి యింటరియలు సిటిజెన్ షిప్ సభ్యులు దొరతనమునకు యేమైన విజ్ఞప్తిపెట్టినదా? పంపినయెడ యీ అన్యాయమును లొంగించుటగాని రద్దుజేయుటగానిదొరతనము ఎట్టిచర్యనవలంబించినది యని నరసింహాచార్యులతో కెల్కార్ గారు ప్రశ్నించెదరు. వెనుకటి ఆసెంబ్లీలో వేయబడిన ప్రశ్నగురించి, సర్వసాధారణముగ ఉపయోగింపబడు నష్టపుల భారతదేశమున తయారుజేయుటకొరకు దొరతన మిప్పటి కెట్టితీర్మానమునకు వచ్చె సని పునహా సభ్యుడు అసెంబ్లీలో ప్రశ్నించెదరు. భారతదేశ ప్రధానచట్ట నిర్మాణభాషాసమితి ముఖ్యముగ దేశభాషలందు బలీ వర్తనముజేయింప ఆసక్తికమని దొరతనము తలంచుటలేదాయనియు, ప్రైవేటుప్రకటనసభ్యు యాపనికి బూనినయెడ భనసహాయము (Subsidy) యిచ్చుటకు బూనునాయనియు రెస్పాంసివు సహకారపాటీ ప్రముఖుడు అడుగనున్నాడు. (ఎ) 1924/25 సంవత్సరములో యిండియా మంత్రి భారతదేశము చెల్లెంబంపిన కొంపిలబిల్లుల తెలిగ్రాఫిక్కు ట్రాన్సుఫర్లమొత్తము, తన్మూలమున మారకముచేవచ్చిన లాభనష్టములు (బి) ట్రైనింగ్ బిల్లులు, తెలిగ్రాఫిక్కు ట్రాన్సుఫర్ల లండుమపై యెంతమొత్తమునకు యిండియాదొరతనము పంపెను? తన్మూలమున మారకముచేవచ్చిన లాభముగాని నష్టముగాని ఎంతయనియు (సి) బ్రిటిషు ఇండియాలోనికి దిగుమతిగాని యిండియానుండి ఎగుమతియైనగాని బంగారు వెండినాణెము పాణము, దిగుమతియైన వెండి బంగారము కలకత్తా బొంబాయిలలో ఎంతవరకు నాణెములుగ ముద్రింపబడినవియు, (డి) కలకత్తా బొంబాయి టంకశాలందు ముద్రింపబడిన నాణెము లెక్క. విలువయు (యి) చెల్లెంబంపినవిగల నోట్లవిలువ, పేపరుకరెన్సీ, బంగారు ప్రమాణిజర్య రేరూపమున జాగ్రత్త తెట్టుబడినదియు గురించిన ప్రశ్నల కెల్కార్ గారు దొరతనమునకు వేసెదరు. కెల్కార్ గారు వేయు యితరప్రశ్నలు క్రింద ప్రకటింపబడినవి:- 1. సామ్రాజ్యప్రభుత్వ ఆర్థికపరిశీతులు చక్కగనుండుటచే నూపరు టాక్సులేటు నిర్ణయమును దొరతనము పరిమిరింపవలయుచున్నదా? 2. గ్రేటు యిండియాను పెనెన్ స్యులార్ రైల్వేమార్గముపై ప్రయాణముజేయుచున్న బ్రిటిషు సైనికునిమూలమున నవంబరు 28 వ తేది రాత్రి ఛార్జింగ్ స్టేషన్ ప్లాటుఫారముపై నిలిచియున్న ఆరెండ్రయవతుడు మరణించెనని 26 వ తేదిన "యిండియాను డెయిలీ"మేలు పత్రికయందు ప్రకటింపబడిన

వార్త దొరతనముకంపబడెనా (బి) యీశునిజపరిసితుల
తెలిసికొనుటకు వెంటనే దొరతనము విచారణచేయింప బూస
నుడుక్తురాలుగ నున్నదా? నేర స్థుడెవ్వడో,
ఏ పటాలమువాడో; తత్సమయమున కైలేవోలీసు యొట్టివ
ర్యదీసికొనిన చర్యస్వభావము నేరస్తునకు విధించినశిక్ష మొద
లగు అంశముల తెలిసికొన దొరతనము పూనునా? (సి) వార్తా
పత్రికయందు వెలువడిన రిపోర్టు ప్రకారముగ స్టేషను మాస్టరు
నేరస్తుని కేరగాని, పటాలము కేరగాని తెలిసికొన లేకపోవు
ట సత్యమేనా అనియు సభ్యుడు ప్రశ్నింపనున్నాడు. (టి) ద
క్షిణ ఆఫ్రికానుండి యిటీవల భారత దేశముందు సంచారము జే
యుటకు వచ్చిన డేలిగేషను మూలమున అయినవ్యయ మెంత?
(బి) దక్షిణ ఆఫ్రికా డేలిగేషను సం పూర్ణమైన
అసభికారమైన డేలిగేషనా లేక అభికార సంబంధమైన డేలి
గేషనా లేక మిత్రమస్వభావము గలదా? (సి) దక్షిణ ఆఫ్రికా
కాన్ఫెరెన్సునకు పంపబడిన అభికారపు డేలిగేషనునకు మొ
త్తముగా ఎంతవ్యయము కాంక్ష నుచేయబడెను? (4) సర్వసో
మాన్యముగ ప్రజలక్షేమములకు సంబంధించిన సమస్యల చర్చిం
చుటకు ప్రతిపాదించబడతీర్మానముల ఉపపాదనముల గురించిన
24 వ నిబంధన విషయమై బొంబాయి గవర్నరు పీటో యిండి
యా దొరతనమునకు బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు మధ్య యేవి
యైన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు నడచినయెడల, దొరతనముకా
రిస్పాండెంసు ప్రకటించెదరా? (5) కమిటీ రికార్డు జేసిన
సాక్ష్యవిచారణలో సహితముగ బేక బేరిక్ మేజర్ కమిటీ రి
పోర్టు దొరతనము ప్రకటించునా? (టి) ఈ స్క్రీము కాంక్షను
జేయుటకు యిండియా దొరతనమునకు సంబంధించిన బాధ్యత
చర్చింపుటకు యీసమావేశముందు ప్రభుత్వ ముకాళమొసంగు
నాయని కెల్గార్డుగారు దొరతనమున రాబోవు అసంధ్ధినమా
వేశములో ప్రశ్నింపనున్నారు. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ

కలకత్తా, డిశంబరు 24:— జనవరి 10 వ. లేదీ పోష
వారమునాడు బెంగాలు శాసనసభ సమావేశమగుటకును 11 వ
లేదీ మంగళవారమునాడు శాసనసభాభ్యక్షుని సన్నుకొనుటకు
ను బెంగాలు గవర్నరు నియమించెనని బెంగాలు గజటునందు
నేడుదయమున ప్రకటింపబడెను. (అ. ప్రె.)

మధు బ్రాహ్మణేతరుల సభ

బర్ పాత్రోగారు ఖద్దరుతీర్మానమును

ప్రతిపాదించుట

మధుర డిశం 25:— 10 వ చెన్నరాష్ట్ర బ్రాహ్మణే
తరసభ నేడు 8 o'cl నాటకశాలలో ప్రారంభమయ్యెను. అ
భ్యక్షులగు సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు పానగలుగాజు, రామ
స్వామి ముదలియారు, డి. బ. తణికాచలంజెట్టి, సర్. క. వి.
రెడ్డినాయుడు, బి. మునుస్వామినాయుడు, డా॥ సి. నళేశ
ముదలియారుగార్లు మున్నగు నాయకులు ప్రతినిధులు 500
మంది మదరాసునుండి ప్రత్యేకరైలులో వచ్చిరి. వారిని చాల
మంది స్టేషనువద్ద సన్మానించిరి. అభ్యక్షుని నాయకులను పుర
పీఠులందు ఊరేగింపుతో దీసికొనిపోయిరి. ఏనుగులు, బ్యాంకు
దేవాలయ పరికరములతో గొప్ప ఊరేగింపు జరిగెను

సభాకాలమున నాటకశాలకు చక్కగ నలంకరించిరి
సభజరుగట్టుకు ముందు గత మిశనాడు కాంగ్రెసు
వస్త్రాల యమువారు ఏర్పాటు జేసిన
ఖద్దరు ప్రదర్శనమును ఆహ్వానసంఘాభ్యక్షులగు ఎం. టి. సుబ్ర
హ్మణ్య ముదల్యారుగారు తెంచిరి ఊరిలో కొన్ని పీఠులందు
“గాంధీ మహాత్మునకు చిరాయువు చేమరగాక పాత్రోగారికి
స్వాగతము” అని వ్రాయబడిన ఆర్పిలు కట్టబడెను సుమారు
2000 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి.

మధుర 26:— నేడు మరల సమావేశమయినపుడు స్వామి
శ్రీధానందునిహత్యకు విచారము చలప్ప తీర్మానము ముందుగ
అందరు నిలిచియుండి ఆమోదించిరి

తరువాత సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు ప్రజలందరు ఖద్దరు
ధరించి రాట్టమును ద్రిప్పవలెనని ప్రోత్సహించు తీర్మానమును
ప్రతిపాదించుచు దేశీయ పరిశ్రమల ప్రోత్సహింపవలె ననియు
కేదవారలకు ఆర్థికాభివృద్ధి నొసంగెన దిది యొక్కటియే యని
యు. ఉపన్యసింపిరి అస్పృశ్యతానివారాము మితపానముగూర్చి
గూడ తీర్మానములు గావించబడెను. (అ. ప్రె.)

ఓడిపోయిన అభ్యర్థి పిటిషను

అలహాబాదు, డిశంబరు 24:— మకీరు ఆలీ ఓడిపోవుట
ను గురించి గోరక్ పూర్ విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. స్వరా
జ్యవాది యూ.ఎస్.ఎస్. ఇమాము ఒక వోటు మాత్రము న
మకీరు ఆలీని ఓడించెనని యు, యిద్దరు ను సంగ యు
క్తపరగణాల శాసనసభకు మహమ్మదీయుల దక్షిణ డివిజనునకు
పోటీస్పర్ధించియు మకీరు ఆలీ ఓడిపోయెననియు ప్రకటింపబడిన
పిదప అలహాబాదునకు వోట్లు చేరెననియు, యీ విషయము
యిండియా దొరతనమునకు రిపర్చింగ ఆఫీసరు తెలియజేసెనని
యు, ఓడిపోయిన మకీరు ఆలీ దొరతనమునకు పీటిషను పెట్టు
చున్నాడనియు విలేఖరి వ్రాసెను. (అ. ప్రె.)

సాంఘిక విశాచావేశము

లాహోరు, డిశంబరు 24:— రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వపండు
తమ సంఘీయలలో నొక్కరికైనను ప్రాతినిధ్యమివ్వనియొక
హిందూ సభ వతి, అత్యవచారముగా
విం చినట్లు పంజాబు రాష్ట్రీయ హిందూ సభ
లంచున్నదని నిన్నరాత్రి తీర్మానింపబడెను. హిందూసభ్యుల
మెజారిటీ ఆమోదముబడయినట్టి వానిని కాబినెట్టు సభ్యునిగ
నెన్నుకొనవలయునని తీర్మానింపబడెను. తీర్మానమునకు గత
ర్నరున కంపవలయునని నిశ్చయింపబడెను. వెనుకటి పంజాబు
శాసనసభయొక్క అభ్యక్షుడును ప్రాతమంత్రియునగు ఖాను
బహదూరు షేక్ అబ్దుల్ ఖాదరును స్థానిక శాసనసభా సభ్యునిగ
దొరతనము నియమించెను (అ. ప్రె.)

ఖర్చులేకుండ రాజప్రతినిధికి సన్మానపత్ర

మొనంగదలంచుట

బనారసు డిశంబరు 24:— ఈనగరమునకు రాజప్రతినిధి
రాసున్నప్పుడు మునిసిపాలిటీ అర్పింపనున్న సన్మానపత్ర
మునకు ఒక్కదమ్మిడియైనను మునిసిపాలిటీకి ఖర్చుగావని కాం
గ్రెసు వాది విశ్వనాథసింగునకు కార్యనిర్వాహకనర్తకభ్యుదయ
మామూలుగ జరుగు సమావేశముందు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. రాజ
ప్రతినిధికి సన్మానపత్ర మొసంగి గౌరవము జేయవలయునను
వారు వ్రాయలేక వ్యయము భరించెదరని తోచుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ముత్తయ్య కంపెనీ సెలవ బట్టల విక్రయము

15-12-1926 తేది నుండి ప్రారంభింపబడినది.

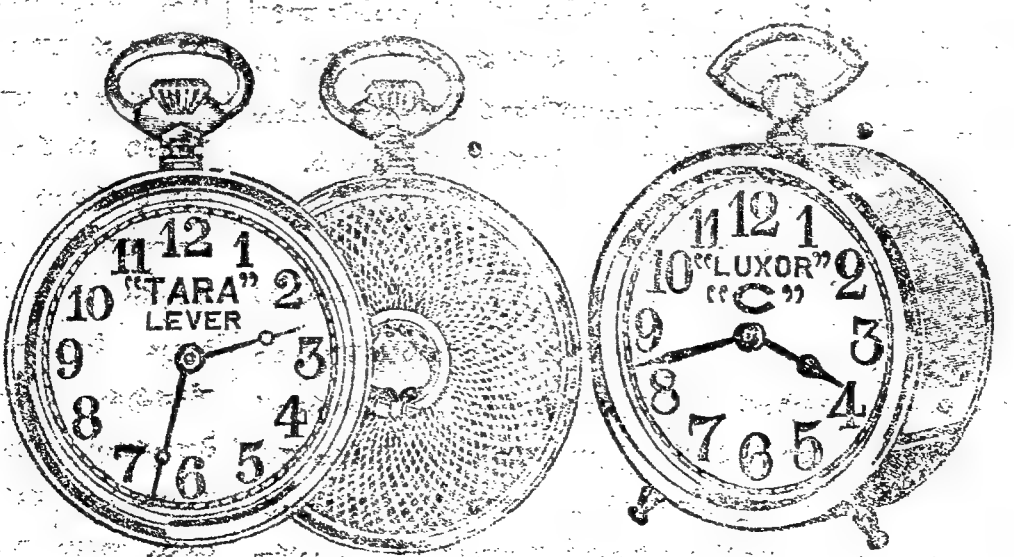
విలువగల చీరలు, మంచి ట్రీట్ గుడ్డలు, పూల్ గుడ్డలు, లాగులకును వట్టలకును ఉపయోగపడు పలురకము లగు ఎల్లూ గుడ్డలు, చిత్రము లైన
గుస్తులు యింకను వందలకొలది యితర రకముల గుడ్డలు అతిశౌక ధరకు యివ్వబడును. ఈతరుణమును పోగొట్టుకొని అవతల చింతింపకును.

కె. యస్. ముత్తయ్య కంపెనీ, 287 ఎస్టే నేడ్
మదరాసు.

ఇ నా ము! కొద్ది కాలము వరకు ఇ నా ము!!

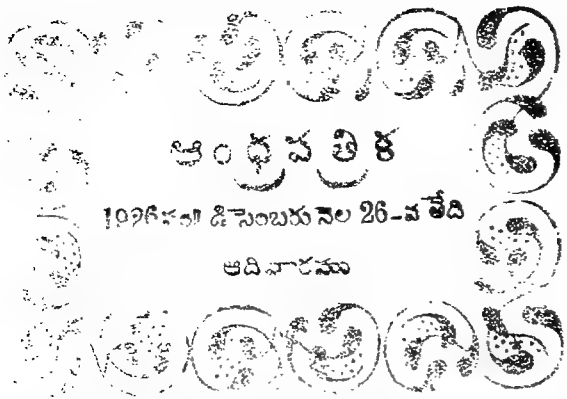
“C” regd. లైం పీసు “C” regd. లైం పీసు

ఇ నా ము! ఇ నా ము!



మాయొక్క 17 కారెట్టు “తారా లీవరు” రోల్టర్ గోల్డు జేజు గడియారము 5 సంవత్సరములు ఉత్తరవాదము యియ్యబడినదియు, ఖరీదు
రూ. 5 (అయిదు) కలదానిని కొనువారికి మాయొక్క “సి” రిజిస్టర్డు టైంపీసు ఇనాముగా యియ్యబడును. త్వరపడుచు యిదియే తరుణము.

కష్టను వాచి కంపెనీ, తపాలు వెట్టె 265, మదరాసు.



గౌహతి కాంగ్రెసు సభ

విషయ పరిస్థితులు

41 వ కాంగ్రెసు మహాసభ నేడు అత్యంత విషాద, నిరుత్సాహ పరిస్థితులముఖ్య సమావేశమగుచున్నది. సుభాష చంద్రబోసు మున్నగు బెంగాలు నాయకులు బెంగాలు అర్థి నెన్నుకొని ఎట్టి విచారణ లేకయే నిర్బంధితులై, పలుభాషల బహుచున్నందులకు, దేశమంతయు దుఃఖభరితమై యుండ, పులిమిదపుట యనునటుల, శ్రద్ధానందుని హంతకుడొకడు వధించుటచే, ప్రజలు దుర్భర సంతాప పరితప్తహృదయులై, ఏకధారగా విలపించుచున్నారు. ప్రభుత్వ నిర్బంధములు, ఎంతకష్టముగ నున్నను, ప్రజలలో స్వరాజ్య సంపాదనోత్సాహమును పురిగొల్పుచుండును. స్వరాజ్యము లభించినగాని, ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములు సురక్షితము గాజాలవని సువ్యక్తమగుచుండును. అందుచే సుప్రసిద్ధ నాయకులు కారాగృహములకు జనినను, ప్రజలు స్వాతంత్ర్యాభిలాషను విడువలేదు. పెక్కుమారులు నాయకుల నిర్బంధము, ప్రజల హృదయములలో దాగియున్న స్వాతంత్ర్యవహ్నిని రగుల్పొల్పుటకు సాధనభూతమై, ప్రభుత్వ కాని, హిందూమహమ్మదీయ కలహములుగాని, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదములుగాని అట్టివిగావు. అంతఃకలహములు చెలరేగు కొలదియు, స్వాతంత్ర్యవాంఛ మరుగుపడుచుండును. ఆవేశములుబెరిగి, స్వరాజ్యసిద్ధి కష్టముగలుగజేయును. వీనివలన భారతీయుల కెట్టిలాభము లేకపోగ, అధికారులు స్వరాజ్య సంపాదన ప్రయత్నములను సులభముగ నిరోధింపవీలగును. అంతఃకలహములు ఆత్మహత్యయని భావింపవలయును. విద్యాధికులు సయితము, దేశహితమునుమరచి ఇట్టి కలహములలో పాల్గొని, స్వలాభములను పెంపొందించుకొన జూచుటవలన ఎట్టి అనిష్టము వాటిల్లుచున్నవో క్షేపకర్తలైనను. అసహాయోద్యమారంభమునందు, దేశమంతయు జలియన్ వాలాబాగ్ దురంతములు, పంజాబు దుస్థితి కిలాఫత్ దురవస్థ మున్నగు దుస్సంఘటనల నెదుర్కొనుటకు బూనియుండెను. హిందువులు మహమ్మదీయులను భేదములేక, ఎల్లరును దేశమాతను దాస్య విముక్తురాలుగ గావించుటకు బద్ధకంఠులయిరి. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద, దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమమును కొనసాగించబోయిన కొనిరి. కీర్తిశేషులగు స్వామి శ్రద్ధానందులు డిల్లీలో జమ్మామసీదునుండి అసహాయధర్మమును బోధించెను. మహమ్మదీయులును హిందువులును ఏకమై తమ ములను మరచిరి. కిలాఫత్ సభలకు హిందూ

నాయకులు హాజరై అత్యంత సానుభూతిని జూపుచుండిరి. మహమ్మదీయ నాయకులును కాంగ్రెసు మహాసభ కథిక సంఖ్యలతో వెడలి, దేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై హిందువులతో చేయిగలిపిరి. గాంధీ, ఆలీసాదరులు అన్ని సంఘములవారిచే దేశనాయకులుగ పరిగణింపబడిరి. మహాత్మాహము వెల్లివిరిసెను. హిందువులును, మహమ్మదీయులును దేశమునకు రెండునేత్రములుగ భావింపబడిరి. స్వరాజ్య సిద్ధికి హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యము మూలాధారమని భావింపబడెను. అప్పటి శృశ్యముగాంచి, స్వరాజ్యము అసతీకాలములో లభించునను నాశపలు పుర మనముల నావహించెను. స్వరాజ్యనందము పరిస్ఫుటమయ్యెను. దేశభక్తులత్యాగములు, గాఢ మగుస్వరాజ్యవాంఛ, అంతఃసఖ్యము మున్నగు అనుకూలపరిస్థితులుజేరి, స్వరాజ్యలక్ష్మీ నావిర్భవింపజేసెను. కాని దేశ దురదృష్టమోయన, గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమునకు బంపిన పిమ్మట శ్రీకృష్ణుడులేని బృందావనమువలె, మహాత్ముడులేని దేశము మరల నిర్జీవమయ్యెను. మహాత్ముని అసహాయ వేణునినాదము, అతుగున బడిపోయెను. అంతఃకలహములు పెచ్చుపెరిగెను. స్వరాజ్య శంఖారావము మాటు పడిపోయెను. దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు తిరిగి బయల్పెడలి, జాతీయోద్యమమును వేరొక గతికి మరల్చి, మరల స్వరాజ్యపాంశజన్యమును పూరించి యుండనివో, కాంగ్రెసు ఊరుపేరులేకుండ విచ్చిన్నమయ్యెడిది. అంతవరకు స్వరాజ్యపక్ష ప్రచారము దేశమునకు మహాపాకారము గలిగించినది. కాని, అంతఃసఖ్యము మూలము ఉత్తరహిందూస్థానమున తొంటిసిగ్గించలేదు. దేశబంధు దాసుగారి మరణము, తీరనికొరతను వాటిల్లిజేసెను. గాంధీమహాత్ముడు నిరాశ జెంది, విశ్రాంతిగైకొని, రాటుమునే శరణుజొచ్చెను. బెంగాలునందు కని విని ఎరుగని అల్లరులు చెలరేగెను. జాతీయ నాయకుల పిలుపు, మతావేశపరుల హృదయములను కరగింపలేదు. వీరు ముందుపెనుకల నాలోచింపలేదు. ఇదియే సమయ మనుకొని, ప్రత్యేకసాంఘికవాదులు తమ బావుటాలను వైకెత్తిరి. కాంగ్రెసు పక్ష ప్రయత్నములను నిరోధింపసాగిరి. కాని, మద్రాసు, బీహారు, బెంగాలు, అస్సాం మున్నగు రాష్ట్రములలో, కాంగ్రెసు పిలుపు నాకర్షించి, వోటరులు సాంఘికవైపమ్యములను నిరాకరించి స్వరాజ్య సిద్ధికై కృషిసలుప నిశ్చయించినవారినే శాసనసభల కంపుట శుభచిహ్నముగ భావింపబడెను. ఇతరరాష్ట్రములలోగూడ కాంగ్రెసు పక్షము త్వరలో కోల్పోను సూచనలు గనుపించెను.

శ్రద్ధానందుని మరణము:

కాంగ్రెసు నాయకులు

కాని, ప్రజల హృదయములందు ఆశాలతలంకురించుతేరి, శ్రద్ధానందుని వధించిరను పిడుగువంటి వార్త, ఎల్లరు నిస్తబ్ధుల గావించెను. దేశము నెట్టి దురవస్థ యావరించెను! కాని దైవసంకల్పమును గ్రహించుట మానవుల కలవికాదుగదా! హిందూ మహమ్మదీయసంయోగావశ్యకతను ప్రజ లింకను తిన్నగ గుర్తెరుగలేదు గాన, స్వరాజ్యసంపాదన కత్యవసరమగు నీయంతమును బోధించుట కిట్టిసంఘటనమునుదైవము లేకూర్చి గాబోలు. శ్రద్ధానందుని

మరణమువలె నితర హెచ్చరికలు ఫలదాయకములు గాజాలవు. నిన్నటిదినము గౌహతిలో జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో కాంగ్రెసు నాయకులు పలువురు శ్రద్ధానందుని మరణమునకై విలపించిరి. శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారు గావించిన ఉపన్యాసము, భావగర్భితమై, హృదయములనెల్ల నీరుజేయ జాలినదిగ నుండెను. తమ సహజవాక్పత్యురతతో, భావాతిరేకముతో, నామె శ్రద్ధానందుని మరణము వలక గలిగిన నష్టమును విశదీకరించెను. అన్నిటి కన్నను వింత యేమన, శ్రద్ధానందుడు ఎన్నికలకు ముందర హిందూమహాసభ రాజకీయవ్యవహారములలో పాల్గొనగూడదని ఖండితముగ బలునెటయగాక, శ్రీనివాసయ్యంగారికి వ్రాసిన లేఖలో గూడ జాతీయసంయోగావశ్యకతను సూచించెను. ఇట్టి కాంతి దూతను వధించుటచే, హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమునకు గొప్ప అడ్డ పడిపోయెననుటకు సందియముగలదా? శ్రద్ధానందునికి జూపదగిన కృతజ్ఞత, జాతీయసఖ్యమును బలపరచుటకన్నను వేరుండజాలదు. మరల నిట్టి కలహము లంకురింపకుండ జూచుట, ముఖ్యవశ్యకము. వీర మరణముకన్నను శ్రద్ధానందుడు గోరదగినదిలేదనియు, ఎల్లరును శాంతము దాల్పవలయు ననియు గాంధీమహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. మహమ్మదాలీగారు హంతకునిచర్యను నిరసించుచు, ఇందుకు ప్రతిక్రియగ హిందువులే తా నిట్టిమరణము పొందుట కిచ్చగించెదనని చెప్పినపుడు, పూర్వము గనుపటచిన జాతీయభావము మరల వెల్లిడియయ్యెను. హిందూ, మహమ్మదీయభేదమును పాటింపక, భారతీయులందరకును స్వాతంత్ర్యసంపాదన కవసరమగు మార్గములను నిరూపించి, గౌహతి కాంగ్రెసుసభ ముందుకు బోవలయునుగాని, వెనుకకు మరలగూడదని, మహమ్మదాలీగారు చెప్పిరి. కాంగ్రెసు పట్ల దేశము గనుపటచిన భక్తిని కొనియాడుచు, కారాగృహ దుస్సంఘటనలవలన నిరుత్సాహము జెందక, నిరోధమార్గము నవలంబించి, ప్రజలలో అంతఃసఖ్యమును బలపరచి, గ్రామ పునరుద్ధరణకై పాటుబడవలయునని పలికి, శ్రీమతి సరోజినీదేవి తన అధ్యక్షస్థానమును శ్రీనివాసయ్యంగారి పరము జేసెను. శ్రీనివాసయ్యంగారును హిందూమహమ్మదీయసంయోగావశ్యకతను నిరూపించిరి. శృశాన వైరాగ్య మనురీతిని, దేశమును దుఃఖ మావరింపగనే, దుర్మరణములు తలస్థింపగనే, నాయకులు గాధానుతాపము జూపుటయు, అశ్రువుల జలజల రాల్పుటయు, పిమ్మట నాసంగతిని మరచిపోయి ఎప్పటియటుల బ్రవర్తించుటయు, పరిపాటియైనది. జలియన్ వాలాబాగ్లో బలపడిన హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము పిమ్మట చెడునని, ఎవరును తలంపలేదు. పిమ్మట హిందూమహమ్మదీయకలహములు చెలరేగినపుడు, ఏకమత్యమహాసభ జరుగుచుండెను. తీర్మానముల గావించుచుండెను. కాని, అట్టితీర్మానములు సందిగ్ధసమయమునందక్కరకు రాగోయెను. ఏకమత్యవశ్యకతను బోధించుచు ప్రచారము వలపినవారు గనుపింపరయిరి. గాంధీమహాత్ముడు విశ్రాంతి గైకొనిన పిమ్మట, ఈ విషయమై శ్రద్ధవహించినవారు గనుపింపరు. అందుచే, నాయకుల తీర్మానములకు విలువ తగ్గిపోయినది.

కాంగ్రెసునాయకులే గాక, అన్ని పక్షములవారును హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమునకై తమ శక్తి సంతను భారబోయవలసినతరుణ మానన్న మయినది. మద్రాసు మహమ్మదీయ సంఘాధ్యక్షులగు జమాల మహమ్మదు సాహేబుగారు తమ సంఘము తరపున శ్రద్ధానందుని హత్యకై విషాదము తెలిపిరి. ఇట్టి విషాదమునే, సర్ అబ్దుల్ రహీంగారును, అఖిలభారత మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులగు అబ్దుల్ ఖాదరుగారును సూచించిరి. ప్రస్తుత! దౌష్ట్యమువలన, తాము గావింపదలచిన హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్య ప్రయత్నములకు భంగము వాటిల్లునేమోయని, వీరు భయముజూపిరి. వీరెల్లరును తమయభిప్రాయములను మనఃస్ఫూర్తిగ వెల్లడిసేయుచున్నారనియే నమ్మెదము. కాని, కేవల విలాపములవలన ప్రయోజన ముండదు. హిందూ మహమ్మదీయ సంఘ ర్షణకెడమిచ్చెడి సంచలనమును విరమించి దేశాభ్యుదయకర మగు కార్యములకై తమశక్తి సంతను వినియోగించుట, నాయకుల పరమ ధర్మము. తాత్కాలిక వైరాగ్యమువలన శాశ్వత ప్రయోజన ముండదు. వైరాగ్యమునకు ఫలము, దుష్కార్యముల కెన్నటికిని తా వొసగకుండుట దప్ప నేరుగాదు. గౌహతి కాంగ్రెసుసభకు ఫలము గ, జాతీయసఖ్యమును కాపాడుటకు నాయకులెల్లరును బద్ధకంకణులై పాటుబడుచో, శ్రద్ధానందుని అపూర్వత్యాగమువలన దేశము త్వరలో నున్నత స్థానము బడయుననుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు నాయకులు తమ ప్రతిజ్ఞను నెరవేర్చునెంచుచో, గాంధీ మహాత్ముడు రాబోవు సంవత్సరమంతయు వీరి కృషికి చేయూత నొసగి, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడుట నిశ్చయము.

గౌహతి కాంగ్రెసు: ఉద్యోగనిరాకరణము

గౌహతి కాంగ్రెసు సభవారు ఉద్యోగనిరాకరణమును నిలిపియుంచెదరా లేక దానిని త్రోసి వైచి ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును చేపట్ట గోరెదరాయని, దేశ మంతయు నెదురుజూచు చున్నది. కాన్పూరు కాంగ్రెసు సభ జరిగినపుడు ప్రజాశయములపట్ల అధికారవర్గ మెంతటి విముఖత జూపెనో, నేడు అంతకన్నను ఎక్కుడు విముఖత జూపుచున్నది. నేపనల్ డిమాండును సఫలపరచుట కేమాత్రము ముందుకురాలేదు. బెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదల జేయలేదు. పరిసితులు రానురాను మరింత విషమమగుచున్నవి. బర్మె-పాండు ప్రభువు గారి బెదిరింపులు బలముగనున్నవి. ఇట్టి సందర్భములందు, నిరోధకార్యక్రమమును బలపరచుట యుక్తము గాని, దానిని వదలుకొని లొంగిపోవుట మిగుల నష్టదాయకము. దేశహితము గోరువారి సమయమున లొంగుబాటును, ప్రతిజ్ఞాభంగమును గోరజాలరు. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము వారు అంగీకరించిన తీర్మానము, కాన్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానమునే బలపరచుచున్నది. ఈ తీర్మానము నేటివార్తలలో గనుపించును. స్వశక్తిపై నాధారపడవలయుననియు, నేపనల్ డిమాండు సఫలమగువరకు మంత్రిపదవులనుగాని ప్రభుత్వమువారిచ్చెడి ఇతర యుద్యోగములను గాని నిరాకరింపవలయు

ననియు, సప్లయలను నిరాకరించి బడ్జెటులను త్రోసివేయవలయు ననియు, అధికారవర్గమును బలపరచెడి చట్టములను నిరాకరించి, ప్రజాక్షేమమును పెంపుజేయుచట్టములను శాసనసభలలోనుపపాదించవలయుననియు, కార్మికులస్థితిని చక్కబరుపవలయుననియు తీర్మానము గోరుచున్నది. కార్యనిర్వాహక సంఘముతరపున పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి తీర్మానమును విషయనిర్ధారణ సభలో ప్రతిపాదించిరి. విషయనిర్ధారణ సభ వారును, కాంగ్రెసు మహాసభవారును నెహ్రూగారి తీర్మానము నామోదించెదరని నమ్మెదము. ముందుకు బోయినను బోకున్నను, కాన్పూరు తీర్మానమున కయినను గౌహతిలో వెనుకకు బోకుండుట, కాంగ్రెసుసభవారి కనీసధర్మము గద. కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షులగు శ్రీనివాసయ్యంగారును, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు పూకనుగారును, ఉద్యోగనిరాకరణవశ్యతను చక్కగ నిరూపించిరి. వీరి ప్రసంగముల అనువాదమును స్థలాంతరమున ముద్రించితిమి. పూకనుగారు అసహాయోద్యమమును కొనసాగించుటలోనేమి, పిమ్మట దేశబంధుదాసుగారి ననుసరించి స్వరాజ్యపక్షకార్యక్రమమును బలపరచుటలో నేమి, మిక్కిలిదీక్ష గనుపఱచిరి. పూకనుగారు ముందుకు బోవలయునని గోరుచున్నారగాని, వెనుకకు మరలుట కేమాత్రము ఇష్టపడుటలేదు. గాంధీమహాత్ముడు మరల నాయకత్వమువహించి, ప్రజలను నడుపవలె నని, వీరు గోరుచున్నారు. శ్రీమాణ్ శ్రీనివాసయ్యంగారును, ఉద్యోగములను చేపట్టుటవలన దేశమునకు గలిగెడి యనర్థమును సహేతుకముగ సూచించిరి. శాసనసభల ఎన్నికలు, నేపనల్ డిమాండును ఎటుల బలపరచుచున్నవో, సాంఘికపు ఐకమత్యము నెటుల వ్యక్తపరచుచున్నవో, వీరు స్పష్టముగ సూచించిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వము, స్వపరిపాలనమునకుగాని సుపరిపాలనమునకుగాని దారిజూపదని, రుజువుచేయుటకు, శ్రీనివాసయ్యంగారుపెక్కు ఉదాహరణలజూపిరి. కేంద్రప్రభుత్వమునందు అసలే బాధ్యత లేదు. ఇక రాష్ట్రీయశాసనసభ లన్ననో, పేరుకు మంత్రులుమున్నగు ఆర్భాటములున్నను, బాధ్యతమాత్రము సున్నయే. అధ్యక్షులు సూచించినటుల, గవర్నరు సర్వాధికారి. వీరు శాసనసభలు గావించిన తీర్మానములను నిరాకరింపవచ్చును. మంత్రులు వీరిచేతులలో కీలుబొమ్మలవలె నుందురు. శాసనసభలవిశ్వాసమును చూరగొనని మంత్రులతో, నెంతకాలమయినను పరిపాలనమును కొనసాగించుటకు వీలు గలదు. నామినేటెడుసభ్యుల సహాయముతో మంత్రిపక్షమెంత స్వల్ప సంఖ్యాకమయినను, అధిక సంఖ్యాకపక్షపు నిశ్చయమును త్రోసివేయవచ్చును. మైనారిటీనుండి మంత్రుల శేర్పరుపవచ్చును. కోశము రిజర్వుడుశాఖ యగుటచే, మంత్రులు చేయదలచిన కార్యములు నెరవేరుట దుర్లభము. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమువలన నిరంకుశపరిపాలనమునకు మరింత ప్రోద్బలము గలిగె ననుటకు సందియములేదు. మంత్రులు లేనిసమయమున గవర్నరుగారు బ్రాన్సుఫర్డుశాఖలను స్వయముగ నిర్వహింపగలరు. అసాధారణాధికారము నుపయోగించి, బ్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు సంబంధించిన చట్టములను వీరు త్రోసివేయవచ్చును. అందుకు వలయువ్యయమును నిరా

కరింపవచ్చును. మంత్రివర్గమువారు తమకోర్కెలను నెరవేర్చుకొనజాలకబోయినను, రిజర్వుడుశాఖ వారు విధించు నిర్బంధములకు తోడ్పడకమానరు. మద్రాసుమంత్రులు రాజకీయ నిర్బంధములకు తోడ్పడినవిధము ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము హానికరమని, మడ్డిమెను మైనారిటీ రిపోర్టుగూడ అంగీకరించెను. ప్రజ్ఞులగునాయకులెల్లరును అంగీకరించిరి. ఇంకను దీనితోనే కాంగ్రెసుపక్షమువారుగూడ ఆటలాడుకొనుచు ప్రాద్దువుచ్చుచో, స్వాతంత్ర్యసంపాదన కింతటితో స్వస్తిజెప్పవచ్చును. శాసనసభలకు వెలుపలను లోపలనుగూడ నిరోధమార్గ మవలంబించి, స్వరాజ్యసంపాదనప్రయత్నములగావించుట యత్యవసరము. బెంగాలునందును, మధ్యరాష్ట్రములందును ద్వంద్వప్రభుత్వపు బూటకమును తొలగించి, స్వరాజ్యపక్షమువారు తమప్రతిజ్ఞను చెల్లించుకొనిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు అధిక సంఖ్యాకులుగ నున్నచోటుల, నిరోధము నెటుల కొనసాగింప వీలగునో, యారాష్ట్రములు నిదర్శనపూర్వముగ జూపెను. అట్టితర్కి ఈ మార్గమును కాంగ్రెసుసభవారు వివనాడుట కెట్టికారణము పింపదు. ఆంధ్రతమిళరాష్ట్రములు మంత్రిపదవులన్ని నిరాకరించి, దేశమున కంతకుకు మార్గము జూపినవి. గౌహతి కాంగ్రెసు సభవారి మార్గము ననుసరించి, అనుకూలసందేశము నొసగెదరుగాక!

కాంగ్రెసు: నిర్మాణకార్యక్రమము

శాసనసభావ్యవహారములకై దేశ వికవిూడ విశేష కాలము గడుప నక్కరలేదు. కాంగ్రెసు పక్షసభ్యులు తమ ధర్మమును నెరవేర్చెద రని విశ్వసింపవచ్చును. కాని, శాసనసభల వెలుపల ప్రజాశక్తిని బలపరుచుట ముఖ్యవశ్యకమనియు, దర్భమై ఖద్దరు నిర్మాణము మద్యపాననిషేధము అస్పృశ్యతానివారణ. శిశుకనముద్ధరణము మున్నగు ములకై కాంగ్రెసు పాటుబడవలయునని శ్రీనివాసయ్యంగారు హెచ్చరించిరి. పూకనుగారును ఖద్దరు నిర్మాణవశ్యతను చక్కగ వివరించితి. ఈవిషయమై అభిప్రాయభేదము లేదు గావున, గాంధీమహత్ముని నాయకత్వముక్రింద కాంగ్రెసుమహాసభోవు సంవత్సర మంతయు నిర్మాణకార్యక్రమవృద్ధికై కృషి నెలుపుట యత్యవసరము. ఇయ ఎంతచురుకుగ జరిగిన, స్వరాజ్యప్రాప్తి కంతలాకరము. శ్రీనివాసయ్యంగారి నాయకత్వముక్రింద కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నిర్విఘ్నముగ జరుగుగాయని కోరెదము.

ఐకమత్యము

ఐకమత్యమును పెంపుజేయవలసిన యమును, అధ్యక్షులును ఆహ్వాన ఘాధ్యక్షులునుగూడ నిరూపించితి. దేశహితము గోరువారెల్లరును ఐకమత్యమును తవొందించెదరు. వివిధసంఘములమధ్య ఐకమప్రబలవలసినయవసరము నేడుగనుపించినంతసుగమతిఎన్నడును గనుపింపలేదు. రాజకీయవర్తమలలోమతభేదములనుజూపింపకూడదని అధిలు చెప్పినవిషయము చాలముఖ్యమయినది. దేశవలదొక్కరాజకీయపక్షమే ఏర్పడుటగూడ్యరము. అధికారపక్షము, ప్రజాపక్షములు ఘటమవుడే, సత్వరస్వరాజ్యసంపాదన

మగును. ప్రజలబలమునందు చీలిక గలుగునేని, అధికారపక్షమునకు లాభము కలుగును. ప్రజాపక్షమును బలపరచుటకు కాంగ్రెసు తీర్మానములను ప్రమాణముగ గైకొనుటయే యుత్తమ మార్గము. మరియొక మార్గము గనుపించదు. దేశ నాయకు లెంతగొప్పవారయినను, కాంగ్రెసును ధిక్కరించి, తమ యిచ్చవచ్చినట్లు సంచరించునపుడు, వారిని దేశమనుసరింపజూచు. కాంగ్రెసు పలుకుబడి తగ్గునేని, స్వరాజ్యసంపాదనప్రయత్నములు విఫలము గాకమానవు. అందుచే కాంగ్రెసు ప్రామాణ్యమును స్థిరపరచుటకు, గౌహతి కాంగ్రెసుసభ పూనుకొనుట వివేకము. గౌహతి కాంగ్రెసు సమావేశము జయప్రదముగ ముగిసి; స్వాతంత్ర్య సందర్శన భాగ్యమును ప్రజలకు లభింపజేయుగాక!

భర్తకు ద్రోహము చేయుట

గ భార్యను సుత్తితో మోది పోలీసువారికి సాక్షిగా మగుట
బొంబాయి, డిశంబరు 24:—తన భార్య తన కిలమును ముగ్ధునినందులకు కోపించి, యొక సాధారణ హిందువుడు తైలో ఆమెను మోది దానితో సహా పోలీసుస్టేషనుకుపోయి స్వధీనపరచుకొనెను. పోలీసువారుచచ్చి మాయపడి ఆమెను పూలమిచ్చి చచ్చిపోయెను. బ్రిటిష్ లెవ నేరమును అంగీకరించెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

యం. సి. సి. దుశ్శమపాటీ
బెంగాలులోని ఇంగ్లీషువారిలో నమముగుట
కలకత్తా, డిశంబరు 24:—యం. సి. సి. వారు రెండవ యాటయందు నమమెరి బెంగాలులోని ఇంగ్లీషువారు మొదటగా డి. 7 విక్టరీకు 152 రన్నుల చేసిరి. యం. సి. సి. వారు 5 రన్నులలో 4 విక్టరీలు పొందెను. కొంత పార్సను సాండుహాములు తరువాత రియట్లరేటును 102 రన్నుల చేసిరి. ఆదివారమునాడు మౌంట్ రోజుల యాట ప్రారంభమగును. (ఆ ప్రెస్.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

పథమ ఎం. బి. అండ్ బి. యస్. పరీక్షాఫలితములు

డిసెంబరు 1925 లో జరిగిన ప్రథమ ఎం. బి. అండ్ బి. పరీక్షాఫలితములు
మెడికల్ కాలేజీ—విశాఖపట్నం [28]
రెండవ తరగతి (ఫర్స్ట్)

నూతరావు జి.	1	110	పరీక్ష మొత్తము
నూతరావు కే	1	111	"
కోసి	1	112	"
మన్నె రెడ్డి పి	1	120	"
పున్నమి నాగయ్య	1	124	"
రవారాయ్ కోయన్ యస్	1	125	"
రాధాఅయ్యరు యస్	1	128	"
మన్ యం సి	1	129	"
సి	1	133	"

నెల్లూరు మహా విలాస సభ

సభవారు డిశంబరు 26 తేది సోమవారం సా. 5-30 ఘంటలకు శివాజీలేక జవ్వరిబాయి ను, 28 తేది మంగళవారం సాయంత్రం 5-30 ప్రీ కృష్ణతులాభారము నాటకమును తెలుగు విద్యనాయునివీధి సౌందర్యమహాలునందు గురు. నెల్లూరు నాగరాజరావు, నెల్లూరు కే. చారిగారు నాయక, నాయికా పాత్రముల

సురాజ్ మల్ లల్లుభాయి & కో

మిక్కిలి నమ్మకమైన

సీమకమలములవర్తకులు

హిందూదేశమునందున్న వాటి అన్నిటియందు చాలగొప్పది

3:9, కాల్యాదేవిరోడ్డు, బొంబాయి.

14, మొగల్ వీధి రంగూను.

113, ఆదియప్ప నాయక వీధి మదరాసు.

డాకర్ లాల్ & కో., 12, లాల్ బజార్, కలకత్తా.

135, పెద్దబజార్ వీధి, తిరుచునాపల్లి.

బేరములేదు, ఒక్కటేధర, కాస్తాన కొనదలచినవారికి సౌకర్యము

వెలస్వల్పము! ఫలమధికము!!

పూర్ణచంద్రోదయము.

ఇది ఒంగారముతో తయారుచేయబడిన వంట బొవధమని ప్రతివారికిని తెలిసినవిషయమే దీనిని అనేక ప్రయోగములతో తయారుచేయబడియున్నదని వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు ఆయుర్వేదీయ బొవధములలో దీనికి అగ్రస్థానమివ్వబడియుండుటయేగాక, అనుభవజ్ఞులందరు దీనిని సంజీవి తుల్యముగా భావించుచున్నారు. ఇది బలహీనుల పాలిటి కల్పవృక్షము. వ్యాధుల పాలిటి ప్రజాయుధము, మేహములు, క్షయము, పొందుపు, పురాణజ్వరములు, నిక్కాక, నిస్సత్తువు, ఎల్లప్పుడును పాలుయాతిక, క్యాస, కాస, (దస్త) అశీర్ణము, అన్నిమాంద్యము, ఆప్తపీత్రము, అంధత్వ జ్వరము, మూలవ్యాధి, శగరోగము, శుష్కనవ్దము, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులు, మొదలగు సమస్త వ్యాధులను ఖండించుటయేగాక, నరయలప పటుత్వమునుచ్చి దేహమునకు కాంతిని బలమును గలిగించి, పీర్యపటుత్వమును, సంతోష ప్రాప్తిని పుట్టించి, నవయావ్వరమును గలిగించుటలో అద్వితీయమయిన బొవధరాజము. దీనిని తాంబూలములోగాని, తపలపాకులోగాని, లేక ఆయావ్యాధులకు తగు అనుపానములతోగాని పర్యమలేకనే 40 రోజులుగాని, ఇంకా మెచ్చుకాలముగాని నేవించినచో సర్వరోగ వినిర్మూలగుట కేసందియములేదు. 1 తులం 40 రోజులకు వచ్చును. వెలస్వల్పము తులం 1 కి రు 12-0-0 20 మాత్రల సీసా 1 రు. 2-8-0 మకరధ్వజ - పై అన్నివ్యాధులకు మంచిమందు. తులం 1 కి రు 12-0-0 16 గ్రాములు సీసా రు. 1-0-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఇంకా మావద్ద అన్నివిధములగు బొవధములు సిద్ధముగానున్నవి. వ్యాధిగ్రస్తులు తమవ్యాధిని గురించి సంభాషించి తెలుసుకొనగోరినచో, తగిన సలహా నిచ్చెదము

కోరినచో, మా క్యాటలాగను, సుందరముగా మా క్యాలండరును, నుచితముగా పంపెదము.

అడ్రసు—పి. సి. వి. అండు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం

వెరిచేపి—నెల్లూరు జిల్లా.

ఏం మీరు కామినీయా తైలమును మాత్రమే వాడవలెను.

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఎందుకనగా:

కామినీయా తైలము పెంట్లకలకును శిరోజములకును చాల లాభకరమైనది.

కామినీయా తైలము పెంట్లకలు ఊడిపోవుటను ఆపును.

[దును.

కామినీయా తైలము పెంట్లకలు పొడవుగాను, దళముగాను, కాంతిగాను పెరుగుటకు తోడ్ప

కామినీయా తైలము సువాసన తైలము మాత్రమేకాదు, అయితే పెంట్లకలు పెరుగుటకు కావలసిన ఓషధులు ఇందులోగలవు.

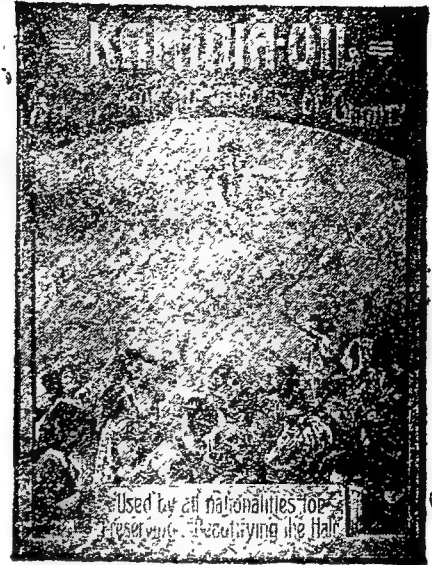
కామినీయా తైలము పుట్టకు చల్లదనమును గలిగించి మెడకు విశ్రాంతినిచ్చును.

యిన్ని సుగుణములు యిందులో నుండుటవలననే యెల్లరు దీనిని వాడుచున్నారు.

ప్రతియొక్కరును తప్పక వాడి, సౌఖ్యము ననుభవింపుడు.

బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0 వి. పి. చార్జి 0-6-0

బుడ్డు 3 కి ,, 2-10-0 ,, ,, 0-12-0



హెచ్చరిక ప్రతిపట్టణమునందును సుప్రసిద్ధమైన ప్రతి దుకాణమునందును విక్రయించబడుచున్నది. అట్లు దొరకనిచో, మోసపోకుండుటకై నేరుగా ఈదిగువ విలీనమునకు వ్రాయుడు. పటుపట్టి కామినీయా తైలమునే కొనుడు.

మీకు శ్రేష్ఠమైన అత్తరు కావలయునా?

అయితే అత్తరు లన్నిటికిని రాజైనట్టి ఓటో దిల్ బహారునే ఉపయోగింపుడు

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లినఅమోఘయైన సువాసన మీ చుట్టుప్రక్కల వ్యాపించును ఇంత మనోహరమైన సువాసన మరి దేనియందును నుండదు.

ఒక దఫా వాడిచూచిన దానియొక్క దీర్ఘసువాసన మీకే తెలియును.

$\frac{1}{4}$ బెన్ను బుడ్డి 1 కి ధర రూ 2-0-0

$\frac{1}{4}$ " " " 1-4-0

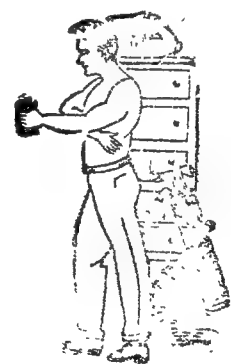
1 డ్రమ్ " " 0-12-0

శాంపిలు సైజు " " 0-2-0

సువాసన కాడ్లు 0-1-0

వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

మీరు దీనిని కొనునప్పుడు ఓటోదిల్ బహారు అను పదమును గమనించి తీయుడు. ఎల్లచోట్లయందు విక్రయించబడుచున్నది.



ఎట్టి బాధ లేక నొప్పియైనను తక్షణమే కుదురును

మీ రెట్టి బాధచే కష్టపడుచున్నను అనగా తలనొప్పి, తిమిరవాయువు, జలుబు, గొంతురాసుట, శాశ్వయందు లేక కీళ్ళయందు నొప్పి, నాడీనొప్పి, బెణుకు, మొదలగునవి త్వరలోను నమ్మకముగాను ఆడ్మాన్సు వైప్రెస్సు సాల్వు నహాయముచే తప్పక కుదురును

ఇది బాధ ఎచ్చటనుండి బయలుదేరునో అచ్చటికిపోయి, బాధను తొలగించి, మీకు సుఖమునిచ్చును.

వేసకునేలు మండి దీనిచే లాభమును పొందిరి.

బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1 వి. పి. చార్జి నేరు. రూ 0-2-0 లుకు సాంపిలుకూడ పంపబడును.

పోల్ పబ్లికేషన్స్:

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

258, జమ్నా మన్జిడ్ మార్కెట్టు, బొంబాయి.

కుదుర్పుటకంటె ఆటంకపరచుటమేలు

ఈ ప్రకారము చేయుటకు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను

జ్ఞప్తియందుంచుకొనుడు

Regd
Trade Mark



Regd
Trade Mark



ప్రతిదినము తాంబూలముతోగాని, విడిగాగాని లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను 1-2 ని సేవించుచుండిన జీర్ణశక్తిని క్రమవరచి గాలి, నీళ్ల చెడుపును అంటనీయక కాపాడును. అనుపానపత్రము మేరకు వాడుటవలన పిల్లలపడిసెము, దగ్గు, ప్రక్కలఈడ్చు, అజీర్ణము, అజీర్ణభేది, జ్వరము, చలిజ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుఎంజా, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, పెద్దవారిదగ్గు, జలుబు, అగ్నిమాంధ్యము, మలబద్ధము, అజీర్ణిచేగలుగు కడుపునొప్పి, శీతవాతమువల్ల గలుగు సంధివాతము మొదలగు వ్యాధులకు సిద్ధామృతము. బాలెంతలకు కస్తూరికి బదులు దీనిని వాడవచ్చును. సంజీవికి సమానమైనది. వ్యాయామము లేనట్టి ఘోషాస్త్రీలకును ఆరోగ్యవర్ధని. 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి పోస్టుఖర్చుతో 0-8-0, 6-కి రు 1-8-0, 12-కి రు 2-13-0, 25-కి రు 5-3-0. రిజిస్టరుచేయబడిన మా వర్తక గురుతును గమనించిన సమాన ముదదు. అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

1 మ|| బాక్సరు ప్రభాకర్ థెలో ఆయర్వేడ్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేట్ ఎఫ్. వై. ఇన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ సైన్సు యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా ఎల్. ఆఫ్ డి శానిటరీ ఇన్ స్టిట్యూటు లండను కన్ సల్టింగు కెమిస్టు, ఎగియరీలేక్, నెం 2, బాంబయి, వ్రాసినది:—తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను ఉపయోగించినదానిలో క్రమక్రమముగ శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యత్యాసము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కల నొప్పి, కడుపునొప్పి, దినజ్వరములు, పిల్లలయీడ్చు, వాయువు ఇవన్నియు గుణమైనవి.

2 మ|| వి. ఎన్. అచ్యుతరావు, సీనియరు నర్సను, మరియు శానిటరీ కమిషనరు, మైసూరు గవర్నమెంటు, వ్రాసినది:—తమచే తయారుచేయబడిన లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను నేనుపయోగించి యున్నాను. ఈ మాత్రలు చాల గుణకరముగ నున్నవి.

3. మ|| కే. కే. విశ్వాసు కవిరాజ్, విష్ణుచక్ర డిస్పెన్సరీ 9-41 వీధి, బుక్కేబజారు, రంగూణ, బర్మా, వ్రాసినది:—తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు నాకును నావద్దకు రాగల రోగులకును సంపూర్ణమైన శ్రేష్ఠి నిచ్చినవి.

4. మ|| పరమేశ్వరరావు మహాదేవజోషి, ప్రిక్షరు, కిర్లూవల్, బీరారు, వ్రాసినది:—లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు బాలెంతలకు చాల మేలు చేసియున్నవి. తోడనే 25 సీసాలను పంపవలయును.

5. మ|| లాల్ సింగు, మీర్జా నబు అసిస్టెంటు నర్సను, సిరోహి, రాజపుటానా వ్రాసినది:—లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను నేను ఉపయోగించుచున్నాను. చాల గుణకరముగ నున్నవి. మరి 12 సీసాలను పంపజేడదను.

6. మ|| సి. ఎన్. మాధవరావు, అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటు మనేరుపోస్టు, చిత్తూరుజిల్లా:—లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలందు సంపూర్ణమైన గుణములున్నవని తమకు సంతోషముతో తెలియజేసెదను.

7. మంజెల రామమూర్తి డిగమరూపోస్టు నరసాపురం తాలూకా:—తమరి కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకు పెద్దలకు చాల గుణకారిగా నున్నవి. పునః 6 సీసాలను పంపవలయును.

8. మ|| హక్రీషన్ షేక్ బేగ్, కొండపల్లి, జిజ్ఞావాడ తాలూకా:—మీ వద్దనుంచి తెప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా పనిచేసినవి. గాన పునః 6 సీసాలను పంపుడు.

9. అప్పపండితులు—బడమిబారుగ్రామం, కార్కళ తాలూకా, ఎన్. కెనరాడ్ ప్రిక్షరు:—తమరి కస్తూరిమాత్రలు నాకు చాలా మేలుచేసినవి. పునః ఆరు సీసాలను పంపప్రార్థన.

10. ఎస్. ఎమ్. బాపుజీ సాయబు బారల్ మర్సంటు మనోకలియా:—తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను అనేకులకు యిచ్చితిని.

చెప్పియుండు గుణమిచ్చినది. గావున పునః 12 సీసాలను పంపగోరుచున్నాము.

11. ఎ. కరియప్పగౌండర్, వి. ఆండిగౌండర్ మనోవల్లియాండవర్ పుదుచ్చి—శుండప్ప శైయంపోస్టు, కోయంబుత్తూరుజిల్లా:—తమ కంటెని కస్తూరిమాత్రలు అనేకరోగములను కుదిర్చియుండుటవలన ఇంకను 25 సీసాలను పంపగోరుతాను.

12. మ|| వరదరాజుపిల్లై, అనన్తి:—తమ లోకామయ కస్తూరిమాత్రల మంచి గుణమును తెలిసికొనినాము. 4 సీసాలను పంపుడు.

13. మ|| కోటిమరి దుర్గయ్య, హెడ్ మాస్టర్ కోటికేసవరం, P.O. రఘుదేవపురం, కోవూరు తాలూకా రాజమండ్రి:—తమరి కస్తూరిమాత్రలు అనేకపర్యాయములు తెప్పించియున్నాను. చాలా పని చేయుచున్నది. 12 సీసాలను పంపుడు.

14. భిషగ్వర పి. వెంకటనరసయ్య, ఎస్. ఎమ్. మెడికల్ హాల్, పొన్నమండపాస్టు:—అయ్యా తమవలన 15-7-26 న తెప్పించిన కస్తూరిమాత్రల 12 సీసాలున్నా అద్భుతముగా పనిచేసినవి. మిక్కుటమగు శరీరనొప్పులు హరించినవి. పిల్లలకు మిక్కిలి మేలు చేసినవి. తోడనే 12 సీసాలను పంపుడు.

15. సాదు వెంకటనరసయ్యగారు, ములక్కాయలపల్లె, రాజంపేటపోస్టు కడపజిల్లా, 23-3-26:—మేము సుమారు అనేకపర్యాయములనుండి 50 సీసాలవరకు తెప్పించియున్నాము. చిన్నవారికి పెద్దవారికి చాల అద్భుతముగా పనిచేయుచున్నది.

16. మ|| తుళ్లూరి కామేశ్వరరావు, ఉపాధ్యాయులు, పేటపాలెం గ్రామం, తెనాలి తాలూకా గుంటూరుజిల్లా:—తమ కస్తూరిమాత్రలు వ్రాయనలవిగాని మంచిపనిని చేయుచున్నవి. సన్నిపాతములమీద నూ పనిచేసినది. గాన 8 సీసాలను వి. పి. గా పంపవలెను.

17. మ|| వెంకటరంగయ్య, బాగరం, నీవూరుపోస్టు, వినుకొండ తాలూకా, గుంటూరు జిల్లా:—తమరి కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగుగా పనిచేయుచున్నవి. గాన యింకా 6 సీసాలను పంపగోరుతున్నాను.

18. మ|| ముత్త్యాల సూర్యనారాయణనాయుడు, పోలీసు నబ్ సస్పెక్టర్ జల్మూరుపోస్టు నరసన్నపేట, గంజాం:—తమరి కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకు చాలమేలు చేయుచున్నవి. పునః 6 సీసాలను పంపుడు.

19. మ|| రాళ్లభండి వెంకటేశ్వరశర్మ, గణపవరం, నత్తెనపల్లి గుంటూరు:—అయ్యా మీ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు నా కుమారునికి అజీర్ణము మొకలైనవి పోగొట్టి, రక్తపుష్టిని గలిగించి చాలా ఆరోగ్యదశయందుంచినవి. గాన యిప్పుడు 8 సీసాలను పంపప్రార్థిస్తూయున్నాను.

అన్ని వ్యాధులకు మావద్ద ఔషధములున్నవి. వ్యాధివివరములు తెలిపిన సలహానిచ్చుచు, తగు ఔషధములు పంపబడును. మా కస్తూరిమాత్రలు శుభాసులో నెం 6 రు బందరువిధిలో ప్యాకంపెనీ వారివద్ద దొరకును.

పాళ్ళపు వెంకటాచల పండితులు, పొవైటరు,
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

శ్రీయుత టి. ఆర్. ఫాకన్ గారి
స్వాగతోపన్యాసము

[illegible]

తెచ్చియున్నాడు. ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటింపజేసే భారతీయులను పరిపాలనయందు భారతీయులను ఆంధ్రాపదమున చలయపరిచి ప్రభుత్వమును ఉద్దేశమెయ్యున్నది. ప్రజా ప్రతినిధులగు మీరు గౌరవాలియందు ప్రభుత్వమునకు సరియైన జవాబు ఇవ్వవలెను. స్వరాజ్య సంపాదనకు ఆంధ్రాపదము విప్లవమున నాపనభయమును. లేకున్న కాపనభయము స్వరాజ్యము కావలెను. ఇది నా ఆభిప్రాయము. చేతులు కట్టుకొని నడుచుచుండి నెఱుంగుచు దయచూపవలయునని విన్నవించుటగూడ తేలిక అవ్వవలెను. స్వాతంత్ర్యము సంపాదించి పౌరుషమును తెలిపి వారాధులుగూడ భారతీయులు ఆత్మగౌరవమును విడిచి వేసి అల్లంబులకు ప్రభుత్వమువారికి జోహారు చేయుటగూడ లేక భారతీయుల హక్కులను అంగీకరింప వలదు ప్రభుత్వమువారిని బహిష్కరించుటగూడ కర్తవ్యమును మీరు నిర్ణయించవలయున్నది.

స్వరాజ్యము భారతీయుల జన్మహక్కునియు తత్సంపదమున కై వీక్షింపనిచేయుచున్నదియు మనము సంకల్పించుకొనిన హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములు అంతమొందవలెను. మనము విజయగ స్వాతంత్ర్యము కోరిన ఒక క్షణములో ఈసాంఘిక జంతువుగా మను అంతమొందింపవచ్చును. మనలను అభిగతిపాలు చేయుచున్న ఈ సాంఘిక దుర్భిమాన పితృత్వమును పారద్రోలవలెను. అస్పృశ్యులను సోదరులరే అవలించి దగ్గరకు తీసికొనవలెను. భవిష్యత్తును వీలవలెను, భారతదేశమునందలి అన్ని సంఘములవారికిని కాంగ్రెసు మహాసభ జాతీయ స్వాతంత్ర్యమునకై జోహారుచున్న ముఖ్యమంత్రియగు పనిచేయవలెను. కాంగ్రెసునందు ఏర్పడిన విభేదములు చింత కలుగజేయుచున్నవి. ప్రముఖులగు జయకరు, కేల్కర్, మాంజి, అనీ, లాలాజీ, మాకావ్యాజీగార్లు కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ఆమోదించుటకు వివాదకరములగు విషయము.

మన బాధ్యత

దేశవర్తిత్వమున 1926 సంవత్సరము గొప్ప సందిగాహము కలుగజేయునని స్వాతంత్ర్య సంగ్రామయోధులకు దేశభింధు చిత్తకంజనదాసుగారు జ్యోతిషము చెప్పియుండిరి. నిజముగ ఒక గొప్ప సమస్యను పరిష్కరింపవలసిన బాధ్యత మన కిప్పుడేర్పడినది. సహకారము అసహకారము, దాస్యము స్వాతంత్ర్యము, పరాధీనతగూడ లేక అతిబలవిశ్వాసము ఏదికర్తవ్యమో పాదము నిర్ణయించుకొనవలెను. భారత భావిక మినిస్టరు ముఖై ఆధారపడియుండును. భారత ప్రజలు మినిస్టరును ఎదురుజూచుచున్నారు. అందరు వికమత్వముతో పనిచేయులసిన సమయము వచ్చినప్పుడు మనలో మనము తగవులాడుకొనుట అర్థవాయకము. రాజకీయములందు భిన్నాభిప్రాయములు ఉండవలసియు. కాని భిన్నాభిప్రాయములను ఆధారముగైకొని ఒకరితో నొకరు తగవులాడుచు మన ప్రతిపక్షులకు బలము కలుగజేయుట ఎంతకామ్రము తగిన కార్యము. భేదములను వదలి మన శత్రువుల నోడింప వికమత్వముతో పాటుపడుట ప్రధానము కదా!

గాంధీమహాత్ముడు మరల నాయకత్వము వహించవలెను

ఇట్టి సందిగాహనయందు గాంధీమహాత్ముడు మరల నాయకత్వము వహించవలయునని విషయముతో కోరుచున్నాను. కామరూపమున రిడియము నివసించిన వారు గొట్టెల యొద్దను సామెత నూవారు చెప్పుచుండురు. విశ్వాసముతో మా రాజకీయ నాయకుని అనుసరించుట గొట్టెల స్వభావము. కావున ఈసాంప్రదాయముననుసరించి హిందువులు మహమ్మదీయులు తమ విభేదములను వదిలి సోదరప్రేమతో, పూర్వము రియాల సబర్బుతి గొట్టెల యోగిన అనుసరించు గొట్టెలమైన ధర్మములు.

ప్రజ్వరహిత అసహాయోద్యమము

చూచుటకు విన్నదిగనడుండుంటును భారతజాతీయ జీవితమునకు నిర్వహణమై యున్నది. దుర్మనాడైనను వహాశక్తిగల స్వర్ణమును, మానవ శక్తియును ఆంధ్రాపదమునకు రాబువు చక్కయను నిరంతరము త్రిప్పుచు కోట్లకొలది భారతీయులను మూలముననున్నాడు. భారతదేశపు ఆర్థిక దారిద్ర్యమును వెడల్పింపవలెను. స్వాతంత్ర్య ఆద్యమును ఉన్నతముల మొదలగున్న సామ్రాజ్యకాంక్షను రూపుమాపగల దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమ విధానమును ఈరాబుపు పరిశ్రమముగ్రహణ కనుముగ వ్యధిపెందింపగలము.

సోదరులారా! సోదరివణులారా! భారతజాతీయమన సంక్షేమభావిత, స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు స్వేచ్ఛని కార్యక్రమమును నిర్ణయించు బాధ్యత మీపై నున్నది. దేశమును అభిగతిపాలు చేయుచున్న ఈ సాంఘికజంతువుగా మను అంతమొందింప తగువిధానము నిర్ణయించు బాధ్యత మీపై. మీ ఆదర్శములు సాంఘికవిభేదములు అంతమొందవలెను. జౌదార్యముతో కూడిన మీ నిర్ణయములందల రాజకీయక్షుల కుట్రలు అంతమొంది అందరుగలసినవిచేయుటకు అకాశమేర్పడవలెను. మీరు ప్రకటించు స్వార్థత్యాగము జాతీయజీవమునకు పునాదిగ నుండునెను.

మీరు స్వరాజ్యమునకు దారిమార్చి దుర్బలయందు కూడ ఉత్సాహము పురికొల్పి, నిరాశజేందియున్న భారతీయులయందు నూతనోద్రేకము పురికొల్పట మీ బాధ్యతయై యున్నది. పవిత్రముగు యీ మాతృభూమి పరాధీనరాలై యుండగూడదు. స్వాతంత్ర్య సంపాదనకై వెనుదీయక ఘోరముగు పోరాటము జరుపవలయుననియు మీగు నిశ్చయించుకొనవలెను. మనచురము సమదేశముతోడను ఉత్సాహముతోడను వికమత్వముతోడను కలసిపనిచేసిన అచిరకాలములోనే స్వాతంత్ర్యము సాంగలగునని నాకు గాఢముగ విశ్వాసమున్నది. దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమము అచిరకాలముగనే ఆత్మరక్షకరముగు ఫలముల నొసగెను. ఈఉద్యమము భారతీయులను పౌరుషవంతులగు నొనర్చినది. స్వాతంత్ర్యప్రియులగు నొనర్చినది. ప్రభుత్వమువారి కఠిన శిక్షలను శాంతముగ భరించు శక్తిని మనకు కలుగజేసినది. ప్రపంచమున కడుదుర్బలలమైనను, ప్రపంచమున ఆత్మధీమను అధికారము బలముగల

ప్రియవారి కమరకంకశక్తి మనకు కలుగజేసినది ఈ దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమమేకదా. ఈ స్వాతంత్ర్యసంగ్రామమున అవాంతరము లేగ్వలెను, మనము నిరాశచెందక మహమ్మదీయ కవిపుంగవుడు చెప్పిన ఈ క్రిందివాక్యములను జ్ఞాపకమునందుకొనవలెను. "ఇ గ్యుక్ నాయుదువా, ఇయ్యనా ప్రయ్యాన్" భగవంతునిపై విశ్వాసముంచి భగవద్విశ్వాసము వనపరించి ప్రపంచము జరుగగలవనియు, సత్యమే విజయము గాంచుననియు నమ్ముచు పనిచేయవలెను. అసహాయోద్యమమున మేము కొంత పనిచేసినందునను ఆసామ్రజ్య ప్రారంభ ప్రభుత్వక్షుల అనుభవించియుండుటచేతను, స్వరాజ్యసంపాదనవిషయమెచుక గలఉత్సాహము మును నేడు మీకు స్వాగతమొసగ అర్హత మాకు ఏర్పడినది. ఈసందిగ సమయమున దేశపు భావికొని నిర్ణయించవచ్చును. మీకు మరల స్వాగత మొసరుచున్నాను. మాలోపములను తన్నించి ఆవరింపవలయునని కోరుచున్నాను.

41-వ భారత జాతీయ మహాసభ

శ్రీమతి సరోజినీదేవి అధ్యక్షతాధికారమును శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారికి వశపరుచుట

భారత స్థాయిసంఘసభలో నిన్న 24 వ తేదీని జరిగిన వివరములు

బ్రిటను కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు పంపిన తంతివార్త

విషయనిర్ణయసంఘసభా సమావేశము

శ్రీధానందస్వామి మరణముగూర్చి నాయకులు లుపన్యసించుట

24-వ తేదీని పాండినగరమున శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షతక్రింద భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ ప్రారంభమయినది. శ్రీధానందస్వామి మరణముగూర్చి మొదట శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు మాట్లాడిరి. పిమ్మట ఆమెకొరంగ గాంధీ మహాత్ముడును మాలానా మహమ్మదాళిగారునుగూడ కొంతవడి ముచ్చటించిరి.

శ్రీమతి సరోజినీదేవి

"స్వామిజీ దేశభక్తులలో నగ్గగణ్యుడు దేశారాధన దీక్షితుడు. స్వాతంత్ర్యసంగ్రామరంగమున వెనుకకు మరలని మహాధీరుడు. నిమ్మజాతులకు రెక్కపు మిత్రుడు పతితులకు సానుభూతితో సహాయము చేయు దయావంతుడు అనాధలకును వీలకును ఆప్తబాంధవుడు స్వామిజీ వ్యాధిలన మహాసభకు రాజాలకపోవుటలన దేశమున శాంతిని వికమత్వమును నెలకొల్పవలెనని మొన్ననే మనకు విజ్ఞప్తి లాగ్వకముగు సంకేతమును పంపెను. భారతజాతికి అగూల్కాభరణమునదిన స్వామిజీపవిత్రజీవనమును ఒకపాఠకుడు క్రూరుడై హరించెనను దుర్మార్గ గౌరవితీ వచ్చుచుండగ దానితోనే మన మవిముట తలపించినది. దుఃఖాలితో ముగిసిన మహావిశ్వాసముగూర్చి అపహేళనజేయుట సహజము. కాని నిజముజూచినచో ఈదారుకార్యమునకు పాపియగు నాహంకారదోషమే బాధ్యుడగునగాని ఆతని మతాచలంబులను మహమ్మదీయులందఱును యిందుకు బాధ్యులుకావలెను. కాని మహమ్మదీయు నాయకులందఱు ఇట్టి దారుకార్యము, ఇట్టికార్యాల నొనరించుటకు వెలయునట్టి శ్రీచరుగు ద్వేషమును కలుగజేయుట వాస్తవములకై యలసె ప్రాత్యసాములనుగూడ స్వప్నవాక్యములతో అంకించి బంధించుకొని ప్రకటన చేయవలెనని వారిని గోరుచు నాకును వివాదముగూడ పొక్కుగలదు. మనము టిక్కా ప్రభువును ప్రారంభించుటకు ప్రార్థనను స్వామిజీవ్యాధిలన హిందువులు మహమ్మదీయులు మున్నగు భారతీయులందఱును హిందువులను దుర్మరసంతాపమును తలంపగలగున స్వామిజీ కుటుంబమునకు తెలియజేయుట ప్రభుత్వ కర్తవ్యమైయున్నది. 1919 లో అల్లంబులు జరిగినపుడు స్వామిజీ నిర్ణయముగ ఘోషించెనుకల సనీపాటులకు తన నష్టస్థలమును గరిగా నర్పించి జంతు లేకుండ వాటియెటులు నిలచిన వహామోధుడెను ఓడయముమీకందరమును జ్ఞాపకముండగలవనియే నేను న నిర్ణయ మహమ్మదీయులకు పరిశ్రమగు భిన్న జమ్మినానీదు వేదావైవండి ఉపసంహించుటకు మహమ్మదీయు నాయకులతో కోరవలసిన హిందూనాయకుడు శ్రీశ్రీధానందస్వామి యొక్కదే దీనిబట్టియే మహమ్మదీయ నాయకులకు స్వామిజీపట్ల కట్టికరణము లెవరో స్పష్టముగ తెలియగలదు. నేడు మనకు కలిగిన దుఃఖోద్రేకములన మహా

మ్యోయుడు స్వామి మరణమునకు కారణమయ్యెనను యాదృష్టిక హేతువులన మహమ్మదీయ సంఘముపై పగ సాధించవలెనను యాహావేళము మనకంత మాత్రము కలుగగూడదు. భారతదేశమునందు పరస్పర మతాభిమాన సంబంధముల నుద్దేశమున కఠితమైన పక్షము భారత జాతీయమహాసభయొక్కటియే. అవిభాజ్యముగు జాతీయమును గూర్చి సమావద్యసభము సమాన ప్రయత్నము సమాన విజ్ఞానము పరస్పర విశ్వాసము సహనము స్వామియు మున్నగువానిపై నాధారపడి పక్షముగ నుండగల హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి యనబడు శాస్త్రవేద విశ్వాసము జాతీయమహాసభాసభ్యులు స్వామిజీ ఘనతీర్థకు నిర్మింప గలరని యీ సభాసారాంశమయినదగు. అనువాక్యమునుగూడ మనము పంపబోవు పమామర్మ తీర్మానమునందు చేర్చవలెనని నేను కోరుచున్నాను. నిప్పటికైన భారతదేశమున జాతీయస్వాతంత్ర్యం కలుగవలెనన్న స్థిరముగ నైకమ్యము ముఖ్యముగ నేర్పడవలెనుగాన అందులకు మిరందరును మహాదారభావముతో పూనుకొందురని మీరు నాకు వాదన మొసంగ గోరెదను మీ భక్తిని స్వామిజీ కుటుంబమునకు మీ పక్షమున తెలియజేయుటకు నా కనుమతి నొసంగ గోరెదను అని సరోజినీదేవి నుజివెను.

మహాత్మ గాంధీ

సరోజినీదేవిగారు కోరిన ప్రకారము మహాత్ముడు పిమ్మట నిలుల సుదీపము మనసేనానియు మన మిత్రుడును భారతమాత సేవకుడు నగు స్వామిజీ దీపంకతుడయ్యెను. ఇందులన భారతీయులు ముఖ్యముగ హిందువులెంతమాత్రము కినుకజేందగూడదు. శాంతియును పరిశ్రమింపగూడదు. హిందూ మహమ్మదీయ సంఘములకు సమరము స్పష్టముగ ప్రకటించబడినవని దీనినిబట్టి యూహింపగూడదు. స్వామిజీ మరణవార్త నాకు వింతిగకనబడలేదు. అందులన నేనుసంతాపమును గూడ చెబుపడదు. ఇంతకంటె భిన్నముగు మరణమును స్వామిగూడ వాంఛించి యుండును. (అసమగ్రము)

హంబానా మహమ్మదాల్

"ఉచితజ్ఞులగు మహమ్మదీయులందరి పట్లను యిదియత్వంత ఘోరముగు దారుకార్యమని నేను స్పష్టపరచుచున్నాను. మహమ్మదీయుల దృష్టాంతమునగూడ నిది నీరతిమముగు కార్యమేయగును. వ్యాధిగ్రస్తుడై లేనలేని సిద్ధియందున్న మహమ్మదీయుల స్వామిజీని వంచింది హంతకుడు శధింపుట కంటె రక్షణకృత్య మేదియునులేదు. ఇట్టి దారుకార్యము నా హంతకుడు జరుపుచు కారా మేమో తెలియగోరి నేను ఢిల్లీకి తండ్రివార్త పంపితినిగాని, కారా మేయననుగడ యిది యత్వంత నీరతిమముగు కార్యమేయగును. మహమ్మదీయులలో నెవనినైన శధింపుటలక యీ మహాపాతకమునకు ప్రాయశ్చిత్తము కలుగనని మీకుతోచినచో యీదారుకార్యములను నావతిమనకు ప్రాప్తించిన ఈమహాపాతకమునకు ప్రాయశ్చిత్తముగ నాప్రాణముల నర్పించుటకు నేను సిద్ధముగ నున్నాను. హిందువులలో నెవ్వరయిన నమ్ముతుపాకతో కార్మిచంపవచ్చును. గౌరవాలతో నెట్టితీర్మానములు జరుగునో చూచుటకే నేని చటికింత దూరము వచ్చితిని. ఒక

వత్సరము పాటు శాసనసభలలో ప్రయత్నము చేసిన పిమ్మట శత్రువుల సేద్యమును తగినయేర్పాటులను జేయుటకు పూనుకొనవలెనని కాంగ్రెసు మహాసభవారిని నేను కోరవలసివచ్చింది. భారతదేశమునకు శత్రువులు హిందువులను మహమ్మదీయులను గారు. మనము హిందువులను కాము, భారతీయులను కాము, మనమందరము భారతీయ శాసనము స్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరుచున్నాము. అనునట్టి భావము భారతీయులందరిలోను జేసినవల కలుగగలవో అట్టి యొకమత్యము దృఢముగ నేర్పడగలను. వన మానసములు నిష్కల్మషములై పరిశుద్ధములు కావలెను." అని మహమ్మదాలీగారు నుడివరి.

సరోజినీదేవిగారు అధ్యక్షతాధికారమును వ్యజించుట

"1926 సం॥ చాలకష్టములతో గూడియుండెను. అది ముగియునపుడుగూడ ఘోరపరిణామముతోనే ముగిసెను. ఈ వత్సరమున అనేక ముఖ్యవిషయములు జరిగినవి. కాంగ్రెసుకు కొన్ని గొప్పవిజయములు కలిగినందుకు మన ముస్సొంగదగును. కాంగ్రెసువారు శాసనసభల యెన్నికలకు అభ్యర్థులను నిలుపుట వివేకులని కొందరు అవివేకులని కొందరు తమతమ ఉద్దేశములను బట్టి విమర్శించియుండినను కాంగ్రెసుచరిత్రలో కాంగ్రెసువారు ఎన్నికలకు పోటీజేయుట కిదియే తొలిసారి. మాడురాష్ట్రము లో నియోజకులు కాంగ్రెసుపట్ల తమకుగలభక్తిని బాగుగ వెల్లడించి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే పోషించుచు నెన్నుకొనిరి. ఇతర రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసువారు పోషించుచున్నట్లు స బడకపోవుటకు కుటుంబ కలహములే కారణముగాని ప్రజలకు కాంగ్రెసుపై అభిమానము తగ్గటకు కారణముగాదు. కుటుంబ మనందలి సోదరులందరు నేటిభవించి కుటుంబ శత్రువు నెదుర్కొనుటకు బదులుగ సోదరు లాండోరులపై కత్తిమాయుట వలన యాయనకము కద్దినది. ఇండియను పార్లమెంటు అనబడవలసిన కాంగ్రెసుమహాసభ పక్షమున అకలంకముగ తమశక్తిని వెల్లడించినవారిని నేను మనఃపూర్వకముగ ప్రశంసించుచున్నాను. ఇతరరాష్ట్రములవారు గూడ యిటుపైనే చిరిపవలసివచ్చిన అనుసరింప గలరని నమ్ముచున్నాను. భారత శాసనసభలోను రాష్ట్రీయ శాసనసభలోను నిరంకుశోద్యోగముల విధానమును ప్రతిపదింపబడుచు ప్రజాప్రతినిధుల కర్తవ్యముగ నేర్పడినది. ఆ ప్రతినిధులనును కొంచెమైన జారవిడువగూడదు. ఇంకను ప్రతినిధులనునే మరియు నింతకంటె అధికముగ ప్రతినిధులనునే సాగించుచుండినను గూడ చాలదు. శాసనసభలలోని టుల పని జేయుచు దేశమునందు గూడ జేయవలసిన పని చాల పోషించుచున్నది. ఎన్నికల ఆంధ్రోళనము ముగిసినది గావున 1927 లో ప్రజా నాయకులందరును తమ దృష్టిని గ్రామముల వంకకు మరచి సోదర భావముతో గ్రామస్థులతో గలసి పని జేసి గ్రామాభివృద్ధిని కలిగించి భారతదేశమున విశిష్టత్యమును సామరస్యమును మరలసమగ్రముగ నెలకొల్పవలెనని ప్రపంచము నకు వెల్లడింప గోరెదను. ప్రత్యేక మతాభిమానమునంతరించి అఖిల భారత దేశాభిమానము వేయి మడుగుల లభికము గావలెను. జాతిమత వర్గాది సాంకేతిక చిహ్నములను దిగ నాడి భారతీయైకత్వామునే దేశీయులందరు ధరించినపుడు కాంగ్రెసు మహాసభ చేయగలపని కోటిగ్రామములధికమును. ఎల్లవారును జాతీయ పతాక చాయనే ఆశీర్వాదలెను. జాతీయ పతాకము కొరకు ప్రాణములైన అర్పింప సిద్ధముగ నుండవలెను.

ఇప్పుడు యామహాసభకు అధ్యక్షతనహింపనున్న విఖ్యాతచరిత్రులగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు అట్టి సమగ్రతను జాతీయతాస్వరూపమును మీకు జూపగలుగుదురగా! వారు పెక్కు రంగములలో నధిక విఖ్యాతిని బడపియున్నారు. వారొకరినొకరు త్యాగ మపారము. సామర్థ్యములనను, దేశభక్తివలనను, ధైర్యమువలనను, త్యాగమువలనను యామహాసభ తపవని ననుష్ఠించుచు సర్వవిధముల నర్హులైయున్నారు. మాతృదేవతా పాదారవింద సాన్నిధ్యమునందు నేను సమర్పింపగల్గినవి వివేకముగాదు, ధైర్యముగాదు, బలముగాదు. అది ప్రేమయొక్క టిగ్గు సర్వపాప పరిహార పటిష్టమున నాపనిత్ర ప్రేమనే నేనాహవాదం కర్పించితిని." అని సరోజినీదేవిగారు నుడివరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షత నహించుట

"అకాల బలవన్మరణమునకు పాల్పడిన శ్రీ శ్రీ నానంద స్వామిని నేను పెక్కువెత్తరములనుండి యోగియియున్నాను. ఆర్మంగుజ వాయుకులుగను, నిమ్మ జార్జిదాగుకులుగను స్వామిలవారు స్వమతమునకును స్వదేశమునకుగూడ సునకున నేవ జేసియున్నారు. ఇట్టి మహనీయులు దారుణమరణమునకు పాల్పడినందున మనము గాఢముగ సంతాపమునునుంచుటసహజమే

గాని అందువలన మాతృదేశ సేవయందు మనము విముఖులము కాగూడదు. ద్వ్యుదీప్తత్యాహముతో దేశసేవకు గడంకుట యేమనకు కర్తవ్యము. హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి మనము సిగ్గు కర్షించుటయే శ్రద్ధానందస్వామికి ఉద్దేశమును సాగ్ధికచిహ్నములు నిర్మించుటయగును. 1927 లో నేను హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి సిగ్గు కర్షించుట దేశమునందు ఏర్పరుపబడును గాక. నేను అగ్గ్యక్షపవనిని త్యజించి నమన సోపరి సరోజినీ దేవిగారు దేశసేవకు దీక్షబాని విశ్రాంతియన నెట్టిదయో నెరుగవలెను. సునకున నేవ జేసియున్నారు." అని శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివరి.

అటుపిమ్మట భారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు నివేదిక మును సమర్పించిరి. అది నిన్నటి పత్రికలో ప్రకటింపబడెను.

ప్రతినిధి గుసము

ప్రతినిధి గుసమును రూ 1 నుండి రూ 10 కి పోచింపవలెనను తీర్మానము ఓటునకు పెట్టగ 40 మంది అనుమతులు కిరీరధ ప్రతిపాదులగు నుండుటచే తీర్మానము నెగ్గెను.

విషయనిర్ణయసంఘసభగ మారుట

అటుపిమ్మట భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ విషయనిర్ణయసభగ మారినది. కార్యక్రమేమియు నేను జరుగలేదు. లేపుమధ్యాహ్నము 12 గ. మరలవిషయనిర్ణయసంఘసభజరుగును.

శాసనసభా కార్యక్రమ తీర్మానము

విషయనిర్ణయసభ ద్వితీయ దినసమావేశము

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారిచే నేర్పరుపబడిన ఉపసంఘమువారు శాసనసభలో అవలంబింపవలసిన విధానమునుబట్టి ఒక చిత్తు తీర్మానమును సిద్ధపరచిరి. దానిని జూడగనిదివరకు స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆవలంబించుచున్న పద్ధతిలో సభికముగ మార్చేమియును అనుపడలేదు. 25 వ తేదీ మధ్యాహ్నము జరిగిన విషయ నిర్ణయ సభలో భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి పక్షమున పండిత నెహ్రూగారు యాదించు తీర్మానము నుపపాదించిరి:—

"ఎన్నికల సమయమున కాంగ్రెసువారు చేసిన ప్రకటనమునందలి పద్ధతిని అనుసరించి కాంగ్రెసువారు యాదించు తీర్మానమును ఆమోదించడమైనది.

జాతీయభివృద్ధికి సాధకములగు అన్ని విషయములనును ఆత్మ విశ్వాసమును జాతీయభివృద్ధికి నిరోధకములగు అన్ని విషయములలోను ప్రతిఘటనమును మనకు ముఖ్యాధికారములు గ నుండవలెను. భారత శాసనసభలోను యితర శాసనసభలలోను దొరతనమువారును యితరులును స్వరాజ్య ప్రాప్తికి నిరోధకములగు కార్యములను చేసినపుడు ప్రతిఘటనమే కర్తవ్యము.

(1) ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కెలకు (నేషనలు డిమాండు) దొరతనమువారు సరియగు ప్రత్యుత్తరమొసగు వరకును అనగా ఆయుత్తరము సంతృప్తికరముగ నున్నదని కాంగ్రెసుమహాసభ వారుగాని, భా. కాం. సంఘమువారుగాని నిర్ణయించువరకును మంత్రివత్తులను దొరతనమువారుగల ఇతర ఉద్యోగములను వేసిని గూడ శాసనసభలలోని కాంగ్రెసువారు స్వీకరింప గూడదు.

(2) దొరతనమువారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చువరకుగాని కాంగ్రెసుకార్యసంఘమువారు మరొకవిధముగ నిర్ణయించువరకు గాని, యాదించ వలార్చుకాని విషయములపై లోబడి శాసనసభలలోని కాంగ్రెసువారు సప్రయలు నిరాకరించుచుండవలెను. బడ్జెటులను నిరాకరించుచుండవలెను.

(3) నిరంకుశోద్యోగులు తమఅధికారములను బలపరచు కొనుటకు ఉపపాదించే చట్టములనున్నింటిని తిరస్కరించుచుండవలెను.

(4) జాతీయత సరియగుపద్ధతి వర్ణింపబడిన కొండుటకును ఆరేక న్యూనాయక హరిత్రామిక వాణిజ్యాది విషయముల అభివృద్ధికిని సాధకములగు చట్టములను తీర్మానములను ఉపపాదించుచు బలపరచుచు నుండవలెను.

(5) భూస్వాముల హక్కులకు భంగముకలగకుండు న్యూన సాయమున రియతుల స్థితిని భారతీయులకును పెర్మింపు సెట్టుమెంటు మున్నగునానిని జేయుటను తగిన ప్రయత్నములు జేయుచుండవలెను.

(6) భూస్వాములను రియతులను పరిశ్రమలనుజ మానులనును సహకారమున వర్షపరము చుట్టానినను కలిగించుచు కృత్యమొనర్చునాయపు పనులజేయు పనివార్షిక యొక్కయొ యద్రోశాలలలో పనిజేయు కార్మికుల యొక్కయొ హక్కులను కాపాడుచుండవలెను.

కమ్యూనిస్టుపక్షమువారి సందేశము

కాంగ్రెసు సన్మానసంఘము. కంపుట

"భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు మిక్కిలి గొప్పప్రయత్నము జరుగవలెనను విషయమును డ్రెటిమక మ్యూనిస్టు పక్షమువారు బాగుగ గుర్తించియున్నారు. విదేశీయ పరిపాలనా శృంఖలాబంధములను తేపుకొనుటకు కోటకొలది భారతీయులు అప్రతిహతముగ డిగ్రీతోను నిర్దుష్టమునను గు ధియ్యముతోను పరిచేయుచున్నందుకు జేయు చాలసంతసింపచున్నాము. భారతీయములు సామ్రాజ్యవాదులతో రాజీబములు భారతీయప్రజలను వంచించుచు యగును. అఖిలభారత జాతీయస్వాతంత్ర్యము కొరకు ప్రారంభింపబడిన మహాసభమును భారతీయులలో కొద్దిమంది వివ్యాధివలన ప్రత్యేకాధికార గౌరవములను సంపాదించుటకు జరుగనట్టి నీన మరు కుట్రగ మార్చుటయోగను. భారతీయులలో ప్రస్తుతము నూటికి యిద్దరు వంతున మాత్రమే కలవోటరు లను మోసపుచ్చి ప్రజలనుండి వారిని చీలదీయుటకే సంస్కరణములనుఅటామ్యును సృష్టించి రని భారతీయ నాయకులు గ్రహింపవలెను. భారతదేశమందు కోట్లకొలది ప్రజలకు ఓటునిచ్చు సభికారము కలుగనంత కాలము శాసనసభల కెట్టి యధికారమున్నను అని సామ్రాజ్యవాదుల యిష్టానుసారమే తీర్మానములను చేయుచుండుననియు భారతీయులను వంచించుటకే కారణమగుననియు నాయకులు గ్రహింపవలెను. అను సందేశమును డ్రెటు కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారుభారత కాంగ్రెసు సన్మానసంఘమునకుబంకిరి క్రిందపెను



పండిత మధన మోహన మాలవ్యాగారు

హిందీసమ్మేళన, హిందూమహాసభాధ్యక్షులు

హిందూ మహాసభ

27 28 29 తేదీలలో జరుగును

పండిత మాలవ్యాగారు హిందీసమ్మేళనమున చరగానె హిందూ సమ్మేళనమును హిందూ మహాసభ విషయగ జరుపుటను గూర్చి సంభాషించిరి. అందులకు వాంగీకరించిరి. ఈనెల 27 న తేదీ మధ్యాహ్నము సభ ప్రారంభమున 28, 29 తేదీలో గూడ నీ సభ జరుగును. కాపుర యీసభకు రాగోరు ప్రతినిధులు వెనుక చెరిగిన ప్రకారము 28 తేదీకాక 27 తేదీ కే. పిల్లింగు మెయిలులో హింపవనగరము చేరవలెను. ఈ సమ్మేళన సభకు పండిత మాలవ్యాగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. పండిత హేమచంద్ర గోస్వామి గారే సన్మాన సంఘాధ్యక్షులుగ నుండురు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘముల

తగదా

మోకతాలిగారిచే కేటావబడిన పేర్లుగలవారిని

విషయనిర్ణయ సభకు రానిచ్చుట

సంయుక్త రాష్ట్రములలో రెండు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము లేర్పరుపబడుటవలన పండిత మాలవ్యాగారు ముటకు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమునాగు డా॥ మాంజి, జాబూ రాజేంద్రప్రసాదు కె. ఎల్. రాయగార్లు ముఖ్యవర్తులముగా నేర్పరచిరి. 25-వ తేదీ ఉభయముల హిందునగరములో పిరు ముగ్గురును హిందునగరముల మూంకారి బసలో విచారణల జరిగిరి. పండిత సంఘముల ప్రతినిధులను చాలసేపు వాదించిరి. కాని ముఖ్యవర్తులు తీర్పును నిర్ణయింపజాలకబోయిరి. అంతవరకును మాలానా మోకతాలిగారిచే తలపబడిన కేర్లుగల భా. కాం. స్థాయిసంఘ సభ్యులను విషయనిర్ణయ సభకు రాని వ్వవలెనని ముగ్గువర్తుల ఉత్తరువుజేసిరి.

ప్రశ్న : మహారాష్ట్రలోని గణపేశ్వరములలో ఏ రథపువైవస్వతము, ఏ నాగబలైవస్వతము, యింక ఏమాదిరియైనవను, ఏగము భర రూపు 7. ప్రకారము గణేశ్వరము ఒకటికి యియ్యబడును. ప్రతి గణేశ్వరము, ఒక పట్టు కెత్తిపట్టుతో పంపబడును. ఈ సమయము తేల్పవద్దు! ఈ తరుణము మరువవద్దు!!

వినిపించును: స్వామి హాను, తపాలు చెట్టై 508, పి. టి. మద్రాసు.

Te Address: "SATYAWORKS."

SRI LAKSHMI WORKS,

MANUFACTURING JEWELLERS, GOLD & SILVER SMITHS,

"Workshop" 2-19 Kope Venkatachala Iyer St., G. T. MADRAS.

"SHOW ROOM" 8,

వెండి, బంగారం నగలు, కాపులు, సీమకమలములు చేర్చి కట్టబడిన నగలు యితర సామానులు
సిద్ధముగా నున్నవి. హాజరులో లేనివి అర్దరిచ్చిన తక్షణమే తయారు చేసి యివ్వబడును.

(ఈ ధరలు వర్తకులకు మాత్రము)

			తు. మొదలు	వరకు	రకములు.
1. కూజా టవ్వరులు	6	20	6
2. పట్టె టవ్వరులు	10	25	4
3. అయిసు టవ్వరులు	10	25	4
4. సోడా టవ్వరులు	15	25	3
5. పట్టె పేలాగిన్నెలు	5	25	7
6. సాదా పేలాగిన్నెలు	5	25	7
7. పూనా గిన్నెలు	2	20	7
8. కాఫీ కప్పులు, సానర్లు	18	30	6
9. పంచపాత్రలు	10	20	3
10. డబరా గిన్నెలు	10	15	2

యితరవరకు వక పాళకు తక్కువలేకుండా అర్దరు యివ్వవలయును.

కూలి 100-కి (పయి మెరుగుమాత్రం రు. 10 0 0 చేదారం లేక తరుగు 100-కి రు. 3 0 0

" (లోపలమెరుగు చేసినది) రు. 11 0 0 " " 4 0 0



	తు. మొదలు	వరకు	తు. 100-కి కూలి.	తు. 100-కి తరుగు.
11. అయిసు కప్పులు	...	10 ... 50	40 0 0	6 4 0
12. టీసెట్లు (కంప్లెట్లు)	35 0 0	4 0 0
13. పైలు కూజాలు	...	50 ... 100	16 0 0	3 0 0
14. తాంబూల పట్టెలు	...	25 ... 60	18 0 0	3 0 0
15. సాదా పన్నీరు చెంబులు	...	15 ... 30	35 0 0	4 0 0
16. చందనం గిన్నెలు	...	8 ... 30	35 0 0	4 0 0
17. కంచాలు	...	30 ... 100	10 0 0	3 0 0
18. మందార ఆకులు, దామర ఆకులు	...	50 ... 125	16 0 0	3 0 0
19. టిఫ్ఫా ఆకులు	...	10 ... 20	25 0 0	3 0 0
20. క్యాష్ పెట్టెలు, పుస్తకం పెట్టెలు, తిరునుణి పెట్టెలు	...	30 ... 75	40 0 0	4 0 0
21. సోఫా డబ్బీలు, పాడనుడబ్బీలు, నక్కపొడి డబ్బీలు	...	8, 10 ... 15, 16	25 0 0	4 0 0
22. స్వవరు వేసులు (Flower Vases)	...	20 ... 50	25 0 0	4 0 0

యితరవరకు నకపాళిము వెండికి తక్కువలేక అర్దరు యివ్వవలయును.

ముఖ్యగమనింపు:- మిగుల సీమకమలములు యితర మణులుకు మతింపు కావలసినప్పుడు, వాటిని కట్టవలసినట్లు మమ్ము
ను మునునకు వితీయండు మిగుల కావలసిన సహాయము చేయుటకు సిద్ధముగా నున్నాము.

ఎం. సత్యనారాయణాచారి, ప్రొవైటరు, శ్రీ లక్ష్మీ వర్క్సు, నగలవర్తకులు,

పరిశ్రమశాల, 2-19 కోపు వెంకటాచల అయ్యరువీధి జార్జిటౌను మద్రాసు

ప్రదర్శనగదులు, 8

ప్రజలు తమ స్వలాభముకొరకు ముఖ్యముగ చదువవలెను!



మేము నగలు వర్తకముచు నవీనవర్తకులై ప్రారంభించి ప్రజలకు నమ్మకమును, తృప్తిని గలిగించుచున్న విషయము స్థానికమునుండి మాత్రో లావాదేవీ చేయుచు, మాకు అమితప్రోత్సాహము నొసగుచున్నట్టి మా కాతాదారుల లండనికిని బాగుగా తెలియును. ఇదివరలో మేము తయారుచేయుచుండునట్టివాటికం తెను ప్రస్తుతము యింకను కొన్ని నవీనవర్తకుల ననుసరించి నూతనయంత్రములు, నిపుణులైనట్టి మరి కొందరు పనివాడ్రచే నగలును, యితర సామానులను తయారుచేయుచున్నాము.

మీకు తప్పక మునుపటికంటెను ఎక్కువ ఆనందము, తృప్తి కలుగును.

ఇదివరలో మావద్ద బేరముచేయనివారు, ఒకసారి మావద్ద బేరముచేసినను లేక మాత్రో లావాదేవీ చేయుచున్న మా కాతాదారుల నడిగినను వారికి అన్ని విషయములు విశద మగును.

“మీ రొక్కసారి ఒక్కబేరముచేసి స్వయముగా పరిశీలించవలయు ననియే మా ముఖ్యకోరిక.”

నాశీములకు, పురుషులకు, బాల బాలికలకు, గృహములకు కావలసిన వెండి, బంగారు, పుష్కరాగములు, కెంపులు మొదలగు వాటిచే తయారుచేయబడిన నగలు, ఇతర పలువిధ సామానులు తయారుచేయబడి, సిద్ధముగా నుంచబడియున్నవి.

న వ ర ం బ ం గారు కు

సీ మ వెం డి కి

పూ చీ ని చ్చె ద ము.

అ క్క ర లే ని వి

వా ఫ ను తీ సు కొ ని

యి త ర న గ లు

యి చ్చె ద ము.

మా కా తా దారు ల కు

న హా య ము చే యు ట యే

మా ముఖ్యోద్దేశ్యము.



న మ్మ క ము న ను,

తృ ప్తి ని చ్చు ట కు

సు ప్ర సిద్ధ మై న ది.

బీదవారు, ధనవంతులు అనువ్యత్యాసము మాకు లేదు. ఎవరు ఆర్థరు ఇచ్చినను నమ్మకముగాను, అక్కరతోను తయారుచేసి యివ్వబడును.

బయటవూరి ఆర్థరులు వారి కోరిక మేరకు నమ్మకముగా తయారు చేసి సకాలమున పంపబడును.



చిన్న ఆర్థరైనను, పెద్దదైనను మేము అతిజాగ్రత్తతో తయారు చేయుదుము. గాన మాకు చిన్నది, పెద్దది అను వ్యత్యాసము లేదు.



నగల విషయములో మీకే సహాయము కావలసినను చేయుటకు మేము సిద్ధముగా నున్నాము. మజ్జూరి తక్కువ, చేదారము లేదు, అను డాబు ప్రకటనలను చూచి మోసపోకుడు.

పసిపిల్లలు మొదలు పెద్దలు వరకు మా వద్ద నిర్భయముగా బేరము చేయవచ్చును.

ముఖ్యగమనింపు: మాకు చెన్న పురియందు ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసమునందు గల దుకాణము తప్ప యితర ప్రాంతములేవు. గాన మోసపోకుండుటకు నేరుగా నదరు దుకాణమునకే మీరు రావలెను.

తంతివిలాసము:

“ఉమ్మిడియా ర్”

కెలిఫోర్న్ నెం. 2802.

పరిశ్రమశాల, 62, గోవిందప్ప నాయక వీధి,

(వసంతమంటపము బంగళాకు ఎదురు)

మదరాసు.



ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి-గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,



నగల వర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

ఆయుర్వేదాశ్రమము.

వైద్యరత్న పండిత
డి. గోపాలాచార్యగారిచే
సంస్థాపింపబడినది.

(స్థాపితము 1898) ప్రధాన కార్యాలయము: 151, గోవిందప్పనాయకవిధి,
బ్రాంచి ఆఫీసు: 183, బ్రాహ్మే, మదరాసు.



మా ఔషధములు 30 సంవత్సరములుగా ప్రసిద్ధి వహించినవి.

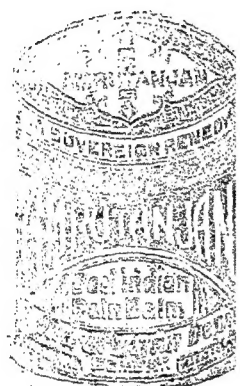
వీరు, వారు అనుభవములేక అందరిచే నాడబడి, మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి.

అమోఘమైన గుణము గలవని ప్రశంసింపబడినవి.

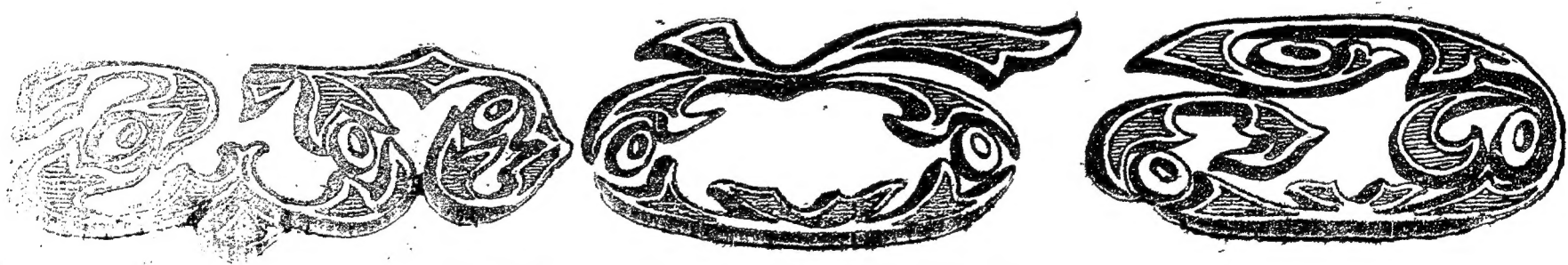
కోరినవారికి క్యాటలాగు ఇనాము.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు



అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.



నచిత్రమానవత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది నిష్ఠచురింపబడును
ప్రతి చంద్రమా సాది నిష్ఠచురింపబడును
ప్రతి చంద్రమా సాది నిష్ఠచురింపబడును
ప్రతి చంద్రమా సాది నిష్ఠచురింపబడును
చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగ బంపుటకు పీలుచు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు సంపాదించు.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.